

Bandixa band Oparëxanda baŋ

Lilaya in

Akayëta and Bandixa band oparëxanda aŋ ex akinëm and yëgw ko Luk aŋ. Endey Yesu end yāna baxo gër akayëta añanar andexëm eŋ fakët ko. Akayëta aŋo këbo nangënënd ang yānak Amara and Yesu ak, yatir ofëna or Peŋjëtekot, gër angol and Yerusalem. Bëte mondake Amara aŋ yodëk gër ebar ed Samari, xali gër owar ošëxe. Akayëta and oparëxanda aŋo kë sëyalind mondake ko riyenind Kaxanu gë bela bër yëmëk gë Angoc Amënëk bën. Angoc Amënëk aŋ këŋo yëlënd ar yëmëk gë mëŋ an, ekapina ed gër epemëra ed Atëfëtan el, gë ekemëna ed gër toro ind gër andiyen and Axwën Yesu Kërisët el. Er ex gër akayëta in:

End eñana ed Amara and Yesu gër Yerusalem eŋ: 1.1–8.3.

End Amara and Yesu gër ebar ed Samari eŋ: 8.4–9.31.

End Amara and Yesu gër benëŋ becëxe eŋ: 9.32–15.35.

End Amara and Yesu xali gër Rom eŋ: 15.36–28.31.

Lilaya in

1 ¹ Tewofil, gër akayëta añanar andam sëfëtan këmi dek bebër yāna baxo ko rind *Yesu bën, do ang babi sëyalirand bela ak, ² xali yatir baka ko gër Kaxanu, yāŋ gër orën. Barikan đamana exo y'exën afelëra felëra babi gë panga ind Angoc Amënëk iŋ, oparëxanda od yata këbi ok. ³ And soro ko do šës ko aŋ, gër ogës odebën šanaya baxo bakëlëbëd bandanjëm. Eno wat abëngw šanaya baxo mondako ebi pënixën mëne mëŋ dëŋ ex. Do në bakey ofëxw onax felëra babi bend owun or Kaxanu beŋ. ⁴ Ata na gër ed xeta bano, fel këbi këreni ŋaŋwëta na angol and Yerusalem aŋ, barikan eni cëni er bey'a baxo Faba Kaxanu ayël këbi yël in. ⁵ Ax gi ex na nde *Šaŋ Batis, gër men babi buyind bela bën? Barikan Kaxanu, gë bakey band kë yowënd baŋo abuyi këŋun buyi gë Angoc Amënëk aŋ.

End omakan ond gër orën eŋ

⁶ Gër ed xeta bano na, wëka këno: «Axwën, gërëgako nde këy xanin owun or gër ebar ed Isërayel ol?» ⁷ Yaka këbi: «Faba gabat kë sanand gë gapak orexëm ol bamëd baŋ do nand këŋo ħatan exo di er yāndi këŋo in, ax gi ex na wën kë nang. ⁸ Barikan wën, panga kën šot na, and ko fedaw Angoc Amënëk gër ola orewën

aŋ. Ata en gi otede odam ok gër Yerusalem, gër dek ebar ed *Yude el, gër ebar ed *Samari, do xali gër ed sëlëk ngwën.»
⁹ And hata ko eyeyan elo aŋ, ŋana ko ko šëgënd end orën eŋ xali šiliparax ko gër baŋar. ¹⁰ Bën ga xeŋan këbi end orën eŋ, wat kënëbi bërëxadët bela bëxi gë banjëm bapešax ga xwëša këni ler gër ndebën. Ata re ko abat: ¹¹ «Wën Bëgalile bëjo, ineŋa xeŋa këni laŋ ako orën ol? *Yesu ir wat këno ga këno wëla Kaxanu end orën eŋ, ang wat këno ga ko šëg ak ko bakaw.»

End abëteli ar Yuda eŋ

¹² Ga xucak eŋo, oparëxanda ok xani këni na gër etënd ed gë bañarëka, këni bakand gër Yerusalem. Në *apakan amat fo bax gër ed hi bani, ani ŋaŋwëta bana angol aŋ. ¹³ Ga lil këni gër angol, barër këni gër aciŋ and ŋaŋ, gër ed wër babi epedër. Er ebani: Piyer, gë Šaŋ, gë Šak, gë Andëre; gë Filip, gë Toma, gë Barëtelemi, gë Maco, gë Šak, asëniŋ ar Alëfe, gë Simon, aŋer an, do gë Yud, asëniŋ ar Šak. ¹⁴ Bën dek xet babi eni kemëna cale iŋ gë bëmaŋe bëtoxari bëŋ, gë Mari, nëm ir *Yesu, do gë bobinëm bor Yesu. ¹⁵ Ang bani barërend bakey baŋo ak, er hi bani në bela keme gë alapem. Ata Piyer ga xani ko mërëxand ir bëmaŋe, re ko: ¹⁶ «Bëmaŋe, ax gi ex na nde aŋhata bax ex ŋata Oñëgw Omënëk od rek mëne gë Angoc Amënëk aŋ reyfa baxo *Dafid, emun eŋ, mëne Yuda ebax ebi dëngweli bër këno sëra *Yesu bën. ¹⁷ Yuda, ar enga endeŋi hi baxo do andiyen amat bar bane. ¹⁸ Axana xana baxo kodı ir fanaxën baŋo *Yesu gër ecës in. Gë akanji and osëmbak aŋo yëcaxën ko ošënga or gër ed wëc ko acëloŋ-šëloŋ do wëlëfëtak dek oxul orexëm ol.» ¹⁹ Ga wëlik endey eŋo dek Yerusalem in wacaxën këni ošënga olo gë eyeyan ed Bëšëwif el: «Xakelëdama» mëne ngëŋ ošënga or gë ošat.

²⁰ Barikan aŋëgw yëgw këni gër akayëta and Calemoñëw:

«Cenëkëlex iciŋ indexëm iŋ,

Ala kërex dëg na! Do:

Bëtelilexo ašëxen andiyen andexëm aŋ^a!»

²¹ Awa ar kë bëteli andiyen andexëm an, tananëŋone gër bër laŋëtara këbo nand bane ŋexërande gë Axwën *Yesu na, ²² elod ga buyi këno *Šaŋ Batis xali yatir šëg ko end orën eŋ. Gilexo bëte sede ir watëk ang biyi ak ang xani ko *Yesu gër ecës ak.

²³ Ata sana kënëbi bëxi: Yosef ir bano wacënd Barësabas do nëngwët bano Yusëtos do gë Macas. ²⁴ Ata ga xeta kënëbi, šale këni mondako: «Axwën, wëj ar nangëk er ex gër oŋëkw or bela

dek an, masinëlëbo ar yata këyo an gër bëmaÿe bëki bëjo.

²⁵ Comalebo gër andiyen and lawën këyëbo mi din aÿo do gër ofarëxanda. Bëtëlexo gër amëd and seb ko Yuda do ye ko gër ed sana ko.» ²⁶ Na ga ri këni bëñak, ind fit bani iÿ wëd ko Macas. Ata oparëxanda ok, ang bayi bani epëxw gabat ak, baša këno Macas gër enga endebën.

End Angoc Amënëk eÿ

2 ¹ Yatir Ofëna or *Peñëtekot, bësëfan bër *Yesu bën barër këni dek në er ebat. ² Ata na bërëxadët, wëliwëk angëbër gër orën do kë rëmëgund ang ekoc etëm fo xali lilëk dëñ gër aciw, gër ed yëpara bani. ³ Šanaÿarak bebër ang okodux, šapërërak, do lapandëra këbi ala kala ang ebani ak. ⁴ Yëmëra këni bën dek gë Angoc Amënëk aÿ do këni yeyanënd oyeyan ošëxe ang babi hebëtënd Angoc ak. ⁵ Xarak, na gër Yerusalem yowëraw bani Bëšëwif bër šenene ga xaniraw bani gër dek benëng becëxe bend ex dila gër orën, lëgëra këni gër Yerusalem. ⁶ And wël këni angëbër aÿo aÿ, wara këni bura-bura gër ed hi bani od *Yesu. Ga hat këni, wëlandëra këbi ga kënëbi wël ala kala eyeyan ed yeri ko el. ⁷ Ga šarandëra këbi na xali xurik, këni wëkarënd: «Oko ax gi ex na nde bën dek Bëgalile fo exëni? ⁸ Mondake cëÿ kënëbe wël nde ala kala eyeyan ed yeri ko el? ⁹ Ax gi ex na nde biyi er hi këne: Bëparët, Bëmedi, Bëhelamit, bër lëgëk gër ebar ed Mesopotami, bër gër ed *Yude, Bëkapados, Bëpoÿ, bër gër ebar ed Asi? ¹⁰ Ax gi ex na nde ro fo exëni bëte bër gër: Fëriši, Pañëfili, Misëra, bër gër ebar ed Libi gand Siren fëco? Ax gi ex na nde ro exëni bëte: Bëšëwif, Bërom, ¹¹ Bëšëwif, bëšalek, Bëkëret do gë Bënare në ewëlen bene de ala kala gër eyeyan ed yeri ko el ga këni sëfët becaraxik bend Kaxanu beÿ.» ¹² Mbaÿ wëlandëra babi ga kënëbi nëkon do bani wëkarënd: «Ine ex ngwa endey eÿo?» ¹³ Barikan bërëmar, ga kënëbi lëš këni rend: «Wëni, bëjo bër wëdek ngoy ex!»

End epemëra ed Piyer eÿ

¹⁴ Ata Piyer gë bošandaw, epëxw gë abat bën, xani këni do xwëša këni. Re ko Piyer: «Wën Bëyude bën do gë wën dek bër yowërawëk gër Yerusalem ro bën, wëno këÿun nangën er ex in. Awa baxëtine de aye! ¹⁵ Ang kën yëland ak, bela bëjo ani med ex na de ngoy, gëbër fo ga bayik wa. ¹⁶ Barikan doru hatak er reyfa baxo gana-gana fo ala wënel Yowel in mëne ¹⁷ Kaxanu rek:

“Gër bakey bapelatar, aÿëmën këmëni yëmën gë Angoc andam aÿ bosëñiÿ do gë bobiÿ borewën

eni yeyanaxënend ang bëlaŵënel fo, ocambenjar odewën
ok eni watënd bebër yäpëk eni dind bën, do bëxarëk
bërewën bën eni watënd ofakeli.

Ocambenjar ok do gë odënaŵ odewën ok kē yāna ex watënd gë
ofakeli bendam bej.

Ḃëxarëk bërewën bën gë ofakeli këni yāna eni watënd bëte.

¹⁸ Iyo gër bëriyenin bëram, bësošan bën, bakey baḡo, këmeni
yëmën gë Angoc andam aḡ,

do bën eni yeyandërand ang bëlaŵënel fo.

¹⁹ Becaraxik këme ri yāḡ gër orën

Do gëd gër ebar, bananganëme, gë

oșat, gë xodux do gë okwëcën. ²⁰ Ata eñan eḡ ex doḡ xali ex
camëdan wur in,

Do facañ in, ex bar ang oșat fo,

đamana ex ḡataxënëgu akey and Axwën Kaxanu aḡ

Akey akëbëanaxik an, akey atëm an.

²¹ Ata ar këḡo șalend yo Kaxanu gër oŵac or Axwën, afex ko
fex.”

²² «Wën Ḃëyisërayel, baxëtin end këme reyand eḡ, end *Yesu
Ibënasaret eḡ. Kaxanu laŵënëgu baḡo do paḡ gë mëḡ baxo rind
bananganëme, becarax do gë bërëcaxik. Wën dëḡ anang nang
kën eḡo. ²³ Kaxanu, mëḡ ar kē nangënd beŷ đek đamana ex gixën
an, faŷ ko gër emëkw ex kuca end *Yesu eḡ mondako. Mëḡ sebën
këḡun do wën lëxw këno gër otaxan od bëwendëran bësëm xali
laŵ këno mopika në oșëx. ²⁴ Bari axani xani ko gër ecës, Kaxanu
racët këḡo gayik amënd bana eḡo đëkaya panga ind ecës iḡ. ²⁵ Ax
gi ex na nde *Dafid bax rend:

“Laḡ bamo watënd Axwën Kaxanu an gër lëngw iram,

Gand liŵ iram hi ko këdi këme yëdara.

²⁶ Mëḡ fuḡaraxën ke gër emëkw edam,

Do këme yeyandërand gë onëḡa fo.

Gër eman endam dëḡ aseyëta këme seyëta, gër eyar ed këme
yarënd.

²⁷ Gayikwa gër wur ir bëșëșëk, aŷ tebëx na enjëŵ endam eḡ,

Aŷe tebëx na wëno Aŵënëk areŷ an me bër. ²⁸ Wëḡ ŵasin ke
opëña od ke ŵëla gër aniyan ok,

Wëḡ ke yël onëḡa osëm ol and ke bare aḡ.”

²⁹ «Wën bëmaŷe, aŷap yäpëk mun pel kerët end *Dafid, axarëk
areḡi eḡ. And șës ko aḡ, ŵëxëta këno, do yëḡ irexëm in gër ndëḡi
ro dëḡ bayik xali doro. ³⁰ Barikan ga hi baxo alaŵënel nangaxën
baxo mëne Kaxanu yașarëk: “Arandëwëra andexëm këḡo yata
na exo bëteli owun orexëm ol.” ³¹ End Afexën eḡ baxo reyand

gana-gana fo mène axani ko xani gër ecës, Kaxanu axo teb na eman endexëm eñ ex bër gër wur ir bësësëk. ³² *Yesu ijo, Kaxanu axanin xanin këño gër ecës do biyi dek ex otede od wat këño abëngw ok. ³³ Kaxanu bakali këño gër liw irexëm yañ orën eño ketënax gër owun orexëm, do yël këño Angoc Amënëk añ. Ata *Yesu ga xana këño Angoc Amënëk añ yëlëgu këbo and bey'a babo Sëm ak, ang kën watënd do kën wëlënd ak. ³⁴ Ax gi ex na nde *Dafid elod axo cëg ex na end orën eñ? Barikan mëñ bax rend:

“Axwën Kaxanu fel këño Axwën aram an,
Ñëpal gand liw iram,

³⁵ Xali mēni dat bërangoyëra andey bën eyëbi bēñaxēn^b.”

³⁶ «Awa wën dek Bëyisërayel bën nanging aye mène *Yesu ijo, Kaxanu yata këño do yël këño or gapak or exo gixën Axwën do Afexën, xarak wën fika baño gër kërëwa.»

³⁷ Bër gër amëxwër bën ga wël këni eño, lëk këbi gër owëkw. Ata wëka kënëbi Piyer do gë oparëxanda ocandañ ok: «Bëmañe, ine këmi ri biyi?» ³⁸ Yaka këbi Piyer: «Nëngwëtin ola orewën ol do enun buyi, gaf gë gaf, gër oñac or *Yesu *Kërisët eñun tebanaxën Kaxanu bamena bandewën bañ ata këno şot Angoc Amënëk añ. ³⁹ End ayël këñun yël Angoc Amënëk eñ, Kaxanu abey'a bey'a bañun wën bëte, gë obaş orewën ak, gë bela bër ex caw ak do gë dek bër këbi wacëraw Axwën Kaxanu ang këni yëmb yo.» ⁴⁰ Ata Piyer, bendanjëm becëxe sënd babi ga ko rey'a end *Yesu eñ. Afel babi felënd gë obal osëm: «Tanayin en pex do en can gër enga end bësëmbak bër gë okey oko.» ⁴¹ Bër wã bax eyeñan ed Piyer bën buyi kënëbi. Er hi bani and yatijo añ fo në bela owëli otas.

End Amara añanar eñ

⁴² Bën dek xemëna bax ebaxët ed osëy'ali or oparëxanda ol, gër ebañer ed gë angwëlëra, gër ecetër ed ey'amb y'amb, do gër cale. ⁴³ Bër fac bën mbañ bani fëbënd Amara andebën añ, ga banëbi watënd oparëxanda ok ga këni ri becarax do gë bërëcaxik bendanjëm. ⁴⁴ Dek bërëwãk end Axwën bën hi bax andamat do gër angwëlëra. ⁴⁵ Afan bani fanënd napul irebën in, gë bacota bañ do bani şetërend kodı in dek ang hi bani ak, ala kala eno yël ang ex oñandi odexëm ak. ⁴⁶ Key yo key bani xemënanđ eni pedër gër Aciw and Kaxanu. Mbañ bani wëlërend do bani y'ambërand gë onënga fo, do gë emëkw ey'emax. ⁴⁷ Aşale bano şalend Kaxanu do Bëyisërayel bën dek babi nënganënd endebën eñ. Ata Axwën

an, key yo key babi bašëgund bela bër babi fexënënd bën, gër Amara andebën.

End epakën ed aseÿik eŋ

3¹ Akey amat, Piyer gë Ŝaŋ këni yend cale gër Aciw̃ and Kaxanu, apenëka aŋ, eñan eŋ poxoš gaf in. ² Gër Aciw̃ and Kaxanu bano w̃ëlawënd key yo key ar rëw̃ këno aseÿik eno kwët gër ebët ed bani w̃acënd Ebët Ejekax, ebi kararaxënënd bër kë lilënd bën. ³ Aseÿik an ga wat këbi Piyer gë Ŝaŋ ga këni lil gër Aciw̃ and Kaxanu, xara këbi eno yël kodí. ⁴ Ata Piyer do gë Ŝaŋ ga xwëša këni, fab këno laŋ. Aŋo re ko Piyer: «Wëj, nëkonëlëbo tan aye.» ⁵ Ga këbi nëkon, ko yëland yeỹ këno yël na. ⁶ Ata re ko Piyer: «Wëno kodí axe gi ex na, kaŋe axe gi ex na, bari er šot këme in ayël ayël këmi yël, gër oŋac or *Yesu *Kërisët Ibënasaret, kanil eỹ y'exëra!» ⁷ Piyer sëra këŋo dëp gër ataxan and liw̃, xanin këŋo. Ataŋ ocom od osapar orexëm ok bëngwëk. ⁸ Aseÿik an xani ko kwengweremët do ko y'exërand. Piyer gë Ŝaŋ lilëx këni gë mëŋ ak lëf gër Aciw̃ and Kaxanu. Ga ko yët šenene, ko radërand do këŋo šëkwand Kaxanu.

⁹ Bulunda in dek wat baŋo ga ko y'exëra do ga këŋo šëkwa Kaxanu. ¹⁰ Bër baŋo xwitand bën këni rend: «Ajo bax yëpand gër Ebët Ejekax ed Aciw̃ and Kaxanu exo karara.» Ata na ga šarandëra këbi xali xurik, sëkwan këni eni nang ba ine hi këŋo ala ajo. ¹¹ Ababi hawëta na Piyer gë Ŝaŋ do bër ošaran bën dek këni hërërarawënd do këni liland gër lilaya ir w̃acan bano Salomoŋ, gër yangana ir Aciw̃ and Kaxanu.

¹² Ga wat këbi Piyer ang barërëgu këni ak, re ko: «Wën Bëyisërayel, ineŋa këŋun šaranënd eŋo? Bëte ineŋa kënëbo fabaxënënd biyi? Yëla kën gë panga indebi, ba në end oŋwënëk orebi nde ko y'exëraxënënd ala ajo? ¹³ Nangin mëne Kaxanu, mëŋ ar yata këbi bëxarëk bërebi *Abëraxam, gë *Isak do gë *Yakob an, ašëkw šëkw këŋo *Yesu ariyenin arexëm ar laŋwënëgu këŋo an. Barikan wën y'axëta këno do lëxw këno eŋo daŋw̃ *Pilāt, xarak mëŋ asebët yapan baŋo eŋo tebët. ¹⁴ Wën y'axëta baŋo aŋwënëk an, ar šenene an do xara bano *Pilāt eŋo tebët alaŋw̃ ar bela. ¹⁵ Wën laŋw̃ baŋo ar xwënëk aniyān an, barikan Kaxanu xanin këŋo gër ecës do biyi ex otede od watëk eŋo ok. ¹⁶ Ga xwëta këmo *Yesu mëŋ fakënxën këŋo ala ajo xali w̃acëw̃acaxën ko mondako. Iyo ga xwëta këŋo *Yesu fakaxën ko aye ar nang këno do këno watënd ajo.

¹⁷ «Gërëgako bëmaÿe anang nang këme mëne wën gë bëlëngw bërewën bën an nang bana, mëŋ rixën kën eŋo. ¹⁸ Gë etëỹ ed

bëlaŵënel el rey'a baxo Kaxanu mëne mbaŋ hi bax exo toro Afexën an. Ata gë er ri kën in ĥata ko Kaxanu er fëna baxo in. ¹⁹Nëngwëtin ola orewën ol do en bakana end Kaxanu eŋ, eŋun tebanaxën bamena bandewën baŋ. ²⁰Aŵow kē yow bakey band kēŋun racët Axwën Kaxanu gër ocëmu odewën. Gë bakey baŋo fo kēŋun laŵëneliw *Yesu, Afexën ar yatan kēŋun an. ²¹Barikan, y'aŋ gër orën ko bayi xali Kaxanu exo kanindëra beŷ bën dek, ang fel baŋi elod akarëk aŋ eni dey'ara bëlaŵënel bëwënek bërexëm ak. ²²Ax gi ex na nde Moyis re bax mëne Kaxanu, Axwën arewën an, alaŵënel ar ang mëŋ ak kēŋo yata gër enëng endeŋi do bëte ene baxëtëde dek er këbo fel in. ²³Barikan ar enëng endeŋi ar kë ĥëp eŋo baxët alaŵënel ajo an, cëfëy'ëtiyidëno gër bulunda eno d'awëx. ²⁴Dek bëlaŵënel bër Kaxanu bën, ga ŷana ko Samiyel xali gë bër bëtëraw, gana-gana fo rey'a bani end bakey band hi këne baŋo. ²⁵Wën ex obaš or bëlaŵënel bër Kaxanu ol do Kaxanu, gë bëxarëk bërewën bën ser bani paŋ gë *Abëraxam yatir fel baŋo mëne benëng bend gër ebar ro beŋ dek kë šot obetak ol në end arandëwëra arexëm. ²⁶Wën ex bëyanar bër laŵëneliw kēŋun Kaxanu ariyenin arexëm ar yata kēŋo an. Gër ndewën laŵëneŋu baŋo eŋun yël obetak ol do eŋun bakali gër enjekax, eŋun wërëšët en teb betëmbak bend kën rind beŋ.»

End Piyer do gë Šaŋ eŋ

4 ¹Ata Piyer gë Šaŋ, gër ed banëŋi felëra bulunda bayi bani and ĥatëgu këni na gër yangana ir Aciŵ and Kaxanu bëšadaxan bën, gë alëngw ar bënëkona an do gë *Osaduseŋ ok. ²Mbaŋ xoŷën banëŋi Piyer gë Šaŋ ga sək këneŋi ga këneŋi sëŷ'alind bulunda in mëne ekani ed gër ecës exëna gayikako *Yesu axani xani ko gër ecës. ³Ata ga sëra këneŋi, fel këneŋi bënëkona bën enëŋi përa na aye xali ex weca gayik anëka xwëyar bax. ⁴Barikan, bëranjëm w'a këni end baxo rey'and Piyer eŋ. Ata dek bësëfan bër *Yesu bën bašarëgu këni bësošan bën fo në owëli oco.

⁵Ga xeyëk, bëlëngw bër Bëšëwif bën, gë bëxarëk bën do gë *bëšalen bën fedër këni gër Yerusalem. ⁶Na fo bani bëte Xanas, alëngw ar bëšadaxan ar niy ijo an, gë Kayif, gë Šaŋ, gë Alekësandër, do dek bër hi bax nëng ir bëšadaxan bëlëngw in. ⁷Gër ed yëpara bani na, wëlaw këneŋi mërëxand Piyer do gë Šaŋ. Wëka këneŋi: «Wën pelinëbo fa gë panga ind fe do gër oŵac or noŷo fakëanaxën këno ala ajo?» ⁸Ata Piyer ga yëm ko gë Angoc Amënek aŋ, yaka këŋi: «Wën bëlëngw bër bulunda bën, ⁹wën bëxarëk bën, wën nde këbo wëkarand doru mun pel end enjekax end šot ko aseŷik do mondake fak ko? ¹⁰Awa nangin wën dek ang

barërëgu kën ro ak, nangëlexëni bête Bëyisërayel bën dek mëne gë panga ind oŵac or *Yesu *Kërisët Ibënasaret, ir fika bano wën do xanin këŋo Kaxanu gër ecës in, xwëšaxën ko abëngw ala ajo ang këno watënd ak. ¹¹ Ang rek Oñëgw Omënëk ak, *Yesu *Kërisët ex:

“Ekaŷ ed ŝus kën wën bëbaj el,

Xarak ekaŷ elo ex ed ekëla el, ed gër ebaŷ el^c.”

¹² Apexa aŋ gër *Yesu *Kërisët gabat ex gayikwa dila gër orën ro, oŵac ošëxe ax gi ex na or këne ŝotaxëne apexa aŋ.»

¹³ And wat këni mëne Piyer gë Šaŋ gë anjiŷ këm banëbi yakand aŋ, ŝaran këbi gayikwa bela bërëtoc, bër ax tëŷa ex na fo hi bani. Bête axwita xwita banëbi mëne bën hi bax gë Yesu. ¹⁴ Ga këno nëkon aseŷik ar fakën bano an, wëlan këbi ang kënëbi yaka ak. ¹⁵ Ata fel kënëbi eni can na gër Amara and bëxarëk eni wëlëraxën bën fo. And ŝan këni Piyer gë Šaŋ aŋ, bëxarëk bën këni wëkarënd: «Mondake kënëbe riye bela bëjo? ¹⁶ Gayikako ecarax end ri këni eŋo Yerusalem in dek nangëra këni, biyi ane kor ex na ene wëlëbële. ¹⁷ Barikan, këdi kë wëli kaš-kaš endey' eŋo gër Bëyisërayel, besanëbene mbaŋ do cëbanënebene din ala këreno pelënd na end oŵac olo eŋ.» ¹⁸ Ga wacëgu kënëbi Piyer gë Šaŋ eni bakaw lëf, wesara kënëbi xali, šëban kënëbi edey'ara el do gë etëŷali ed bela end oŵac or *Yesu el. ¹⁹ Yaka këni Piyer gë Šaŋ: «Šenene nde ex gër ogës od Kaxanu mi baxët endewën eŋ do mi teb end re ko mëŋ eŋ? Ata wën kë xiti de! ²⁰ Biyi cëŋ, er wat këmi mongwat in do gë end wël këmi mongwël eŋ, ami kor na mi cësinali.» ²¹ Ata ga wesara kënëbi gašëxe sebët kënëbi eni ye, ani yëxw bana enëbi nöp ga banëbi yëdand bulunda in. Enimin, bër hi bax na bën dek baŋo šëkwënd Kaxanu end er wat bani eŋ. ²² Aseŷik ar fak bax gë ecarax eŋo an, bëniy ofëxw onax ašand hi baŋo.

Ed cale ind bësëfan bër Yesu eŋ

²³ And sebët kënëbi aŋ, Piyer gë Šaŋ baka këni gër ed barër bani bošandaŷ do sëfëtandërax kënëbi dek ang wesara banëbi bëšadaxan bëlëngw bën do gë bëxarëk bër Bëšëwif ak. ²⁴ Ga baxët kënëbi, xetan këbi bën dek eni cale. Ata këni ŝalend: «Axwën Kaxanu, wëj rik orën ol, gë ebar el. Wëj rik angwëgw aŋ do gë dek bebër hik polo bën. ²⁵ Wëj fel baŋo gë Angoc Amënëk aŋ *Dafid, axarëk arebi an, ariyenin areŷ an, exo de:

“Ineŵa wonjoxënëk banjêlan band bër benëng becëxe baŋ? Do ineŵa ŝotaxën këni banjêlan band gë ofëcak këm?

Ineŵa këni yëlaraxënënd ang bëŝenëk fo?

²⁶ Bemun bend gër ebar ro beŋ xanixën këŋo Axwën an, Do gë bëlëngw bën xel këŋo Ar yata këyo an^d.”

²⁷ «Ata đal ex Axwën Kaxanu, gër angol and Yerusalem ro, Erod gë Poŋës *Pilat axel xel këno *Yesu, ariyenin aŵënëk arey an, ar yata këyo an. Bër ax gi ex na Bëŝëwif bën do gë bamëxwër band Bëyisërayel baŋ xanixën këno. ²⁸ Dek er fëna bay elod gër ŷanar ari këy ri gë panga indey in, ĥata këni. ²⁹ Do gërëgako Axwën Kaxanu, ax gi ex na nde aye wat këy ang kënëbo wesarand ak? Mëŋ ex dëcalëbo biyi bëriyenin bërey bën mi kapina mbaŋ gër epemëra ed eyeyan edey. ³⁰ Masinëlëbo panga indey in eni pakaxënënd bëŝëxwëra bën. Bëte diyind becarax do gë bërëcacik gër oŵac oŵënëk or *Yesu ol, ariyenin aŵënëk arey an.» ³¹ And ŝale këni mondako aŋ, ebar el rëgëk na gër ed hi bani. Yëm këni bën đek gë Angoc Amënëk aŋ. Ata ga ŝapër këni na këni sëfëtërand eyeyan ed Kaxanu el gë anjiy këm.

End aminëmëra and bërëwāk eŋ

³² Amëxwër and bërëwāk end *Yesu bën hi këni onden amat, anjêlan amat. Er ŝot ko ala kala in, oxwën or bela đek ebaŋ, ala abax xwënaya na napul irexëm in. ³³ Oparëxanda ok areyara bani reyarand gë panga itëm osede or mēne Axwën *Yesu axani xani ko gër ecës ol, do oyekax osëm ŝot bani bën đek. ³⁴ Ar xaŷënëk ax gi bana gër bësëfan. Dek bër hi bax gë ocënga bën, gë bër gë bëciw bën, afan bani fanënd eni mëlau kodı in. ³⁵ Dek bani wëlawënd eni kwët gër osapar or oparëxanda. Ata bën bax ŝetënd ala kala ang hik obal orexëm ak.

³⁶ *Arandëwëra and Lewi ar bano wăcënd Yosef an, do nëngwët bano oparëxanda ok Barënaŋbas mēne ngëŋ «Axemën ar bëmaŷe an» xaniw bax gër ebar ed Ŝipër. ³⁷ Ga fan ko oŝënga orexëm ol, wëlaw ko kodı in do xwët ko gër osapar or oparëxanda.

End Ananias do gë Safira eŋ

5 ¹ Barikan bër gë aŝan, Ananias do gë Safira hi baxëna. Ananias ga fan ko oŝënga orexëm ol, ² ŝona ko mar kodı in ga xet këbi ga alindaŵ exo di mondako. Wëlaw ko kodı ir bayı bax in xwët ko gër osapar or oparëxanda. ³ Ata re ko Piyer: «Ananias, ine sebaŋxën këyo Sindan xëñ ko gër emëkw edey xali

këy nêgwêšënd gër Angoc Amênëk, xarak ašona šona këy mar kodî ir fanaxën këy ošënga in. ⁴ Ošënga olo, orey hi bax, and fan këy aŋ akanji and yël këni aŋ, andey hi bax. Ine yëlaraxën këy endey eŋo? Awa Kaxanu wa ŷandi baxi eyo yifa, ax gi ex na bela.» ⁵ Sam ga wël ko na eyeyan elo, Ananias wëc ko kërud, xoti ko kwël na fo. Ata dek bër wël bax endey eŋo bën lëk këbi anjiŷ atëm. ⁶ Ocambenjar ok xani këni, fëlëra këno, wëla këno, do wëxëtax këno.

⁷ And xucak nê bapëxëd batas aŋ, lilëgu ko alindaŷ ar Ananias nangërëxe er xucak in. ⁸ Ata wëka këŋo Piyer: «Pelële ba gë akanji aŋo dëŋ fanaxën kën ošënga orewën ol?» Yaka ko: «Iyo go dëŋ fan këmi.» ⁹ Aŋo re ko Piyer: «Mondake wa xet baŋun en tÿyî eno yifa Angoc and Axwën aŋ? Awa nêkodëbi gër ebët bër wëxëtagu këŋo icën indey bën, bête bën fo ki wëla.» ¹⁰ Ataŋ Safira wëc ko kërud gër osapar or Piyer, xoti ko. Ga lilëgu këni ocambenjar ok, sêk këno ašësêk. Na wëla këno do wëxëtax këno ler gër icën indexëm. ¹¹ Dek bër gër Amara and *Yesu bën do gë bër bax wëlënd endey eŋo bën babî lëkënd anjiŷ atëm.

End becarax bend oparëxanda eŋ

¹² Becarax do gë bërëcaxik bendanjëm bani rind oparëxanda ok gër ogës od Bëyisërayerel. Bërëwäk bën dek abarër bani barërënd gë anjëlän amat, dila gër lilaya ir aner and wacan bano Salomon, gër yangana ir Aciw and Kaxanu. ¹³ Ala ašëxe abax yëxw na ebi tëka. Barikan bulunda in mbaŋ banëbi šëkwënd. ¹⁴ Ata kaš-kaš bani ŷëmbërënd bela bër wäk end Axwën bën xali hi këni amëxwër atëm and bësošan do gë bësoxari. ¹⁵ Awëlara banëbi wëlarawënd bëšëxwëra bën gër opëna oŋangax od gër angol and Yerusalem do enëbi kwëtëra tar fëna in: bëjo nê bëngaŷ, bëjo nê bandago ebi kwixëtaxën ndakaŋ abat abat eñaŷ end Piyer eŋ. ¹⁶ Bela bëranjëm bax xanirawënd bangol band ler gër Yerusalem baŋ do banëbi wëlawënd bëšëxwëra do gë bër babî soronënd bangoc bañëŋëtax, do bën dek bani fakërand.

End toro ind oparëxanda eŋ

¹⁷ Ata ašadaxan alëngw an do dek gë bër hi bani Amara amat bën, mëne ngëŋ amara and Osaduseŋ eŋ, këbi ŷakëraxind mbaŋ end oparëxanda eŋ xali ŷen kënëbi. ¹⁸ Ga sëra kënëbi, fëra kënëbi gër epëra ed gër angol. ¹⁹ Barikan ŷow gëmëd meleka ir Axwën in, fërëtëra ko owët or epëra oŋ, nêcët këbi oparëxanda ok, do fel këbi: ²⁰ «Yeyin gër yangana ir Aciw and Kaxanu, enëbi pelëra bulunda in dek bend Aniyan and din beŋ.» ²¹ Ga wël këni eŋo, ŷe

këni mopëd gëbër kënëbi sëy'aliraxënd bela bën gër yangana ir Aciw̃ and Kaxanu.

Ata ašadaxan alëngw an gë bër hi bani Amara amat bën, w̃acër këni gë bëxarëk bër Bëyisërayel bën. Ga yëpara këni gër ed bani fedërënd, law̃en këni enëbi y'en oparëxanda ok gër epëra.

²² Bënëkona bën ga hat këni, nema kënëbi. Ata ga wërëšëta këni, reyax këni: ²³ «Ga hat këmi sëk epëra el mopëra aye, do gë bënëkona bën mokwëšara ala kala gër ebët ed fel këno, bari and fërët këmi owët aŋ, ala gabatak amo tæk ex na lëf.»

²⁴ Ga wël këni eŋo, alëngw ar bënëkona bër Aciw̃ and Kaxanu an do gë bëšadaxan bëlëngw bën wëlandëra këbi, do këni wëkarënd ba mondake kë h̃ata endey eŋo. ²⁵ Ata hatëgu ko na ala ko sëfëtënd: «Bër fëra banëbi bën, gër yangana ir Aciw̃ and Kaxanu kënëbi sëy'alirand de bela bën.»

²⁶ Alëngw ar bënëkona an do gë bošandaw̃ y'en kënëbi. Ga sëraw kënëbi wëlaw kënëbi endëmane fo gayikwa ayëda banëbi yëdand bër gër amëxwër bën ba afëtëra kënëbi fëtëra gë oxaÿ.

²⁷ Ga hateli kënëbi, xwëšan kënëbi gër lëngw ir Amara and bëxarëk. Ata re ko ašadaxan alëngw an: ²⁸ «Ax gi ex na nde wën šëban bamun etëy'ali ed end o'wac olo eŋ? Nëkođ gër angol and Yerusalem ro, osëy'ali orewën olo fo xëñëk. Bëte biyi kënëbo nëpënd end ecës ed ala ajo eŋ!»

²⁹ Ata Piyer gë oparëxanda ocandaw̃ ok yaka këni: «Biyi edi ed er re ko Kaxanu in yapan këbo, ax gi ex na er re këni bela. ³⁰ Kaxanu, mëŋ ar xwënëk këbi bëxarëk bërebi an xanin këŋo *Yesu ga law̃ bano wën mopika në osëx. ³¹ Kaxanu wa fela këŋo gë ataxan and liw̃ andexëm aŋ, do hi ko Emun do Afexën ebi yëlxën Bëyisërayel bën enëngwëta ed đek ola orebën el do gë etëban ed beñëŋenax bendebën el. ³² Biyi do gë Angoc Amënëk and këbi yëlënd Kaxanu bërëw̃ak endexëm aŋ, biyi ex otede od watëk beŋo ok.»

³³ Ga kënëbi baxët, bër yëpara bax bën xoÿ këni xali xurik. Ata yandi këbi enëbi đaw̃ monaw̃. ³⁴ Ata Fariseŋ ir bano w̃acënd Gamaliyel in, ašalen ar h̃an bano mbaŋ bulunda ir Isërayel an đek, xani ko gër Amara and bëxarëk bër Bëšëwif, re ko enëbi nęcët oparëxanda ok imëd.

³⁵ Ata re ko: «Wën Bëyisërayel, yëlarayin aye ang yandi këŋun enëbi di bela bëjo ak. ³⁶ Ax nëka ex na ga wat banëŋone ala ar bano w̃acënd Tëdas, ga baxo rend mëne mëŋ ar gapak hi ko. Sëfa këno bela okeme onax. And law̃ këno aŋ, đek bër xwëta baŋo xali këno sëfarand bën šapërëra këni, gabatak ax bayi ex na. ³⁷ Ga xucak end Tëdas eŋ, bëtëgu ko Yuda, Agalile an, angwën and Oñëgw od bela aŋ. Mëŋ bëte gë bësëfan hi baxo. Law̃ këno do đek

bër w̄a bax endexëm bën šapërëra këni^e. ³⁸ Mëj ex gërëgako ga re këme, kërex bayi na ga këjun balënd end bela bëjo eñ; tebëtinëbi eni ye. Angëmëne er këni šaland eni di in end bela fo ex, ayëcar këni yëcar. ³⁹ Barikan angëmëne gër Kaxanu xaniwëk, an kor na enëbi yëc. Mëj ex, yëlarayin aye këdi këno sakëreli Kaxanu.» Ata bër gër Amara and bëxarëk bër Bëšëwif bën w̄a këni eyeyan ed Gamaliyel el. ⁴⁰ W̄ac kënebi oparëxanda ok, šewëra kënebi xali, šëban kënebi eyeyandëra ed end ōwac or *Yesu el, do kwël sebët kënebi. ⁴¹ Ata oparëxanda ok šan këni gër Amara and bëxarëk bër Bëšëwif, gë onënga fo gayik Kaxanu yata babi eni toro në end ōwac or Axwën *Yesu. ⁴² Ata key yo key banëbi sëyalirand bela bën gër yangana ir Aciw̄ and Kaxanu do gër bëciw̄. Ani teb bana etëyali ed Atëfëtan and Afexën *Yesu Kërisët el.

End eyata ed ojakër eñ

6 ¹ Ata gë bakey baño, bësëfan bër *Yesu bën kwël dëj bani bašërëgund. Ata bësëfan bër kë yeyanënd Gërek bën anëp banëbi nöpënd bër kë yeyanënd ed Bëšëwif bën gayik bësoxari bësebëta sebëta bër enga endebën bën alangangan banëbi langanganënd gër acetëra and key yo key. ² Ga nang këni erjo, oparëxanda epëxw gë oki ok bar kënebi amëxwër and bësëfan añ, do re këni: «Ax ñap na mi teb andiyen and eyeyan ed Kaxanu añ do mi kwënda ecet ed eyamb-yamb. ³ Fëcac enëbi yata wën dëj ro gër Amara bësošan bëcongëbëxi, bër gë osede or šenene, bër yëmëk gë Angoc Amënëk do gë orenik, do biyi mëni kwëtënan andiyen año. ⁴ Biyi cëj yëlayalemi gër cale do gër andiyen and eyeyan ed Kaxanu.»

⁵ Ga wël këni erjo, ang ebani ak dek nëngan këbi. Ata yata kënebi: Ecen, ar xwëta baño mbañ Kaxanu do yëm baxo gë Angoc Amënëk an, gë Filip, gë Përokor, gë Nikanor, gë Timon, gë Parëmenas, do gë Nikola Ibañëcoš, ašalek an^f. ⁶ Ga wëlaw kënebi gër oparëxanda, bën šalen kënebi and mokwëtan otaxan ok. ⁷ Eyeyan ed Kaxanu el kwël dëj bax yañënd do këni yëmbërend kaš-kaš bësëfan bën gër Yerusalem. Ata amëxwër atëm and bëšadaxan xwëta baño Yesu.

End etëra ed Ecen eñ

⁸ Ecen, ga yëm ko gë oyekax do gë panga, ko rind bërëcaxik do gë becarax mërëxand bulunda ir Isërayel. ⁹ Bëšëwif bër hi bax

^e5.37 Bërom bën aÿëgw banëbi bela bën gaf gë gaf eni nang ba yëgwe hi këni.

^f6.5 Nikola ijo ar enëng bër ax gi ex na Bëšëwif ar šalek cale ind Bëšëwif ebaxo.

gër aciw̄ acaleya and bani w̄acënd and Okadëp otebësebët aŋ, gë 'Bëšëwif 'Bësiren, gë 'Bëhalekësandëri, do gë bër xaniraw bax gër owar or Silisi do gë Asi bën këni šampërend gë Ecen. ¹⁰ Bari abani xorënd na eni cembët orenik or baŋo yëlënd Angoc and Kaxanu ol and baxo yeyanënd aŋ. ¹¹ Ata šoñëra kënebi gë kodî bësošan bërëmar, ata bën këni rend: «'Biyi awël wël këmo ga ko rey'a bend šëban këni Moyis do gë Kaxanu.» ¹² And yëlëtaw kënebi bulunda in, gë bëxarëk bën, do gë *bëšalen aŋ, yow këni gër ed hi baxo Ecen. Ga sëra këno na, wëla këno dimb-dimb gër *Amara and bëxarëk bër 'Bëšëwif. ¹³ Šalaw kënebi otede onëgwëš, do bën këno nëgwëšandërand mondako: «Ala ajo kë rey'arand bend yepënënd Aciw̄ amënëk aŋo⁹ do *acariya and Moyis aŋ. ¹⁴ Gayikwa biyi awël wël këmo ga ko re mëne *Yesu Ibënasaret ayam ko yam aciw̄ aŋo do anëngwët ko nëngwët bapela band yël këbo Moyis baŋ.» ¹⁵ Ata dek bër gër Amara and bëxarëk bën fab këno laŋ Ecen. Wat këni dëxas irexëm in ga nëngwëtak jing-jing ang ir meleka fo.

End epemëra ed Ecen eŋ

7 ¹ Ata ašadaxan alëngw an wëka këŋo Ecen: «'Dal dëŋ nde ex end këni rend eŋo?» ² Yaka këŋo Ecen: «Wën bëmaye, gë faba bën, baxëtine! Kaxanu, mëŋ ar gë enjaran an, šanaŋaxën baŋo *Abëraxam, axarëk arebi an and hi baxo gër ebar ed Mesopotami aŋ, đamana rëfaxënëgu ko gër ed Xaraŋ. ³ Mondako fel baŋo: “Canël ebar edey' el do gë ekun edey' el, do yel gër ebar ed këmi w̄asin^h.” ⁴ Amëd aŋo šan ko *Abëraxam ebar ed *Bëkalëde el do ye ko lëgëx ko gër Xaraŋ. And šës ko sëm aŋ, Kaxanu xucaliw këŋo ro gër ebar ed lëgëra kën gërëgako. ⁵ Bebët gibatak aŋo yël bana oxwën ol gër ebar elo ro, ado gër ko xwët sapar dëŋ. 'Barikan bey'a këŋo mëne ayël këbi yël oxwën ol, mëŋ do gë andëwëra andexëm aŋ and ko xuca aŋ, xarak angwën aŋo *Abëraxam axo gi bana gë obaš. ⁶ Kaxanu afel baŋo: “Bërandëwëra andey' bën ro këni xanid eni ye në ebar ediyer. Fën kënebi rixëd okadëp do enëbi dixëra xali në bënny okeme onax. ⁷ 'Barikan wëno këbi xitid enëng end bër kë rix okadëp odebën eŋ. And kë xuca eŋo aŋ, ašan këni šanëguđ eni yow ro ene caleratindî.” ⁸ Ata Kaxanu yata këŋo eter el *Abëraxam gë oxac ol. *Abëraxam ga rëw këŋo *Isak, xac këŋo yatir sëk këŋo

⁹6.13 Aciw̄ and Kaxanu and Yerusalem aŋ bani w̄acënd bête mondako.

^h7.3 Añanar 12.1

ⁱ7.7 Andocane 3.12

bakey banjongëbatas. Mondako fo ri baxo *Isak ga rëw këno
 *Yakob. Bëte *Yakob mondako fo xacëra babi odëmëta epëxw gë
 oki, od hik bëxarëk bërebi ok.

⁹ «Bëxarëk bërebi bëjo, fan baño Yosef gayik ayakëraxi babi
 yakëraxind endexëm eñ. Do bër yëc baño bën wëla këno gër ebar
 ed Misëra. Barikan Kaxanu gë mëñ hi bani. ¹⁰ Aracët racët baño
 gër dek ocëmu odexëm, yël këno oyekax orexëm ol do gë orenik
 ol gër lëngw ir Farawoñ, emun end gër ebar ed Misëra eñ. Emun
 eño yata baño Yosef hi ko alëngw ar ebar ed Misëra do gë dek
 ekun edexëm an. ¹¹ Angwën año lil babi enjo gër ebar ed Misëra
 xali gër ed Kanahañ. Ata bëxarëk bërebi bën mbañ sëmura babi,
 abani sët na er këni yamb in. ¹² Ga wël ko *Yakob mëne eyamb
 exëna gër ebar ed Misëra, lawën këbi añanar bëxarëk bërebi bën.
¹³ And lawën këbi akinëm añ, xwita këno Yosef and fel këbi mëne
 mëñ ex imaýe indebën in. Año fo nang ko Farawoñ enëng end fe
 hi ko Yosef. ¹⁴ Ata Yosef lawën ko enëbi yen sëm *Yakob do gë
 ekun edexëm el dek, ang hi bani bela ofëxw ocongoxi gë bëco.
¹⁵ Mondako šëla baxo *Yakob gër ebar ed Misëra, gër ed šësërax
 këni mëñ gë bëxarëk bërebi bën. ¹⁶ Awaýeli waýeliraw kënebi gër
 Sišem do wëxëtara kënebi gër ýeg ir yëc baxo *Abëraxam, gë
 kodi, gër otaxan od bosëñiñ bor Amor, gër Sišem.

¹⁷ «Ga kë saxëgu amëd ebax exo ñata Kaxanu er beya baño
 *Abëraxam añ, bërändëwëra and *Yakob bën šënar këni mbañ
 gër ebar ed Misëra, ¹⁸ xali bëtëgu ko emun ecëxe, end año
 nang bana Yosef. ¹⁹ Ata emun eño ýana ko këbi sitinaxënënd
 enëng endebi eñ do këbi rixërand bëxarëk bërebi bën. Anëýali
 babi nëýalind bësoxari bër enëng endebi bën enëbi ñañëtand
 bëtošan bëndoyer bëñ, këreni bayi na ga këni liya. ²⁰ Angwën año
 rëw këno Moyis, ata bëxarëk bërexëm bën wat këno mëne itox
 ikëbëanaxik exo gër ogës od Kaxanu. Nëm yerin këno opacañ otas
 gër iciñ ind sëm. ²¹ And ýañëta këno añ, abiñ ar Farawoñ, wëda
 këno do rafën këno ang asëñiñ ar rëw këno mëñ dëñ. ²² And raf
 ko añ, Moyis sëya ko dek onangëran ol or Bëmisëra ol, ata hi ko
 ar gapak, ar xamëk eyeyan do gë edi ed beý dek. ²³ And sët ko
 bëniy ofëxw onax añ, Moyis yëlara ko ebi tëka bër enëng endexëm
 bën, Bëyisërayel bën. ²⁴ Watëx këno Amisëra ga këno xëm
 Ayisërayel abat, ata yakan këno ar enëng endexëm an. Ga këno
 wašan, ang ýap bax acariya ak, ar bano xëmënd an, lañ monañ
 Amisëra an. ²⁵ (Er yëla baxo mëne bër enëng endexëm bën afëni
 këbi fëni mëne Kaxanu wëlanëgu babi apexa añ pañ gë mëñ, bari
 abi pëni bana.) ²⁶ Në ecan ijo, Moyis sëk këbi Bëyisërayel bëxi ga
 këni xëmër. Ga këno xacëra ebi bakali gër angwëlëra ko rend:

“Oko wën bër aminëmëra hi kën. Ineŵa kën xëmëraxënënd?”

²⁷ Barikan ar baŋo xëmënd ašandaŵ an, fim kënjo Moyis, re ko: “Wëj noŷo wa yata ki ey gi alëngw do axiti arebi? ²⁸ Ba ŷandi ki nde eye daŵ wëno bëte ang laŵ këyo ganëka Amisëra ak?” ²⁹ Ga wël ko eŋo, Moyis hër ko yeŋa gër ebar ed Majaŋ, gër ed rëwëx këbi bëtošan bëki.

³⁰ «Ga xucak bëniy ofëxw onax, meleka šanayaxën kënjo gër *ladawe, ler gër etënd ed Sinayi, në acëc and gë xodux or bax ŷegënd xafa-xafa. ³¹ Ga wat ko, Moyis šaran kënjo xali, and baxo sëkand exo kamanaxën, wël ko oniŵ or Axwën Kaxanu ol: ³² “Wëno ex Kaxanu, ar yata këbi bëxarëk bërey an *Abëraxam, gë *Isak do gë *Yakob.” Moyis ga kënjo rëgën, seŋ ko onëkon ol. ³³ Ata re ko Axwën Kaxanu: “Peđëtal ɓaped band gër osapar oreŷ baŋ, gayikwa gër ed hi këy ro ebar ecëbax ex. ³⁴ Awat këme watënd etëm end hi këbi Bëyisërayel, bulunda iram eŋ, gër ebar ed Misëra. Awël këme wëlënd ang këni wëcarënd ak: anëka fedaw këme mëni dacëtaxën. Gërëgako ŷow mi daŵën gër ebar ed Misëra.”

³⁵ «Moyis, ar ŷaxëta bano do bano rend: “Wëj noŷo yata ki ey gi alëngw do axiti arebi an”, Kaxanu laŵën baŋo gër ebar ed Misëra ang alëngw do afexën gë panga ind meleka ir šanaŷaxën baŋo gër acëc and gë xodux iŋ. ³⁶ Mëŋ nëcëtëgu këbi Bëyisërayel bën ga ko ri becërëcaxik do gë becarax fën gër ebar ed Misëra, gër angwëngw ambarax, do gër ladawe, xali nëkak bëniy ofëxw onax. ³⁷ Moyis ijo fel babi Bëyisërayel bën: “Kaxanu kënjo yatađ, ar enëng endewën exo gi alaŵënel ar ang wëno ak.” ³⁸ Bëte and hi bani gër ladawe aŋ, Moyis ijo hi bani gë meleka ir baŋo felërand gër etënd Sinayi in, and hi bani bëxarëk bërebi gër ladawe aŋ. Awël wël baxo eyeyan ed aniyan ed babi ħatelinënd el. ³⁹ Bari bëxarëk bërebi bën abi ñandi bana eno baxët, are bano rend exo pacana; banjëlan bandebën baŋ ɓakali bani gër ebar ed Misëra. ⁴⁰ Ata fel këno Aharoŋ: “Wëj, dinëlëbo tan bebër kë hi Kaxanu irebi, enëbo dëngwelixënënd fëña in. Moyis, ar nëcëtëgu këbo gër ebar ed Misëra cëŋ, biyi ami nang ex na ba ine rix kënjo.” ⁴¹ Gë bakey baŋo ri bani Bëyisërayel bën atox and ang atombo fo. Ata gër eđaš elo ri bani šadaxa, gër er ri bani gë otaxan odebën in, ri bani ofënaɓ. ⁴² Ata Kaxanu ħawëta këbi do seŋ këbi këni xëland bebër bani watënd ŷaŋ gër orën. Eŋo ŷëgw këni gër akayëta and bëlaŵënel:

“Wën ekun ed Isërayel

ba wëno nde bane ãshënënd oyel,
arin nde bane rinënd ocaɗaxa
bëniy ofëxw onax bënd ri kën gër ladawe bën?

⁴³ Añëlara ban wëlarand aner and Molok aŋ
do gë emal ed kën wacënd Refaŋ el,
batox baŋo rinaya kën en poxixënënd gër lëngw irebën!
Awa wëno bëte aŋaŋ këmum wãŋ
ya bët ebar ed Babilon el^{k1}!”

⁴⁴ «Kaxanu yël ba bi aner and Osede aŋ bëxarëk bërebi bën,
gër ladawe. Aner aŋo, Moyis ri bax ga wätinali baxo gë and
wäsin baŋo Kaxanu aŋ. ⁴⁵ And xana këni aner aŋo aŋ, bëxarëk
bërebi bën do gë Yosuwe, ar ba bi lëngwëlin d an, hateliw këni
gër ebar ed xwën bani benëng bend wãŋ ba bi Kaxanu gër lëngw
irebi eni bëtaxën beŋ. Mondako hi bax aner aŋo xali angwën and
*Dafid aŋ, ⁴⁶ mëŋ ar šot bax oyekax gër lëngw Kaxanu an, mëŋ
ar wëka baŋo Kaxanu exo ma eŋo din edëg ed din gër ekun ed
Yakob. ⁴⁷ Barikan asëñi w Salomoŋ bay bax aci w aŋo. ⁴⁸ Xarak,
Ar-hik-ŋaŋ an axo dëgënd në er rik otaxan od bela, ang yëgw ko
ala wënel mëne Axwën Kaxanu rek:

⁴⁹ “Orën ol ex añëpara and owun oram aŋ,
do ebar el, ambëñaxën andam.

Aci w and fe këne bayën?

Feye nde kë hi ateyëtaya andam aŋ?

⁵⁰ Ax gi ex na nde ataxan andam aŋ rik er ex yo^l?”

⁵¹ «Ata wën bela bër kë wëšind mbaŋ hi kën dë. O wëkw orewën
oŋ afarëda di farëda di k, do banëf bandewën baŋ axem xemëk.
Wën din këno wëšënënd Angoc Amënëk aŋ, ang bani rind bëxarëk
bërewën ak. ⁵² Ala wënel ar fe bayik ano dixëra ex na bëxarëk
bërewën bën? Ax gi ex na nde ala wëra la wëra këne bi bër ba bi
nangënënd gana-gana fo mëne Ar šenene an në eyow exo? Ar
šenene ajo, wën lëxw këŋo, wën la w këŋo. ⁵³ Ax gi ex na nde
omeleka ok wëlanëgu kënun acariya and Kaxanu aŋ wën bulunda
ir Isërayel in? Bari an ma ex na en tëf!»

End ecës ed Ecen eŋ

⁵⁴ Er wël bani in axurixën xurixën ba bi, ata ala kala ko hatënd
ebasal, ga logëndëra këbi. ⁵⁵ Barikan Ecen, ga yëm ko gë Angoc
Amënëk aŋ, xeŋa ko orën ol. Wat ko enjaran end Kaxanu eŋ, wat
këŋo bëte *Yesu mokwëša gër li w ir Kaxanu. ⁵⁶ Ata re ko: «Orën

^{k7.43} Amos 5.25-27

^{l7.50} Esayi 66.1-2

ol wafërëluḡ këme watënd, bëte në ewat emo Asëñiŵ ar ala an ga xwëša ko gër liŵ ir Kaxanu.»⁵⁷ Ata bër baḡo wëlënd bën šoya këni banëf baḡ, ga yoḡali këno na, wëlën këno andamat bën dek.⁵⁸ Šonjorëra këno xali nëcët këno angol and Yerusalem aḡ, do fëtërax këno gë oxaŷ xali laŵ këno. Otede^m ok axwët xwët bani banjëm bandefën band bani gër osapar or šambenjar ir bano wăcënd Sol.⁵⁹ And bano fëtërand aḡ, Ecen ko šalend mondako: «Axwën *Yesu, kanal angoc andam aḡ!»⁶⁰ And foxi ko aḡ, xeŷ ko acakax: «Axwën, këreyëḡi nëp na eñëḡënax eḡo!» And ħata ko aḡ eḡo aḡ, Ecen raš këḡo gër ecës.

8¹ Ata Sol, moñapan ŷapan baḡo ga laŵ bano këno Ecen.

End edixëra ed Amara eḡ

Yatijo fo ŷana bax edixëra eŷëkakix ed bër gër Amara and gër Yerusalem el. Bësëfan bën dek ħër këni angol aḡ, (baŷi këni wayët oparëxanda ok). Mondako šapërëra bani bëḡo gër ebar ed *Yude, do bëḡo gër ed *Samari.² Bela bër šenene wëxëta këno Ecen sam ga ŷaŵëra këno.³ Xarak amëd aḡo ŷana baxo Sol yëc bër Amara and Yerusalem bën. Gë ebët gë ebët baxo sëfërand bëciŵ bëḡ eḡi dëbëtëraw: hik asošan, hik asoxari, eḡi đapëx gër epëra.

End Filip gër ebar ed Samari eḡ

⁴ Bër šapër bax bën ħërëra këni do këni reŷaraxënd Atëfëtan aḡ.⁵ Ata Filip šëla ko në angol and gër ebar ed *Samari do ko femëraxënd end Afexën eḡ.⁶ Bela bën, bamëxwër bamëxwër, gë anjëlän amat, bani xwëtand er baḡi felënd Filip in, ga këni wël do ga këni wat becarax bënd baxo rind beḡ.⁷ Gayikwa bangoc bañëḡënax bax šandërand gër bela bëranjëm, and këñëḡi ħerëndëra aḡ. Bëte bëseŷik do gë bërëḡobo bëranjëm bax fakënd.⁸ Ata onëḡa osëm hi bax gër angol aḡo.

⁹ Xarak ala ar bano wăcënd Simoḡ hi baxëna gër angol aḡo, ašarinara baxo šarinarand gë mbej indexëm inḡ. Gër bulunda ir ebar ed Samari baxo rind mondako do baxo rend mëne ar gapak hi ko.¹⁰ Ata Bësamari bën dek, hik itox, hik axarëk, axwëta xwëta bano, do bani rend: «Ala ajo dëḡ ex ar gë panga ind Kaxanu, ind ex Panga itëm an.»¹¹ Axwëta xwëta bano gayik elod anëka fo baxo šarinarand gë mbej indexëm inḡ.¹² Barikan and xwëta këno Filip aḡ, mëḡ ar baḡi felërand Atëfëtan and owun or

^m7.58 Bër laŵ baḡo bën banëḡi rend otede gayik bën wël bax amena and laŵaxën baḡo aḡ.

Kaxanu do gë oŵac or *Yesu *Kërisët aŋ, ŵa këni enëbi buyi, hik asoŝan, hik asoxari. ¹³ Simoŋ mënŋ dënŋ ŵa ko buyi këno, ata abaŋo nacëta na Filip ga baŋo ŝaranënd becarax do gë bërëcaxik bend baŋo watelind beŋ.

¹⁴ Oparëxanda od gër Yerusalem ok, ga wëlëx këni mëne 'Bësamari bën axana xana këni eyey'an ed Kaxanu el, laŵënëgu kënëbi Piyer do gë Ŝaŋ. ¹⁵ Ga ŝëla këni gër angol aŋo, ŝalendëra kënëbi eno cotaxën Angoc Amënëk aŋ. ¹⁶ (Gayikwa Angoc Amënëk aŋ axo pedaw bana pere gër ola orebën. Xobuyi or gër oŵac or Axwën *Yesu ol fo buyi banëbi.) ¹⁷ Ata Piyer gë Ŝaŋ ŝalendëra kënëbi mokwëtan otaxan ok, ataŋ ŝot këno Angoc Amënëk aŋ. ¹⁸ And wat ko Simoŋ mëne bela bën aŝot këno ŝotënd Angoc Amënëk aŋ gë ekwëtan ed otaxan ed oparëxanda el, wëlanëgu këbi kodî Piyer gë Ŝaŋ ¹⁹ do re ko: «Yëline wëno bëte or gapak olo, mënŋ këŋo ýana eŋo cotënd Angoc Amënëk aŋ ar këmo xwëtan otaxan an.» ²⁰ Ata re ko Piyer: «Kodî irey' in nemilex do exi mëlali gayikako wëj ako yëla këy' anjëla and ko yëlënd Kaxanu aŋ ayic këni yicënd gë kodî. ²¹ Wëj eŋo ax mënd ex na ang këy' ŝot gayikako axi ñap ex na dënŋ. Gayikwa emëkw edey' el asëmba sëmbak gër ogës od Kaxanu. ²² Awa tebël anjëlan añëŋënaŋ aŋo, do karalo Axwën an exi teban oñandi od emëkw edey' ok, angëmëne eŋo awënd wëndëk. ²³ Gayikwa në ewat eme mëne wëj mokëda xëda ki oy'akëraxi ol do gë osëmbak ol.» ²⁴ Yaka këŋo Simoŋ: «Awa karanine wën dënŋ gër Axwën, kërexe gi na er re kën ijo.» ²⁵ Ata Piyer gë Ŝaŋ baŝ këni osede ol do epemëra ed eyey'an ed Axwën *Yesu el. Ga këni ŵaýi ond gër Yerusalem oŋ, këni femëraxënd Atëfëtan aŋ tar fëña in gër bëngol bënd 'Bësamari.

End Filip do gë Abecopi eŋ

²⁶ Ga xucak beŋo, meleka ir Axwën Kaxanu in fel këŋo Filip: «Yel gand ambëtëb, tëfël fëña ir xaniwëk gër Yerusalem do ŝëlak gër Gasa, ir ladawe in.» ²⁷ Ata Filip xani ko do y'e ko. Xarak, ŝambenjar Ibecopi ijo, ar gapak ar gër eyang ed Kaŋëdas, emun etoxari end gër ebar ed Ecopi eŋ, anëkona ar ðek napul ir emun etoxari elo an, yow bax cale gër Yerusalem.

²⁸ Ga ko ŵaýi, ýëpa y'aŋ gër ŝaret irexëm, ko fënërand mongwëli oniŵ ol, akayëta and alaŵënel Esayi aŋ. ²⁹ Ata Angoc Amënëk aŋ fel këŋo Filip: «Maral ey' tëka ŝaret ijo.» ³⁰ Filip ga hër ko, sëka ko, wël këŋo Abecopi an ga ko fën akayëta and alaŵënel Esayi aŋ, wëka këŋo: «Afëni nde ki fënind er këy' fënënd in?» ³¹ Yaka këŋo: «Mondake këme xor ex pëni, angëmëne ala axe paýën ex na?» Ata ŵac këŋo Filip eŋo ketëna y'aŋ gër ŝaret.

³² Gër ed labët baxo akayëta, er yëgw baxo alaŵënel an:

«Alas las këno ang ifeÿ ir eñaš fo.

Ang xondo ir ax tesënd na gër lëngw ar kë ĥašënd omban
ondexëm fo hi ko,

axo yeband na etëÿ el.

³³ Gë ebana ed bana ko el xanaxën këno er xwën ko in.

Gër bër anjex andexëm, noÿo kë rey'a?

Gayikwa aniyän andexëm aŋ rëxët këni gër ebar.»

³⁴ Ata Abecopi an wëka këno Filip: «Këla pelële, noÿo këno rend alaŵënel an? Mëŋ dëŋ nde ba ala ašëxe nde?» ³⁵ Ata ĥebëta ko Filip, ŷana ko gër Oñëgw oko dëŋ nangëanaxën këno Atëfëtan and *Yesu aŋ. ³⁶ Ga këni y'e kwël, ĥat këni ler në anjer. Abecopi an re ko: «Nëkoda men oŋ, ine bayik, aye buyi na nde exe capëraxëne?» ³⁷ [Yaka këno Filip: «Angëmëne aŵa ŵa këÿ gë emëkw edey' el, awënd wëndëk mi buyi.»] Aŋo re ko Abecopi an: «Wëno aŵa ŵa këme mëne *Yesu *Kërisët ex Asëñiŵ ar Kaxanu an.» ³⁸ Fel këbi bëhëreli bër šaret bën eni kwëša. Ata mëŋ gë Filip fëra këni polo gër anjer. Filip buyi këno. ³⁹ And šëpëta këni aŋ, Angoc and Axwën aŋ wëd këno ñat Filip, Abecopi an anema fo nema këno. Mondako fakët baxo đamana irexëm in gë onënga fo. ⁴⁰ Filip mëŋ cëŋ, watayax ko gër angol and Asot, do ko femëraxënd Atëfëtan and *Yesu aŋ gër angol gë angol, tar fëña in, xali ĥat ko gër Sesare.

End Sol gër fëña ir Damas eŋ

9 ¹ Barikan amëd aŋo, anjëlan and Sol aŋ er hi bax wayët ebi narëndërand bësëfan bër Axwën *Yesu bën xali ebi đawërand. Ga y'e ko gër ašadaxan alëngw, ² xara këno eŋo yël okayëta od ebi tëraraw bër kë sëfënd end *Yesu bën gër baciŵ bacaleya band gër angol and Damas, do ebi mëlaw mokap gër Yerusalem: hik asoxari, hik asošan. ³ Ata gër fëña, and hi ko đam gër Damas aŋ, xul këno bërëxadët angoben and xaniw bax gër orën. ⁴ Wëc ko bëdëcët gër ebar do ko wëlënd oniŵ: «Sol, Sol, ineŵa këÿe rixëraxënënd?» ⁵ Yaka ko Sol: «Axwën, wëŋ noÿo ŵa hi këÿ?» Wël ko bëte: «Wëno ex *Yesu, ar këÿo rixërand an. Ata wëŋ mo ñëka ki y'ëka.» Sol ga wëlandëra këno, këno rëgënënd. Aŋo wëka ko: «Axwën ine ŷandi ki me di?» Ata re ko Axwën an: ⁶ «Kanil ey' ŋat gër angol, fëŋ këni felëx er ŷandi ke ey' di in.» ⁷ Bër hi bani enga emat bën ĥaxën këbi laŋ ako gër ed xwëšara këni. Đek dëŋ bani wëlënd oniŵ ol, barj ala abano wat na. ⁸ Ata ga xani ko na gër ebar Sol, aĥëda yo aĥëda, abaxo watëra na.

Monas fo las bano xali ĥat këni gër Damas. ⁹Okey otas ri baxo watërarëxe, y'ambërarëxe do cebërëxe men.

¹⁰Xarak na gër angol and Damas asëfan ar *Yesu hi baxëna do bano wacënd Ananiyas. Axwën *Yesu ga šanayaxën këjo në lakeli wac këjo: «Ananiyas, Ananiyas!» Yaka ko: «Ayaka, Axwën!» ¹¹Re ko bëte Axwën an: «Kanil ey' tëf fëña ir këni wacënd “Ir gwer-gwer in” xali gër iciw ind Yuda eyëbi mëka ar këno wacënd Sol, Ibëtarës. Gër ed ko šalerand ¹²wat këjo në lakeli ar këno wacënd Ananiyas ga lilëgu ko do xwëtan këjo otaxan ok exo watëraxën gašëxe.» ¹³Yaka ko Ananiyas: «Axwën, wëno bëranjëm wël këmëni mëne ala ajo mbaṅ këbi rixërand gër Yerusalem bër yata këyëbi bën. ¹⁴Bëšadaxan bëlëngw bën yëlëgu këjo or gapak or ebi tëraxën dek bër kë šalend oṽac orey' bën.» ¹⁵Barikan Axwën *Yesu fel këjo bëte Ananiyas: «Yel mondako dëṅ, wëno yata këjo ala ajo. Wëno yata këjo ebi nangëndërand end oṽac oram eṅ bela bër benëṅ becëxe bën, gë bemun beṅ, do gë Bëyisërayel bën. ¹⁶Aṽasin këmo ṽasin ang ko soro në end oṽac oram ak.» ¹⁷Ata ṽa ko Ananiyas do kwël ye ko. And ĥat ko gër iciw aṅ, wat këjo Sol. Ata re ko: «Aḃaṽe Sol, Axwën *Yesu ir šanayaxënëgu ki gër fëña, laṽënëgu ke ey' watëraxën gašëxe do ey' ñëm gë Angoc Amënëk aṅ.» Ga xwëtan këjo otaxan ok šalen këjo. ¹⁸Ataṅ xobëtak gër bangës bebër ang okop, ata Sol watëra ko gašëxe. Na ga xani ko, buyi këno. ¹⁹And y'ambëra ko aṅ, wacëwaca ko gašëxe. Mondako šoma babi bësëfan bër *Yesu bën gër Damas xali xeyëra këbi bakey bandanjëm.

²⁰Ataṅ kwël na gër Damas fo y'ana baxo Sol ko femërand gër baciw bacaleya mëne *Yesu ex Asëñiṽ ar Kaxanu an. ²¹Ata dek bër baṅo wëlënd bën, ga këbi šaran këni rend: «Ax gi ex na nde ajo këbi rixërand bër këjo šalend *Yesu bën gër Yerusalem? Ax gi ex na nde bëte ebi tërara do ebi mëlan mokap bëšadaxan bëlëngw bën y'ow ko gër Damas ro?» ²²Barikan Sol kwël dëṅ baxo xapinand do babi ṽasinënd kerët Bëšëwif bër lëg bax gër Damas bën mëne *Yesu ex Afexën an.

²³Ga xeyërak bakey bandanjëm, Bëšëwif bëjo wëlër këni eno ḃaṽ Sol, ²⁴ata Sol nang ko. Gëmëḃ, gë goyat bano xašënd gër owët or angol ga y'andi këbi eno ḃaṽ. ²⁵Barikan akey amat gëmëḃ, bësëfan bošandaṽ yëla këno gë engux yabët amëṅ and angol aṅ, polo në akange. Ata and hix ko fac aṅ, kwël ye ko.

End Sol gër Yerusalem enj

²⁶ Ga ĥat ko gër Yerusalem, xacëra këŋo ebi coma gër Amara and bësëfan. Bari ayëda bano yëdand bën dek gayik ano kwëta bana mëne arëw̄ak end *Yesu dëŋ hi ko. ²⁷ Ata Barënbabas w̄ëla këŋo Sol gër oparëxanda, sëfëtan këbi mëne Axwën *Yesu ŝanayaxën këŋo gër fëña ir Damas xali felëra këŋo. Sëfëtan këbi bëte ang baxo femërand kerët end ōwac or *Yesu enj poyoma gër angol and Damas. ²⁸ Amëd aŋo fo ŝoma këbi Sol. Ata mëŋ kwël ko yëxërand do ko femërand poyoma end ōwac or Axwën enj gër Yerusalem. ²⁹ Afelëra babi felërand bëte Bëšëwif bër kë wëlënd eyeyan ed Gërek bën. Barikan bën mbarj bani ŝampërend gë mëŋ xali këni ŝaland eno đaw̄. ³⁰ Bëmaÿe bëŋ ga nang këni enj, wëla këno Sol gër angol and Sesare, do rëcax këno exo kucax gër Tarës. ³¹ Ata Amara and gër dek ebar ed *Yude aŋ, gë and gë bër gër ebar ed *Galile aŋ, do gë and gër ebar ed *Samari aŋ anëka ŝot bax amëd aŋo eteyëta el. Bër gër amara bën kwël dëŋ bani xemëndërend gër ekwëta, gër epëb ed Axwën *Yesu, do bani yëmbërend gë ekapina ed babi yëlënd Angoc Amënëk el.

End Ene enj

³² Ata amëd aŋo Piyer anëngara babi nëngarand bëwënëk bën gër owar oŋo. Ata akey amat, ŝëla ko gër angol and Lida. ³³ Ga ĥat ko, sëk këŋo asoŝan ar bano wacënd Ene ga laki ko në andago. Aseÿi seÿi baxo elod bëniy bënjongëbëtas. ³⁴ Ata Piyer fel këŋo: «Ene, *Yesu *Kërisët doru dëŋ fakën ki. Kanil ey dek w andago aŋ.» Ataŋ Ene xani ko xwiriŝ. ³⁵ Ata dek bër gër Lida bën do gë bër ebar ed Saronj bën ga nangëra këni enj, w̄a këni end Axwën *Yesu enj.

End ekanin ed gër ecës Tabita enj

³⁶ Bëte gër angol and Yope, asëfan asoxari ebaxëna do bano wacënd Tabita, mëne ngëŋ Dorëkas gë eyeyan ed Gërek el. Benjekax bendanjëm baxo rind do babi rëcarand bëxaÿënaxik bën. ³⁷ Ata bakey band hi baxo Piyer gër ebar edebën baŋ, Dorëkas ŝëxwëra ko xali xor këŋo. Ga buyi këno xwët këno në aciw̄ and y'aŋ. ³⁸ Angol and Yope aŋ do gand Lida aŋ ax ŋawër bana bon. Ga wël këni bësëfan bër *Yesu bër gër Ŝafa bën mëne Piyer gër Lida hi ko lawën kënebi bësoŝan bëxi eno karaw exo maraw aÿand gër ndebën. ³⁹ Ata xwiriŝ Piyer, sëfër këni gë bën. And ĥat këni aŋ, wëla këno gër aciw̄ and y'aŋ, gër ed xwët bano ašësëk. Ata dek bësoxari bësebëta sebëta bën sëka këno gë otes

fo do këno w̄asinërand bacud band sëfëndëra baḃi Dorëkas baḃ, and baḃi baxo aḃëngw aḃ. ⁴⁰ Ata re ko Piyer eni can ðek bela bën. Ga foxi ko, ko ŝalend. And rënëta ko aḃ nëkon këḃo aḃšësek an, re ko: «Tabita, kanil!» Ataḃ xëwëta ko. Ga wat këḃo Piyer, xani ko kwengweremët do yëpa ko. ⁴¹ Piyer lëk këḃo gër ataxan, xanin këḃo, Tabita xwëša ko ceg. Piyer w̄ac këḃi bëwënek bën do gë bësoxari bësebëta sebëta bën. Ga lilëgu këni sëk këno Tabita aḃëngw. ⁴² Ata endey' eno nangëra këni ðek angol and Yope aḃ do bëranjëm w̄a këni end Axwën eḃ. ⁴³ Piyer xeyëra këḃo na gër Yope baḃkey bandanjëm gër iciw̄ ind ar bano w̄acënd Simonḃ, aḃox ar banar an.

End Piyer gër iciw̄ ind Korëney eḃ

10 ¹ Asošan hi baxëna ar bano w̄acënd Korëney gër angol and Sesare. Alëngw ar ocoḃoḃa od xaniw bax gër ebar ed Rom hi baxo. ² Gë ekun edexëm el ðek bano ŝalend Kaxanu gë obal osëm. Bëte mëḃ mbaḃ baḃi rëcarand Bëšëwif bëxaḃyënaḃik bën, do baxo ŝalerand key yo key. ³ Ata akey amat, and hik eḃan poxoš gaf aḃ, meleka ir Kaxanu ŝanayaxën këḃo në lakeli lëf gër ed hi baxo. Ga faḃër këni, meleka in w̄ac këḃo: «Korëney, Korëney!» ⁴ Ga ḃaxën këḃo Korëney, yëdara ko xali ata wëka ko: «Inëw̄a Axwën?» Yaka ko meleka in: «Kaxanu lawëneḃu ke mi pel mëne ayakali yakali ki cale indey' in, bëte awat wat ko benjekax bend këyëḃi rinënd bëxaḃyënaḃik beḃ, do mbaḃ këḃo nënganënd endey' eḃ. ⁵ Awa gërëgako, ḃawënelëḃi bela gër angol and Yope eno macëgu Simonḃ, ar nëngwët këno Piyer an. ⁶ Gër tokora irexëm Simonḃ, aḃox ar banar an, këno sëk, në iciw̄ ind ler gër bëḃa ir angwëngw.» ⁷ Sam ga y'e ko meleka ir felëra baḃo mondako in, Korëney w̄ac këḃi bëriyenin bëxi eni tëfër gë ŝoroḃa ibat, ir lëka baḃo do sana këḃo ŝëf gër od fëb bax aye end Kaxanu. ⁸ Ga sëfëtan këḃi ðek, lawënen këḃi eni y'e gër Yope.

⁹ Në ecan ijo, në fëḃa fo baḃi bani bërolawënen bën. Tëkër fo baḃi bax eni ḃat gër angol. Piyer y'e ko y'aḃ gër ejur ed aciw̄ and ḃatëk eḃan keḃ gër gaf aḃ exo calerax. ¹⁰ Na ga xor këḃo enjo eḃ, yandi këḃo exo y'ambëra. Nand bano ŝemërand na y'elix këḃo ikwëḃ do ko lakelind. ¹¹ Wat ko fol orën ol do er ang andago gë ogux gër oḃaw̄ onax ga kë fedaw endëmane gër ebar. ¹² Wat këḃi bëte gër er ang andago aḃo ðek oḃacar ol: or gë sapar onax, gë or kë y'exërand xaḃa-xaḃa ol, do gë ošël or gër orën ol. ¹³ Wël ko oniw̄: «Piyer kanil, ḃawënelëḃi oḃacar olo eyëḃi yakëra!» ¹⁴ Barikan Piyer yaka ko: «Ali Axwën, elod ame y'amb ex na er ŝëḃak, elod ame y'amb ex na eḃuyaraxik.» ¹⁵ Wël ko akinëm: «Er re ko

Kaxanu aŵën wënëk in, wěj kërey yëland na abuyar buyarëk.»

¹⁶ Piyer wël ko enjo bakëlëbëd batas, ata bakak er ang andago in yaŋ gër orën. ¹⁷ Ga nëngëta ko, wëlandëra këŋo do ƙo yëlarand ba ine w̄acayak lakeli ir wat baxo ijo. Ata amëd aŋo hatëgu këni bër laŵënëgu baŋi Korëney bën, ga wëkaraw këni tar angol aŋ gër ed ex iciw̄ ind Simon. Sëmb këni gër ebët ed iciw̄, ¹⁸ do wëka këni: «Ro nde exo Simon, ar nëngwët këno Piyer an?»

¹⁹ Në eyëlara ɓayi baxo Piyer end er wat baxo gër lakeli eŋ. Ata Angoc and Kaxanu aŋ fel këŋo: «Bela bësas ki ŝaland, ²⁰ maral eŋ peda en tēfër gë bën. Kërexì n̄pëgënan na gë tēkër ak, wëno laŵënëgu këbi.» ²¹ Ga feda ko Piyer, yaka këbi: «Wëno ex ar këno ŝaland an. Ineŵa laŵënëgu kënun ro?» ²² Yaka këno: «Korëney, emun end ocoroda eŋ, ala ar ŝenene, ar fëbëk end Kaxanu an, laŵënëgu këbo. Enëng end Bëšëwif eŋ dek, enjekax fo këni reyand endexëm eŋ. Meleka ir Kaxanu rek mi yowënëgu eŋëbi pelëra mëŋ gë ekun edexëm el.» ²³ Ga hata këni, Piyer fel këbi eni d̄il gër iciw̄ do ebi key na.

Ga xeyëk, sëfër këni kwël. Bëmaŷe bënd lëg bax gër Yope bëndëmar laŋëta këno. ²⁴ Në ecan ijo hat këni gër Sesare. Piyer sëk këbi Korëney gë bërëxëm bën, do gë odawo odexëm ok ga ŝëni këno. ²⁵ And lil ko Piyer aŋ, Korëney xaca këŋo, foxi ko gër lëngw irexëm eŷiŷ el n̄š gër ebar. ²⁶ Ata Piyer ga lëk këŋo gër ataxan, xanin këŋo, re ko: «Kanil, wëno ala fo hi këme ang wěj ak.» ²⁷ Ga fulira këni Piyer gë Korëney, sëfër këni lëf gër ed barërëgu bani bela bëranjëm. ²⁸ Ata re ko Piyer: «Ax gi ex na nde anang nang kën mëne ašëba šëba këŋo Ašëwif an edëkër el do gë edil ed gër iciw̄ ind ar enëng ecëxe an? Bari wëno Kaxanu w̄asin ke mëne ala gabatak ax gi ex na abuyaraxik, bëte gabatak ax gi ex na ar mo kwëŷëta. ²⁹ Mëŋ ex and laŵënëli kën ene macëgu aŋ, ame n̄p ex na me yow. Awa deyayin në end ine w̄acaxënëgu këne.»

³⁰ Ata re ko Korëney: «Doro anëka sëkëk bakey banax ga ŝanaŷaxën ke asošan ar gë banjëm band jing-jing nand bame ŝalerand eňan eŋ keŋ gër gaf na. Ga sëka ke, re ko: ³¹ “Korëney, Kaxanu anëka yakali ki cale indeŷ in. Bëte awat wat ko bënjekax bënd këŷëbi rinënd bëxaŷëanaxik bëŋ. ³² Daŵënëlēbi bela gër Yope eno macëgu Simon, ar nëngwët këno Piyer an. Gër iciw̄ ind ar këno w̄acënd Simon, aɓox ar banar an këno sëk, ler gër bëŋa ir angwëngw.” ³³ Ga wël këme enjo, ataŋ laŵënëli këme eni macëgu, dek yek ga yow këŷ ako. Awa gërëgako, biyi dek nëkodëbo ro gër ogës od Kaxanu wěj fo baxët këmi. Pelëlēbo dek er re ko Axwën in.»

³⁴ Ata ga ħebëta ko Piyer, re ko: «Enimin, ecede fëni ke mène gër ogës od Kaxanu bela bën dek andamat hi këni, ar fit këno ax gi ex na. ³⁵ Barikan ar fëb këno an, ar sêfëk end ŝenene an, enëng end exo yo, Kaxanu aħan këno ħan. ³⁶ Eyey'an ed këmun felënd elo, Bëyisërayel bën lawëneliw babi ga nangën këbi Atëfëtan and angwëlëra and gë Kaxanu paċ gë *Yesu Kërisët aħ, mëj ar ex Axwën ar bela dek an. ³⁷ Anang nang kën endey' end xucak gër ebar ed *Yude eħ, ga yanawëk gër ed *Galile amëd and baxo rey'and *Ŝaħ Batis end xobuyi eħ. ³⁸ Anang nang kën mène Kaxanu yëmën baħo *Yesu Iċënasaret gë Angoc Amënek aħ do gë panga iħ. Mëj baxo rixënënd enjekax eħ gër ed ko ye yo. Gë Kaxanu ħar bani mëj babi fakënaħënënd bëte bësëxwëra bën do babi racëtënd bër babi narënënderand ŝabucara bën. ³⁹ Biyi ex otede od dek bebër ri ko gër ebar ed Bësëwif do gër angol and Yerusalem ok. Barikan law këno mopika në osëx. ⁴⁰ Kaxanu xanin këno gër ecës yatir akey atasën do yël këno panga ind exo canaya wat-wat ⁴¹ gë ogës od biyi bër ex otede od sanan baħo gana-gana fo Kaxanu ok. Biyi bër bax y'ambërand do bax ŝebërand gë mëj bën fo wat këno and xani ko gër ecës aħ, ax gi ex na bela dek. ⁴² Biyi lawën këbo mi pemërand Atëfëtan andexëm aħ gër Bëyisërayel do mi dey'arand mène Kaxanu dëj yata këno exo gi axiti ar bëbëngw do gë bësësëk an. ⁴³ Dek bëlawënel bër yowërawëk gër ngwën ro bën arey'a rey'a këni osede olo: ar këno xwëta yo *Yesu Kërisët, aħot ko ŝot eteban ed beñëjënax bendexëm el paċ gë o'wac orexëm ol.»

⁴⁴ And baxo yey'an mondako Piyer aħ, Angoc Amënek aħ fedaw ko gër dek bër baħo baxëtënd. ⁴⁵ Ata Bësëwif bërëw'ak end *Yesu bën, bër lajëtaw baħo Piyer bën, ŝaran këbi ga wat këni mène Kaxanu ayël yël këbi Angoc Amënek aħ bër ax gi ex na Bësëwif bën. ⁴⁶ Awël banëbi wëlënd ga këno ŝëkwa Kaxanu gë oyey'an ošëxe. Anjo re ko Piyer: ⁴⁷ «Bër yëmëk gë Angoc Amënek ang biyi ak bën, anëbe teb ex na buyirëxe gër men.» ⁴⁸ Ata re ko enëbi buyi gë o'wac or *Yesu *Kërisët ol. Bër buyi kënebi bën xara këno exo baša bakey na gër ed hi bani.

End Piyer gër Yerusalem eħ

11 ¹ Oparëxanda ok gë bëma'ye bënd lëg bax gër ebar ed *Yude bëj wël këni mène bër ax gi ex na Bësëwif bën në ema exëni bën bëte eyey'an ed Kaxanu el. ² Do and ħaka ko Piyer gër Yerusalem aħ, Bësëwif bër w'a bax end *Yesu bën ga këno ħëbandëra këni rend: ³ «Wëj gër bër ax gi ex na Bësëwif ye bay do bëte y'ambëraraw kën andamat!»

⁴ Ata Piyer sêfêtan këbi endey' eno elod ang ŷanak ak xali gër eņata. Re ko: ⁵ «Wëno gër Yoƿe hi bame. Akey amat ga këme ŷalera, ata ŷelix ke ikwëd do Kaxanu w̄asin ke er ang andago ga xap këni gër oŷaŷ onax. Ga xaniwëk ŷaŋ gër orën, fedawëk xali gër ed hi bame. ⁶ Wëno nëkon këme aye me nang ba ine ex, wat këmëni oŷacar: olo oyel, olo obapuŷ, olo or kë ŷexërand xada-xada gër ebar, do gë oŷël or gër orën ol. ⁷ Wël këme bëte oniŷ ga ke fel: “Piyer kanil! Daŷëlëbi oŷacar olo ey'ëbi ŷakëra!” ⁸ Yaka këme: “Ali Axwën, wëno elod ame ŷamb ex na er ŷëbak ba ebuyaraxik.” ⁹ Rek akinëm oniŷ ol elod gër orën: “Er re ko Kaxanu aŷën wënëk in, wëj kërey yëland na mëne abuyar buyarëk.” ¹⁰ Mondako w̄asin baxe Kaxanu er ang andago in bakëlëbëd b̄atas, d̄amana bakaxënëk dek ŷaŋ gër orën. ¹¹ Fedëk ceŷ ga hatëgu këni gër iciŷ bësoŷan bësas ga xaniw këni gër Sesare. ¹² Ata fel ke Angoc Amënëk aŋ mi tēfër gë bën, kërexe n̄epëgënan na. Lanjeta këne bëmaŷe bënjongimat bëjo xali hat këmi biyi dek gër iciŷ ind Korëney. ¹³ Korëney sêfêtan këbo ang ŷanayaxën këjo meleka lëf gër iciŷ indexëm do fel këjo: “Daŷënëlëbi bela gër Yoƿe eno macëgu Simoŋ, ar nëngwët këno Piyer an. ¹⁴ Mëj ki fel eyeyan ed ki nangën ang këŷ ri ey' pexaxën ak, wëj gë ekun edey' el dek.” ¹⁵ Do and bamëni felërand aŋ, Angoc Amënëk aŋ fedaw ko gër ndebën ang fedaw baxo gër ndebi ak gër ŷanar. ¹⁶ Ata wëno xwita këme eyeyan ed fel babo Axwën el: “ŷaŋ Batis babi buyind bela bën gër men, barikan wëno këjun ŷana ejun buyind wën gë Angoc Amënëk aŋ.” ¹⁷ Gayikako Kaxanu ayël ayël këbi bën Angoc Amënëk aŋ bëte ga w̄a këni end Axwën *Yesu *Kërisët eŋ ang biyi ak, mondake cëj hëpën domo Kaxanu?» ¹⁸ And baxët këni endey' eno aŋ, bër baŋo hëbandërand Piyer bën ŷësina këni imëd. Ata ga këno ŷëkwa Kaxanu, këni rend bën dek: «Awa Kaxanu ayël nde yël këbi bëte enëngwët ed ola el bër ax gi ex na Bëŷëwif bën, eni cotaxën aniyand d̄al aŋ.»

End Amara and gër Anjecoŷ eŋ

¹⁹ And laŷ këno Ecen aŋ, arixëra banëbi rixërand mbaŋ bësëfan bën xali ŷapërëra këni: bëjo gër ebar ed Fenisi, bëjo gër ŷipër, bëjo bëte xali gër angol and Anjecoŷ, do kënëbi sêfëtan dëraxënd end Kaxanu eŋ Bëŷëwif bën fo. ²⁰ Barikan gër bër ŷapër bax bëjo, Bëŷipër do bër xaniw bax gër angol Siren hi bax na, ga hat këni gër Anjecoŷ, felëra kënëbi end Axwën *Yesu eŋ Bëŷëwif bër kë wëlënd eyeyan ed Gërek bën, do nangën kënëbi Atëfëtan andexëm aŋ. ²¹ Ga banëbi felërand gë panga ind Axwën in xwëtaxën banëbi bëranjëm do yëlayara këni gër Axwën. ²² Bër

gër Amara and gër Yerusalem bën wëlëx këni endey' enjo. Ata laŵën këno Barënabas exo y'e gër Anjecoŝ. ²³ And hat ko aŋ, wat ko oyekax or Kaxanu ol gër bërëŵak. Ga nëngandëra këno na mbaŋ, ŷana ko këbi felërand eni dëkaya gë emëkw el dëk end Axwën eŋ. ²⁴ Enimin Barënabas mbaŋ nënga baxo, moñëm ŷëm baxo gë Angoc Amënëk aŋ do xwëta baŋo bëte mbaŋ Kaxanu. Ata bësëfan bër Axwën bën këni ŷëmbërëgund gër Amara xali hi këni amëxwër atëm.

²⁵ Ata Barënabas y'e ko gër angol and Tarës enjo calaraw Sol.

²⁶ Ga sëk këno, wëlaw këno gër Anjecoŝ. Na ri këni yer iniy iŋ ga kënebi sëyalira end Axwën eŋ bela bëranjëm gër Amara aŋo. Ata na gër angol and Anjecoŝ ŷana këni bela bën emac ed bësëfan el okëreceŋ.

²⁷ Bakey baŋo xaniraw bani gër Yerusalem bëlaŵënel do ŷow këni gër angol and Anjecoŝ. ²⁸ Gër enga endebën hi baxo ar këno wăcënd Agabus an. Ga xani ko akey amat, Angoc and Kaxanu aŋ fel këno exo dey'a mëne enjo etëm kë hatëgu dëk ebar el. Enimin, ata hatak mondako dëŋ and wun ko Këlod gër Rom aŋ.

²⁹ Ata bësëfan bën xetan këbi, ala kala gë er ŝot ko gë andiyen andexëm in, enëbi dëcara bëmaŷe bënd gër ebar ed *Yude bëŋ.

³⁰ Mondako ri bani. Ata er bar bani in y'eli këni Barënabas gë Sol enëbi pëxwënëx bëlëngw bën.

End toro ind Ŝak do gë Piyer eŋ

12 ¹ Ata angwën aŋo, Erod ir wun bax gër ebar ed *Yude sëra këbi bërëmar gër Amara and gër Yerusalem ebi narëndëra.

² Fel këbi ocorođa ok eno ŋaŝ Ŝak, abinëm ar Ŝaŋ. ³ Ga wat ko mëne anëngan nëngan këbi Bëŝëwif bën enjo, laŵën ko eno tëraw bëte Piyer. Bakey band ofëna or bani y'ambënd mburu ind gë lewir këm baŋ hi bax. ⁴ Ga sëra këno, wëla këno gër epëra.

Eno nëkonaxën Piyer gër epëra, sana këbi ocorođa epëxw gë ocongibat, ŝetëndër këbi bëmëxwër bënax, imëxwër kala ocorođa onax. Er ŷandi baŋo enjo kiti gër ogës od Bëŝëwif and kë xuca Ofëna or Apexa aŋ. ⁵ Awa mondako lëkaya bano Piyer gër epëra. Barikan, bër gër Amara bën gë eteyëta këm bano ŝalenënd.

⁶ Në ecan bayi bax Erod enjo kiti Piyer. Ata mëŋ këno raŝënd gëmëd gër ed fokëra këno gë ogwey'ele-gwey'ele oki, do ocorođa od baŋo nëkonand ok: íbat gand liw, ijo gand ŝame, oko xaŝ këni gër ebët. ⁷ Ata ŝanayaw ko bërëxadët meleka ir Axwën do angoben aŋ hōbak lëf gër ed fëra bano Piyer. Meleka in xëm këmo pa pa pa gër ambëb exo nëngëtaxën, re ko: «Kanil aŷand!» Ata wëcëk ogwey'ele-gwey'ele od fokaxën bano gër otaxan ok. ⁸ Re ko

meleka in: «Kapal enar endey' eñ do pedal baped bañ.» Piyer ri ko ang fel këño ak. Re ko bëte: «Dabayal gë acud atëm andey' añ do tēfawēye.»⁹ Piyer ŝan ko do kwël sēfa këño. Bari er yēla baxo mēne alakeli ko lakelind, axo nang bana mēne ang nēcēt baño meleka ak dāl dēj ex.¹⁰ Xuca kēnēbi ocorođa ok, imēxwēr iñanar iñ do gē ikinēm iñ, ĥat këni gēr epēra ed dun. Epēra elo hi bax eni pelata đamana eni canaxën. Ata ga fērētayak gē andexēm, ŝan këni do sēf këni fēña ir gēr angol. Ata Piyer nem këño bēđ-bēđ meleka in.¹¹ Piyer ga bakar këño na onden oñ, re ko: «Gērēgako anēka fēni ke dāl ex Axwën an lawēnēgu këño meleka irexēm in exe dacēt gēr otaxan od Erod do gēr đek er bani ŝēnind ene di bulunda ir Bēšēwif in.»¹² Ga fēni këño na eño, ye ko gēr iciw ind Mari, nēm ir Ŝañ, ar nēngwēt bano Marēk an. Fēn barēr bani okēreceñ odanjēm do bano ŝalenënd.¹³ And sēmb ko Piyer gēr ebēt añ, sēka ko endēnaw end bano wacënd Roda exo baxēt.¹⁴ Ga xwita ko oniw or Piyer ol, hēr ko gē onēnga fo reyax ko mēne Piyer kē sēmbēgund gēr ebēt.¹⁵ Yaka këno: «Wěj ba ašen nde ŝen ki!» Barikan mēj xemēna ko ko rend mēne Piyer ex. Bēn re këni: «Awa angoc andexēm añ ex.»¹⁶ Amēd año Piyer ko sēmbēnd tuñ gēr ebēt. Ga fērētēn këno, ŝaran kēbi xali ga wat këno.¹⁷ Ata gē ataxan añ fo Piyer fel kēbi eni cēsınara, reyā ko đek ang nēcētēgu këño Axwën gēr epēra ak. Fel kēbi bëte enēbi tēfētān eño Ŝak do gē bēmaýe bēñ. Ata ga ŝan ko na, ye ko kwël nē ešēxe.

¹⁸ Ga xeyək, wonjok xali gēr epēra. Ocorođa ok këni wēkarēnd ba feye exo Piyer.¹⁹ Erod re ko eno calara, bari ano wat ex na. Ata re ko enēbi mēkara ocorođa od baño nēkonand Piyer ok do re ko enēbi đaw. Ata Erod ga xani ko na gēr ebar ed *Yude, ye ko kwël gēr angol and Sesare. Fēn xeyērax baño bakey bandanjēm.

End enemi ed Erod eñ

²⁰ Amēd año, Erod axoýēn xoýēn babi bela bēr lēg bax gēr owar or Tir gē Sidon bēn. Barikan bēn xetanēgu kēbi eno nēngaw. Ata ga xor këno Bēlasētus, anēkona ar aciw and emun an, wā ko ebi đañēta gēr Erod eni wēlērēgu, gayik er bani yamb in gēr ebar edexēm bax xaniwënd.²¹ Yatir akey and sana bani, Erod ga ýañēnaraw ko gē banjēm band owun bañ, ýēpa ko gēr añēpara andexēm do ko yeyanënd.²² Ata xey këni ŝor bulunda in: «Oniw olo or Kaxanu ex, ax gi ex na or ala! Oniw olo or Kaxanu ex, ax gi ex na or ala!»²³ Ata na dēj meleka ir Axwën fēm këño Erod gayik ga wā baxo eno cēkw ang Kaxanu fo. Ata ga fur këno oýen, yamb këno kwël na fo, xali xoti ko.

²⁴Barikan amëd aŋo kaš-kaš bax ŷañënd eyey'an ed Axwën Kaxanu el. ²⁵Barënabas gë Sol ga faŷ këni andiyen and eŋateli ed olaŷën gër Yerusalem aŋ, baka këni gër Aŋëcoš. Ata ŷëlali këno Šaŋ, ar nëngwët bano Marëk an.

End đamana iŷanar ir Pol eŋ

13 ¹Gër Amara and gër Aŋëcoš, bëlaŷënel do gë bëšëŷ'ali hi bax na: Barënabas, gë Simoŋ ir nëngwët bano Niger, gë Lusiyos Ibësiren, gë Manayeŋ ar raf bani në er ebat gë Erod ir wun bax gër ebar ed *Galile an, do gë Sol. ²Akey amat ga barër këni eno cale Axwën an, siŷi këni. Ata Angoc Amënëk aŋ fel këbi: «Pitinëbi Barënabas gë Sol eni ŷe gër andiyen and fana këmëni.» ³Ga këni ħata etiŷi el, ŷalen kënebi mokwëtan otaxan ok do seb kënebi ŷe këni.

End Barënabas do gë Sol eŋ

⁴Ata Barënabas gë Sol, ga lëngweli këbi Angoc Amënëk aŋ, ŷëla këni gër angol and Selësi do ŷedëx këni kuluŋ in ond gër ebar ed Šipër oŋ. ⁵Ga ħat këni gër angol and Salamin, ŷanax këni këni femërand eyey'an ed Kaxanu el gër baciŷ bacaleya band Bëšëwif. Šaŋ Marëk ebax ariyenin arebën an. ⁶Ata ga ŷe këni cangët ošir ol, ħat këni gër angol and Pafos. Sëkëx këno ašaki ar bano ŷacënd Bar Yesu. Ašëwif ebaxo do babi yifand bela bën mëne alaŷënel ar Kaxanu hi ko. ⁷Do ala aŋo na gër eyang ed gofërëner Serëšus Polus hi baxo. Serëšus Polus, ala ar nangëra bax mbaŋ, hi baxo. Ga ŷandi këŋo gë obal osëm exo wël eyey'an ed Kaxanu el, ŷac këbi Barënabas do gë Sol. ⁸Barikaŋ Elimas, awejax an (mondako bani ħatelind oŷac orexëm ol) aħëp baxo ħëpënd end bani rey'and Barënabas do gë Sol eŋ, do baxo ŷaland ang këŋo ri gofërëner in exo ŋëp ekwëta ed Axwën el. ⁹Ata Sol, mëŋ ar bano ŷacënd bëte Pol an, ga ŷëm ko gë Angoc Amënëk aŋ fab këŋo tëliŋ awejax an, re ko: ¹⁰«Wëj emëkw edeŷ el er ŷëmëk wayët gë osit do gë owër. Asëñiŷ ar ŷabucara hi këŷ, arangoŷëra and đek end ŷenene end ex yo. Aŷ teb na nde etëb ed bapela band gwer-gwer band Axwën el?» ¹¹Gërëgako, awël nde: panga ind Axwën iŋ ki xëm, ašiw këŷ ŷiw do bakey këŷ ri watërëxe eŋan eŋ.» Ataŋ Elimas ŷana ko ko nemërand do kwël faŷan këŋo ošiw ol. Ga ko ŷenara këŋo ŷaland ala ar këŋo las. ¹²And wat ko eŋo gofërëner aŋ, ŷa ko end Axwën eŋ. End sëŷ'ali bano eŋ lëk baŋo gër emëkw.

End Pol do gë Barënabas gër Anjecoș ir Pisidi enj

¹³ Pol gë bër enga endexëm bën ga xani këni na gër Pafos, wëd këni kuluŋ in eni y'exën gër Perëș, gër ebar ed Paŋëfili. Barikan Șaŋ Marëk seb këbi do kwël wërëșëta ko gër Yerusalem. ¹⁴ Gër Perëș na, xucax këni xali hat këni gër Anjecoș ir gër ebar ed Pisidi. Yatir akey and eteyëta, lil këni gër aciw acaleya and Bëșëwif, do yëpa këni. ¹⁵ Ga fën këni gër akayëta and acariya do gër band bëlawënel, bëlëngw bër aciw acaleya bën re këni: «Bëmaÿe, angëmëne gë eyey'an ed kë xemënënd gër ekwëta hi këni, deyayin.» ¹⁶ Ata xwiriș Pol, ga xwëša ko re ko: «Wën Bëyisërayel do wën bër ax gi ex na Bëșëwif bër këŋo fëbënd Kaxanu bën, baxëtine! ¹⁷ Kaxanu, mëŋ ar xwënëk bulunda ir Isërayel an, yata këbi bëxarëk bërebi bën. Ga șënanën këbi angwën and hi bani gër ebar ed Misëra an, nęcëtëgu këbi gë panga indexëm inj. ¹⁸ Wëlaya këbi në bëniy ofëxw onax gër ladawe. ¹⁹ Nemin këbi bela bën benëng benjongëbeki gër ebar ed Kanahaŋ do yël këbo oxwën or ebar ed edebën ol biyi bulunda irexëm in, ²⁰ xali nëkak në bëniy okeme onax gë ofëxw oco. Ata Kaxanu yël këbi bëlëngw bëxiti xali angwën and bëtëgu ko Samiyel, alawënel an. ²¹ Bëxarëk bërebi bën xara këno Kaxanu ebi yël emun. Ata yël këbi Sawul, asëniw ar Kiș, ar andëwëra and Beŋëșame. Sawul wun ko bëniy ofëxw onax. ²² And lat këŋo gër owun Sawul an, Kaxanu yata këŋo *Dafid, ar rey'a baxo osede olo an: "Wëno șala baŋo *Dafid, asëniw ar Isayi an, ala ar ex ang emëkw edam an, ar kë ri dek oñandi odam an." ²³ Ata gër andëwëra and *Dafid rëw këno *Yesu, ga bey'a baxo Kaxanu alawëneli këbi lawëneliw Afexën bulunda ir Isërayel in. ²⁴ Damana exo yowaxënëgu *Yesu, *Șaŋ Batis bax femërand gër dek bulunda ir Isërayel end xobuyi or enëngwët ed ola enj. ²⁵ And baxo hatand andiyen andexëm an, *Șaŋ Batis are baxo rend: "Wëno ame gi ex na Afexën an, ang këni yëland ak. Barikan në yow exo gand epoxy edam, ar axe ñap ex na me pët ogux od baped bandexëm ok."

²⁶ «Awa bëmaÿe, wën bosëniw bor *Abëraxam do gë wën bër ax gi ex na Bëșëwif bër këŋo fëbënd Kaxanu bën, Kaxanu biyi dek lawëneliw këbo eyey'an ed apexa elo. ²⁷ Barikan Bëșëwif bër gër Yerusalem bën do gë bëlëngw bërebën bën abi pëni ex na noÿo hi ko *Yesu, bëte abi pëni ex na bend yëgw këni bëlawënel enj, xarak akey and eteyëta kala këni fënënd gër cale beŋo. Bend yëgw këni bëlawënel beŋ hata këni and xiti këno *Yesu an. ²⁸ Fel këno *Pilat gofërener in, eŋo daw xarak mëŋ amena and këno lawaxën ano wateli bana. ²⁹ Mondako hata këni dek er yëgw këni end *Yesu in

xali laŵ këno gër kërëwa. Ga fedali këni eman eŋ, wëxëta këno në yeg. ³⁰ Barikan Kaxanu xanin këno gër ecës. ³¹ Šanayaxëndëra këbi bakey bandanjëm bër hi bax enga endexëm bën elod gër ebar ed *Galile, xali hatëgu ko gër Yerusalem. Gërëgako bëjo ex otede odexëm ok gër bulunda ir Isërayel. ³² Do biyi këjun nangënënd Atëfëtan aŋo: Kaxanu, er beŷa baŷi bëxarëk bëreŷi in, ³³ këbo rinënd gërëgako biyi obaš orebën ol ga xanin këno *Yesu gër ecës. Eŋo yëgw këni gër Calemoñëw gër atëngët akinëm:

“Wëj ex Asëñiŵën doro, wëno ex Sorixⁿ.”

³⁴ Kaxanu are re baxo mëne axanin këno xanin *Yesu gër ecës do eman endexëm eŋ ax baŷi na gër embër. Eŋo yëgw këni mëne Kaxanu re bax:

Ayël këmun yël er beŷa bamo *Dafid in,

Eŵënëk ex, er kën xwëta ex^o. ³⁵ Are re ko bëte Kaxanu gër ed yëgw këni:

“Ar yata këyo an aŵënëk exo, aŷo teŷ na exo bër^p.”

³⁶ «Amëd and baŷi baxo aŷëngw aŋ, *Dafid ari baxo rind oñandi od Kaxanu ok. Barikan and šës ko aŋ, wëxëta këno gër ed wëxëta këneŷi bëxarëk bërexëm, do wër ko gër yeg. ³⁷ Bari ar xanin këno Kaxanu gër ecës an, axo bër ex na. ³⁸ Bëmaŷe, awa nangin mëne: paŷ gë *Yesu *Kërisët kën šot eteban ed beñëŋënaŷ el, gayikwa gë etëf ed đek bebër rek *acariya and Moyis el an kor ex na en gi bër šenene. ³⁹ Do ar xwëta këno *Yesu an kë hind ar šenene. Ax gi ex na nde egi ed bër šenene paŷ gë *acariya and Moyis el baŷik an kor bana? ⁴⁰ Mëŋ ex titinayin këdi këjun hi er yëgw këni bëlaŵënel bër Kaxanu in:

⁴¹ “Wën bër kë yepënënd end Kaxanu bën, baxëtine.

Caranëleŋun do capërin.

Ecarax end këme ri eŋ,

Ado enun tëfëtan yo, an kwëta na”.»

⁴² Pol gë bër enga endexëm bën šan këni na gër aciŵ acaleya. Bër baxët baŷi bën xara këneŷi eni bakaw enëŷi pelëra gašëxe, gë akey and eteyëta and kë bëtëgund aŋ. ⁴³ Ga këni šapër gër aciŵ acaleya, and faŷ këni cale aŋ, Bëšëwif bëranjëm do gë *bëšalek këneŷi laŋëtand Pol gë Barë nabas. Ata Pol gë Barë nabas ga këni xanarëra gë bën, xor këneŷi eni ma eni đëkaya end Kaxanu eŋ, mëŋ ar yël këbi oyekax orexëm an. ⁴⁴ Ga bëtëguk akey and eteyëta aŋ, đek angol aŋ barërëgu këni eni baxët eyey’an ed

ⁿ13.33 Calemoñëw 2.7

^o13.34 Esayi 55.3

^p13.35 Calemoñëw 16.10

Axwën el. ⁴⁵ Bêšëwif bën ga wat kënëbi amëxwër aŋ, ŷakëraxi këbi xali. Ata ŷana këni na këni šembëtënd end baxo reyand Pol eŋ do këni širënd. ⁴⁶ Pol gë Barënabas fel kënëbi kerët: «Wën Bêšëwif bën yata baŋun pere Kaxanu eŋun nangën eyeyan edexëm el. Barikan ga xey këŋun ako en baxët, gë andewën dën lëcaya kën aniyand and din aŋ. Gërëgako biyi bela bër ax gi ex na Bêšëwif këmëni ŷana mëni pelërand. ⁴⁷ Er këmi rind biyi ijo, Axwën an fel babi eni dind bulunda ir Isërayel in and re baxo:

“Wëj yata këmi ey gi angoben and benëng becëxe aŋ

Ey pemërand apexa aŋ xali gër ed sëlëk ebar^r.”»

⁴⁸ Ata bër ax gi ex na Bêšëwif bën këbi nëngandërand ga këni wël eŋo, do këni šëkwënd eyeyan ed Axwën el. Dek bër yata këbi Kaxanu eni cot aniyand and din bën wã këni end *Yesu eŋ. ⁴⁹ Ata bela bën mondako wëlëra këni eyeyan ed Axwën el dek ebar ed Pisidi el. ⁵⁰ Barikan Bêšëwif bën šoñ kënëbi bësoxari bër gapak *bëšalek bën, gë bëlëngw bër angol bën, enëbi dixëra Pol gë Barënabas do enëbi ŋwãy eni can ebar edebën el. ⁵¹ Enëbi cëndëanaxën bëjo, Pol gë Barënabas fepe këni obar od lëka bax gër osapar ok eni canaxën ebar elo, do ŷe këni kwël gër Ikoñom^s. ⁵² Ata bëšëfan bën dek ebani onënga ol do ŷëmëra bani gë Angoc Amënëk aŋ.

End Pol do gë Barënabas gër Ikoñom eŋ

14 ¹ Pol gë Barënabas ga hat këni gër Ikoñom, ŷe këni bëte gër aciw acaleya and Bêšëwif yatir akey and eteyëta. Ga xamën këni eyeyan el, bëranejëm gër amëxwër and Bêšëwif do gë bër ani gi ex na Bêšëwif wã këni end *Yesu eŋ. ² Ata Bêšëwif bër xey babi eni ma end *Yesu bën šoñ kënëbi bër ax gi ex na Bêšëwif bën enëbi yëlan eñëjënax bëmaŷe bën, Pol do gë Barënabas. ³ Barikan mbaŋ nëka bani na gër Ikoñom. Axwën an xayaxën bano mëŋ xemëanaxën bani epemërand ed end Kaxanu el gë anjiy këm. Yama Axwën an ga babi yëlënd nde oyekax orexëm ol mëŋ bani rixënënd becarax do gë becërëcaxik eni nangëraxën bela bën mëne end këni reyand eŋ dal dën ex. ⁴ Ata angol aŋ dek xucarëra këbi: bëjo bar këni gë Bêšëwif bën, bëjo gë Pol do gë Barënabas, oparëxanda ok. ⁵ Bêšëwif bën, gë bër ax gi ex na Bêšëwif bër bar bani bën, do gë bëlëngw bërebën bën xetan këbi enëbi mereli Pol gë Barënabas do enëbi pëtëra gë oxaŷ xali eni cës. ⁶ Barikan bën ga wata këni eŋo, hër këni gër bangol band

^r13.47 Esay 49.6

^s13.51 Axwën Yesu fel babi oparëxanda odexëm ok eni pepend obar od lëkak gër osapar orebën oŋ gër ed këni hëp bela bën enëbi baxët in.

ebar ed Likawoni: gër Lisëtër, gër Derëb, do gër band ler ler.
 7 Fën femërax bani bëte Atëfëtan and *Yesu aņ.

End Pol do gë Barënabas gër Lisëtër eņ

8 Gër angol and Lisëtër, ala hi baxëna arëgobo, mondako rëw bano do elod axo y'exëra bana. 9 Ata akey amat këņo baxëtënd Pol ga këbi felëra end Kaxanu eņ. Pol ga fab këņo ala ajo, wat ko mëne axor ko xor exo pak gayik axwëta xwëta këņo Kaxanu. 10 Ata xeỹ ko: «Wěj kanil!» Ataņ xani ko xwiriš ala ajo do ko y'exërand. 11 Ga wat këni er ri baxo Pol in, amëxwër aņ xeỹ këni gë eyeyan edebën: «Bangoc wa nëngwëtawëk bela do fedaw këni gër ndebi ro.» 12 Ata nëngwët kënebi omac ok: Barënabas këno wacënd Sës do Pol Erëmes gayik mëņ bax yeyanënd. 13 Ata ga bax edaš ed Sës el ler angol, alaš an yaņëndëraw këbi gë opëtëfët ogaš do lasëgu këbi na gër ebët ga yandi këbi mëņ gë amëxwër aņ enëbi ņaşën šadaxa Barënabas gë Pol. 14 Oparëxanda ok and wël këni eņo aņ, hes këni banjëm bandebën baņ, wara këni mërëxand ir amëxwër do kënebi rend bela bën: 15 Lawo bën inewa kën rixënënd eņo? Biyi bëte bela fo hi këmi ang wën ak, ami gi ex na de bangoc. Er yow këmi mun nangën Atëfëtan aņ, en dapaxën bebër gë ofëcak këm bëjo, do eno calexënënd Kaxanu, mëņ ar gë aniyān an, mëņ ar rik orën gë ebar an, mëņ ar rik *angwëngw aņ do gë dek bebër ex polo an. 16 Akarëk aņ, Kaxanu aseb seb bābi dek bela bën eni dind enëng kala ang këni yëland ak. 17 Barikan axo teb bana, emasinayan el paḅ gë benjekax bend këbi rinënd bela beņ. Gako wën ayël këņun yëlënd tēb iņ, gë eyamb ed kën xanand gë ekol el, do gë onënga ol gër owëkw orewën. 18 Gë ojaw fo xor banëbi bela bëjo gë end bani yeyanënd eņ, xali seb këni eņaşën šadaxa el. 19 Ata ga hatëgu këni Bëšëwif bër gër bangol band Aņëcoš do gë Ikoņom bën, šoņ kënebi bër gër Lisëtër bën enëbi pëtëra. Ga fëtëra këno xali Pol, xëx këno do nęcët këno angol aņ, ga bani yëland anëka šës ko. 20 Barikan ga xeta këno bësëfan bën, xani ko, do baka ko gër angol. Ga xeyëk, Pol gë Barënabas sëfër këni ond gër angol and Derëb eņ.

End Pol gë Barënabas gër Aņëcoš ir gër Siri eņ

21 Ga faỹ këni epemëra ed Atëfëtan el na gër angol aņo, do ga ri kënebi bëranjëm bësëfan bër *Yesu, Pol do gë Barënabas baka këni end bangol band Lisëtër gë Ikoņom eņ, do kwël waỹix këni gër Aņëcoš. 22 Ata xemëndërax kënebi tar fëņa in bësëfan bën do xara kënebi eni kemënali ekwëta ed Axwën el. Fel kënebi mëne ar wak end *Yesu an, ax mënd ex na exo dil gër owun or Kaxanu

toro këm. ²³ Pol gë Barënabas sanan kënëbi bëlëngw gër bamara bandebën do ga hata këni etiwi el, şalen kënëbi. Do đamana eni y'exën seb kënëbi gër otaxan Axwën ar xwëta këno an. ²⁴ Ga xucak eņo, ye këni cangët ebar Pisidi el do hat këni gër ed Paņjėfili. ²⁵ And femëra këni eyeyan ed Kaxanu el gër angol and Perëş aņ, şelax këni gër Atali, ler gër bęja ir angwëngw. ²⁶ Fën wëdëx bani kuluj in, do baka këni kwël gër Aņjecoş, gër ed xaran banëbi oyekax or Kaxanu ol đamana eni y'exën gër andiyen and riw bani. ²⁷ Ga hat këni, bar kënëbi Amara aņ, do sëfëtandëra kënëbi đek er ri ko Kaxanu pađ gë bën in do ang fërëtën kēbi ebët el bër ax gi ex na Bëşëwif bën eno kwëta Axwën *Yesu. ²⁸ Ata mbaņ nëka bani na gë bësëfan bër hi bax na bën.

End apeda and gër Yerusalem eņ

15 ¹ Bela xaniw baxëna gër ebar ed *Yude do yow këni gër Amara and gër Aņjecoş. Ata ga kënëbi sëyalira bëmaýe bęj këni rend: «Angëmëne wën anun kac ex na, ang rëpëk gër *acariya and Moyis ak, an kor na en pex.» ² Ga hëp këni eņo Pol gë Barënabas, şampëre këni xali gë bęjo. Xetan kēbi đek Amara aņ enëbi đawën Pol gë Barënabas gë bëmaýe bëndëmar eni ye eni wëlërëgu gë oparëxanda ok do gë bëlëngw bën yaņ gër Yerusalem. ³ Ata bër gër Amara bën yëlëra kënëbi bërolawën bën er bax eni y'ambëxënd gër đamana in. Ga ye këni xuca end ebar ed Fenisi do gë ed *Samari eņ, këni rey'araxënd end bela bër ax gi ex na Bëşëwif bër xwëta baņo Axwën eņ. Do đek bëmaýe bënd bax wël eņo bęj mbaņ babi nęngandërand. ⁴ Ga hat këni gër Yerusalem xaca kënëbi Amara aņ, gë oparëxanda ok, do gë bëlëngw bën. Ata bërolawën bën sëfëtandëra kënëbi đek er ri ko Kaxanu pađ gë bën in. ⁵ Barikan ga xani këni na bër enga end Ofariseņ od wa bax end *Yesu bën, këni rend: «Kacëlenëbi đe bësoşan bër ax gi ex na Bëşëwif bër ex bësëfan bën do pelinëbi eni tēfënd *acariya and Moyis aņ.»

⁶ Ata oparëxanda ok gë bëlëngw bën barër këni eni ketën endey eņo. ⁷ Ga fëtëk ongeýër, xani ko xwiriş Piyer ko rend: «Bëmaýe anang nang kën mëne wëno Aşëwif yata ke Kaxanu elod gër ýanar eni wëlaxën gër etëý edam Atëfëtan and *Yesu aņ bër benëng becëxe bën. Abaxët këni baxëtënd Atëfëtan aņ do këni wãnd. ⁸ Do Kaxanu, mëņ ar kē nangënd er ex gër emëkw ed ala in, areya reya ko mëne bër ax gi ex na Bëşëwif bën awa wa këni, ga yël kēbi Angoc Amënëk aņ ang yël kēbo biyi ak ebo masinaxën mëne abi cus ex na. ⁹ Epitëndër axo di ex na ed gë biyi do gë bën, gayikako awënën wënën ko owëkw orebën oņ ga xwëta këno,

epitëndërënd ed gë biyi gë bën ax bo ex na. ¹⁰ Awa gërëgako, ineŵa këno ŷanaxënënd Kaxanu ga këñëbi nëŷalind ako bësëfan bën oxadac or sëkwan këne biyi gë bëxarëk bërebi ol? ¹¹ Ecëñëxët këren di de gayikako biyi gë bën paß gë oyekax or Axwën *Yesu ol ŵa këne mëne afex fex këne.»

¹² Ata šësinara këni dek ang barërëgu bani ak. Baxët këñëbi Barënabas gë Pol ga këni rey'a becarax gë bërëcaxik bend ri ko Kaxanu bej paß gë bën gër owar or bër ax gi ex na Bëšëwif.

¹³ And šësina këni aŷ, Šak re ko: «Bëmaŷe, baxëtine! ¹⁴ Simon areŷa rey'a ko mëne aňanar sana këbi Kaxanu bër kë hi bulunda ir oŵac orexëm bën. ¹⁵ Ata end rey'a ko eŷo moped fedëk gë end re këni bëlaŵënel eŷ. Ga ŷëgw këni mëne Kaxanu rek:

¹⁶ “And kë nëkana aŷ, abakaw këme bakaw.

Axanin këme xanin aner and *Dafid and wëcëk aŷ.

Axanin këme xanin bameŷ band wëcëk baŷ

¹⁷ Mëŷ këne šalaxën wëno Axwën an bela bër bayik bën,

Iyo dek benëng bend bela bend kë šalend gër oŵac oram.

Mondako re ko Axwën an,

¹⁸ mëŷ ar rik beŷ bër hik monang elod din ir din beŷ^t.”

¹⁹ «Wëno cëŷ er ŷapan ke mëne kërenëbe cëndën ex na bër ax gi ex na Bëšëwif bër këŷo šalend Kaxanu bën. ²⁰ Barikan nëgwën bene kayëta eni nangaxën mëne afo eni kwëŷëtand bemuyaraxik bend olaß bej, gë asëk alakirand fo in, gë ey'amb ed oŵacar or šësëk ŷašërëxe ol, do gë ey'amb ed oßat el. ²¹ Bela bën wa elod akarëk aŷ awël këni wëlënd *acariya and Moyis aŷ ga këni femërand angol kala yatir akey and eteyëta gër baciŵ bacaleya bandebi.»

End kayëta ir benëng becëxe eŷ

²² Ata oparëxanda ok gë bëlëngw bën do dek Amara aŷ xetan këbi enëbi tana na gër ndebën bër këñëbi laŵën gër Aŷëcoß eni tëfër gë Pol do gë Barënabas. Ata sana këñëbi bëmaŷe bënd fëb këñëbi: Yud, ar nëngwët bano Barësabas an do gë Silas.

²³ Fëxwën këñëbi kayëta ir ŷëgw bani mondako: «Biyi bëmaŷe bëndewën bëŷ, gë oparëxanda ok, do gë bëlëngw bën, këjun šëmand wën bëmaŷe bënd ax gi ex na Bëšëwif, wën bër ex gër Aŷëcoß do gër owar Siri gë Silisi bën. ²⁴ Awëlati wëlati këmi mëne në end osëŷ'ali or bela bër gër ndebi ro wëlandëraxën këjun gër oŵëkw orewën, xarak biyi amëni dfaŵënëli ex na. ²⁵ Mëŷ ex, biyi ŷapanëli këbo mëne aye yek mëni tana bela bër këmëni

laŵënëli eni tēfērëli gē Barēnabas do gē Pol, bēn bēr ex bēmaŷe bēnd pēlot gēr ojomb odebi bēŋ. ²⁶ Bēn lēxwayak nē end oŵac or Axwēn arebi *Yesu *Kērisēt. ²⁷ Awa Yud do gē Silas laŵënëli kēmēni, gēr etēŷ edebēn kēn wēl end ŷēgw kēmi gēr kayēta eŋ. ²⁸ Enimin Angoc Amēnēk aŋ do gē biyi ŷapanëli kēbo mēne bayil ex er ŷapēk in fo, kēremun dēbin na edēb ecēxe. ²⁹ Mēŋ ex, kwēŷētayindēn ŷas er oŵacar or kēnēbi ĥašēnd gēr olaš eŋ, gē eŷamb ed ošat el, gē ŷas er oŵacar or šēsēk ŋašērēxe eŋ, do gē asēk alakirand fo in. Bēŋo kēn seb. Bon šēma kēmun.»

³⁰ Bērolaŵēn bēn ŷe kēni ond gēr Aŋēcoš oŋ. Ga ĥat kēni, ŷac kēnēbi bērēŵak bēn do fēxwēnēx kēnēbi kayēta in. ³¹ And fēn kēni kayēta aŋ, nēngandēra kēbi xali gayik er ŷēgw kēni in axem xemēn babi gēr ekwēta. ³² Yud gē Silas bēr ebax bēn dēŋ bēlaŵēnel, xemēndēra kēnēbi bēmaŷe bēŋ gēr ekwēta gē eyeyan ed mbaŋ. ³³ Ga xeyēra kēbi na gēr Aŋēcoš, felar kēni gē onēnga fo gē bēmaŷe bēŋ eni bakaxēn gē emēkw eyemax gēr bēr laŵēnēgu babi. ³⁴ [Barikan, Silas sana ko exo bayi na gēr Aŋēcoš.] ³⁵ Mondako xeyēra babi Pol gē Barēnabas na gēr Aŋēcoš. Ata bēn gē bēlēngw bēšēxe bēranjēm asēŷalira banēbi asēŷalirand Amara aŋ eyeyan ed Axwēn el do afemēra bani femērand bēte Atēfētan andexēm aŋ.

End dāmana ixinēm ir Pol eŋ

³⁶ And xucak bakey aŋ, Pol fel kēŋo Barēnabas: «Nēnga beye tan bēmaŷe bēŋ dēk gēr bangol band sēfētaraw ke end Axwēn eŋ, ata ke nange ba mondake hi kēni.» ³⁷ Ata Barēnabas ŷandi kēŋo eŋo mēlali Šaŋ ir nēngwēt bano Marēk. ³⁸ Eno mēlali ar šapaya bax elod gēr ebar ed Paŋēfili an, ar ŷaŋēta babi gēr andiyen andebēn an, Pol aŋo ŋapan bana. ³⁹ Gē endey eŋo mbaŋ xucar babi, ata šapēr kēni. Barēnabas ŷe kēni gē Marēk ond gēr ebar ed Šipēr oŋ. ⁴⁰ Pol sana kēŋo Silas, bēmaŷe bēŋ ga xarandēra kēnēbi oyekax or Axwēn ol, kwēl ŷe kēni. ⁴¹ Ye kēni cangēt ebar ed Siri el do gē ed Silisi el. Bēr gēr bamara bēn banēbi xemēndērand gēr ekwēta.

End Pol do gē Timote eŋ

16 ¹ Ata Pol ĥat ko gēr angol and Derēb do xucax ko gēr and Lisētēr. Fēn sēkēx kēno asēfan ar *Yesu ar bano ŷacēnd Timote. Nēm Ašēwif ebaxo, do sēm *Agērek. ² Bēmaŷe bēnd gēr Amara and gēr Lisētēr bēŋ, do gē bēnd gēr and Ikoŋom bēŋ, areŷa bani reyand mēne Timote ar šenene ex. ³ Ata Pol ŷandi kēŋo exo gi ar enga endexēm. Xac kēŋo nē end Bēšēwif

bër lëg bax gër ebar elo eņ gayik bën anang nang bani mēne sēm ir Timote Agërek ebar. ⁴ Pol gë bër enga endexēm bën kēni yexërand gë angol gë angol. Bënd re kēni oparëxanda do gë bëlëngw bër gër Yerusalem bęj banëbi sëfëtandërand bësëfan bën eni tëfaxën. ⁵ Do bela bër gër bamara bën kwël bani xemënanđ gër ekwëta do bani yëmbërend gë akey gë akey.

End lakeli ir Pol eņ

⁶ Angoc Amënëk aņ aņo teb bana Pol exo pemëra eyey'an ed Kaxanu el gër ebar ed Asi. Ata mëņ gë bër enga endexēm bën ye kēni cangët ebar ed Fëriși el do gë ed Galasi el. ⁷ Ga hat kēni ler gër ebar ed Misi, xacërax kēbi eni ye gër ed Bitini, bari Angoc and *Yesu aņ abi teb bana eni ye. ⁸ Xucax kēni gër ebar ed Misi, do šëlxax kēni gër Tërowas, gër bęja ir angwëngw. ⁹ Ata gëmëd, Pol wat kęņo nē lakeli ala ar lëg bax gër ebar ed Masedëwan ga kęņo xara: «Këla, yow ir ebar ed Masedëwan in, eyëbo dëca!» ¹⁰ Gë lakeli ir Pol ijo fëni këbo mēne Kaxanu anëka yandi kęņo mëni nangën Atëfëtan and *Yesu aņ bela bër gër ebar ed Masedëwan bën. Ataņ šala këmi ang këmi ri mi yexën fën ak.

End Pol do gë Lidi eņ

¹¹ And xani këmi na gër Tërowas aņ xuca këmi gë kuluj in šëw, ond gër Samotëras oņ do hat këmi nē ecan ijo gër Neyapolis. ¹² Na xani këmi do xuca këmi ond gër Filip oņ. Angol and Filip aņ hi bax atëm and gër ebar ed Masedëwan aņ do xwën bani Bërom bën. Fën xeyërax babo. ¹³ Ata yatir akey and eteyëta, šan këmi angol aņ, do ye këmi ler nē lar, gër ed yëla bami fën kēni šalend Bëšëwif bën. Ga yëpa këmi, felëra këmëni end Kaxanu eņ bësoxari bër fedër bax bën. ¹⁴ Do asoxari hi bax na na do bano wacënd Lidi, afan ar banjëm bambarax, ar baņo šalend Kaxanu, do ar xaniw bax gër angol and Catir. Gë obal osëm baxo baxëtënd gayik Axwën an fëdëtën baņo onden oņ. Ata wa ko er baxo sëfëtënd Pol in. ¹⁵ And wa këni do buyi kënëbi mëņ gë bër ekun edexëm aņ, wac këbo do re ko: «Angëmëne ayëla yëla kën mēne enim xwëta këmo Axwën an, ŋatëne gër ndëbi xali yatir kën xuca.» Mondako nëyali babo xali wa këmi.

End Pol do gë Silas gër epëra eņ

¹⁶ Akey amat ga këmi ye gër ed këmi šalerand, fed këmi gë endënaw end lil baņo angoc and ošaki. Ašakin babi šakinënd bela bën do bano šotëraxënënd kodı ir mbaņ bëxwën bërexëm bën. ¹⁷ Ata ga këbo sëfa, biyi do gë Pol, ko xeyënd: «Bela

bëjo bëriyenin bër Kaxanu, mënj ar hik y'añ gër orën exëni, fëña ir Apexa in kënun nangënënd.»¹⁸ Mondako ri baxo bakey bandanjëm. Ata ga xëñ këjo Pol fel këjo angoc aņ: «Ga re këme gër o'wac or *Yesu *Kërisët, canël gër endëna'w eno.» Ataņ ŝan ko angoc aņ.

¹⁹ Ga wat këni bëxwën bër endëna'w eno bën mëne ax bo na ga këno ŝotëraxën, sëra këne'bi Pol gë Silas, do wëla këne'bi gër yangana ir angol enëbi kitix bëlëngw bën. ²⁰ Ga hateli këne'bi gër bëxiti re këni: «Bela bëjo kë wonjonënd angol ande'bi aņ, Bëšëwif exëni ²¹ do këne'bi sëy'alirand bela bën bacariya band ax ñap ex na ene wële do ene tëfe biyi bër hi këne gër owun or Rom bën.» ²² Ata amëxwër aņ wërinaw këni bëte, bëxiti bën fel këne'bi enëbi cudëtëra Pol gë Silas do enëbi ce'wëra. ²³ Ga ŝe'wëra këne'bi xali xurik, wëla këne'bi gër epëra do fel këno anëkona an ebi titinalind aye. ²⁴ Ata ga wël ko eno, anëkona an wëla këbi lengwe lëf gër epëra do fokeli ko osapar orebën gë osëx osibax.

²⁵ Emëd' ekarëk el, Pol gë Silas këni ŝalend do këno yasënd Kaxanu, bandepëra baņ këne'bi baxëtënd. ²⁶ Ata hatëguk bërëxadët andëgël and ebar: edëda ed aci'w and epëra el, ŝangënak, ataņ na dëj, dek owët oņ fërëtayarak, do ogweyele-gweyele od fokëraxën banëbi bandepëra ok xotirak. ²⁷ Anëkona an nëngëta ko, and wat ko owët wafërëluņ aņ, reg ko duxuma in gër acëmar. Exo d'awaya y'andi baņo ga baxo yëland anëka hër këni bandepëra baņ. ²⁸ Nand exo kwëšaya na xe'yëgu ko Pol: «Ali, kërey' kwëšaya na, biyi dek ro bayi këmi.» ²⁹ Ata anëkona ar bandepëra an xaraw ko lambo. Hërëgu ko lapaya ko mo poxi gër osapar or Pol gë Silas do ko rëgënd anji'y aņ. ³⁰ Nęcët këbi fac wëkax këbi: «Bësošan, ine'wa këme ri me pexaxën?» ³¹ Pol bën yaka këjo: «Kwëtalo Axwën *Yesu, ata kën fex wëj do gë ekun edey' el.» ³² Felëra këne'bi end Axwën enj mënj gë bër ekun edexëm bën. ³³ Kwël gëmëd' fo wëla këbi anëkona ar bandepëra an do xorax këbi ed semba'yëra bani el. Ata Pol gë Silas buyi këne'bi mënj gë bër ekun edexëm bën. ³⁴ Wëla këbi y'añ gër ici'w indexëm do lëbax këbi. Anëngandëra nëngandëra babi end ga w'a këni end Kaxanu enj mënj gë bër ekun edexëm bën. ³⁵ Ga xeyëk, bëxiti bën la'wën këne'bi ocoroda eno pel anëkona an ebi tebët bela bëjo. ³⁶ Anëkona an hateli ko endey' enj gër Pol, re ko: «Bëxiti bën ga re këni mun tebët. Awa gërëgako canin en y'e gë emëkw ey'emax.» ³⁷ Barikan Pol yaka këbi ocoroda ok: «Yama ga ŝe'wëra këne'bo wat-wat gë bela nde d'amana enëbo përaxën kitirëxe biyi bër xwën këbo owun or Rom bën do y'andi këbi enëbo tebët yir. Yowëlexëni bën dëj enëbo tebët.» ³⁸ Ocoroda ok hateli

këni eyaka elo gër bëxiti. Ata yëdara këni ga nang këni 'Bërom exëni. ³⁹ Yow këni, wëka këni mëne Pol gë Silas enëbi teban. Ata kwël sebët kënëbi do xara kënëbi eni can angol aŋ. ⁴⁰ And ŝan këni gër epëra aŋ, wāyī këni gër iciw ind Lidi. And wat kënëbi bëmaŷe aŋ, xemëndëra kënëbi do kwël ye këni.

End Pol do gë Silas gër Tesalonik eŋ

17 ¹ Pol gë Silas ga këni ye, xuca këni ir owar or Amëfipolis do gë Apolini in ĥataxën këni gër Tesalonik, gër ed hi bani 'Bëšëwif bën gë aciw acaleya. ² Ata ang wër baŋo ak, Pol ye ko gër cale. Akey and eteyëta kala xali sëkëk odoxo otas, bani xanarërand bend rek Oñëgw Omënëk beŋ gë bela bër bax barërëgund na bën. ³ Afelëra babi felërand ebi pëni mëne Afexën an asoro bax exo toro xali eno ðaw, barikan exo kani gër ecës. Are re baxo bëte: «Do *Yesu ir këmun sëfëtand ijo, mëŋ ex Afexën an.» ⁴ Ata 'Bëšëwif bërëmar do gë *bëšalek bër ani gi ex na 'Bëšëwif bëranjëm xor kënëbi wā këni end *Yesu eŋ, do sëf kënëbi Pol gë Silas. Awa wā bani bëte bësoxari bër gapak bëranjëm. ⁵ Barikan ga y'akëraxi këbi na 'Bëšëwif bërëmar, bar kënëbi bëšëxwëpëtaxik, bëmëxwër bëmëxwër gër opëna xali wonjok angol aŋ. 'Bela bëjo ye këni gër iciw ind Yasoŋ gër ocal od Pol gë Silas enëbi mëla gër ed barërëgu këni do enëbi kitix. ⁶ Ga nema kënëbi, sëra kënëbi Yasoŋ do gë bëmaŷe bëndëmar, wëla kënëbi gër bemun bend gër angol do ga kënëbi lëxw këni rend: «'Bër wëlëk ðek ebar bën yowëk gër angol andëbi ro, ⁷ do Yasoŋ xwëtaya këbi. 'Bela bëjo ðek kë rend mëne ar këno wacënd *Yesu an ex emun endebën eŋ mëŋ bayik ani pëbënd na bacariya band Sesar baŋ.» ⁸ Eyey'an elo, wëlëk onden ond bela bër barërëgu bax na bën do gë ond bemun oŋ, nang këni mëne endey' eŋo ecëmuk dëŋ ex. ⁹ Enëbi tebëtaxën Yasoŋ gë bër sëra banëbi gë mëŋ bën, afo ga nęcët këni kodī.

End Pol gë Silas gër Bere eŋ

¹⁰ 'Bëmaŷe bën fel kënëbi Pol gë Silas eni nawa gëmëd do kwël eni ye gër Bere. Sam ga ĥat këni, lil këni gër aciw acaleya and 'Bëšëwif. ¹¹ 'Bëšëwif bër gër Bere na bën nënga babi onden oŋ nëmëc gë bër gër Tesalonik bën. 'Bën atar gë obal osëm bani baxëtënd eyey'an ed Kaxanu el. Key yo key bani wëkarënd end Oñëgw Omënëk od bani fënënd eŋ eni kamanaxën ba er kënëbi felënd in go dëŋ ex. ¹² Ata mbaŋ hi bani bela bër wā bax end *Yesu bën. Na fo bani bësoxari bëgërek bër gapak do gë bësošan bëranjëm. ¹³ 'Barikan and nangëgu këni 'Bëšëwif bër gër Tesalonik

aŋ mēne Pol nē pelēraβi end Kaxanu eŋ gēr Bere, y'ow kēni enēβi coñ bela bēn eno takēreli. ¹⁴ Ata bēmaŷe bēŋ naŵali kēno ataŋ Pol exo y'e gand bēŋa ir angwēngw, barikan Silas do gē Timote bayi kēni na. ¹⁵ Bēr laŋēta baŋo Pol bēn wēla kēno xali gēr angol and Aten. Ata ga kēni wērēšēta, Pol laŵēn kēβi enēβi pelēx Silas gē Timote eno tēfēgu ataŋ ataŋ.

End Pol gēr angol and Aten eŋ

¹⁶ And baβi šēnind Silas gē Timote gēr Aten aŋ, Pol wēlandēra kēŋo gēr onden ondexēm ga ko wat angol aŋ yer olaš fo. ¹⁷ End Kaxanu eŋ bani xanarērand gē bela bēn: gē Bēšēwif bēn do gē bēšalek bēn, gēr aciŵ acaleya andebēn, do key yo key gē bēr bani fedēra gēr yangana ir angol bēn. ¹⁸ Fed kēni akey amat Pol gē bēsēy'ali bēr bend *Epikur bēn, do gē bēr bend *Sētōyi bēn, kēni xanarērand. Ata bērēmar aŵēkar bani wēkarēnd: «Ine ko rend ar xorēk eyey'an ajo?» Bējo yaka kēni: «Ajo er kēbo wēndanēnd mēne bend cale ind bangoc banangērēx ko femērand.» Enimin Pol end Atēfētan and *Yesu eŋ do gē end ekani ed gēr ecēs eŋ baβi sēfētandērand. ¹⁹ Ata wēla kēno Pol gēr bēlēngw bēr bax fedērēnd gēr Ayeropaš. Ga hāteli kēno wēka kēno: «Axor nde kēmi xor βiyi mi nang osēy'ali oxašax or kēy'ēβi sēy'alirand bela olo? ²⁰ Bend kēmi wēlelind beŋo mocaraxi šaraxik. Awa βiyi aŷandi ŷandi kēbo dē mi nang er ex in.» ²¹ Er bani xwēndand Bēhaten bēn do gē bēliyer bēn eyey'andēran do gē ebaxēt ed bend kē hātēgund na gēr angol fo.

²² And xwēša ko Pol mērēxand gēr *Ayeropaš aŋ, re ko: «Wēno er wat kēme mēne wēn Bēhaten bēn, mbaŋ kējun balēnd end cale eŋ. ²³ Ga kēme y'exēra gēr opēña od angol andewēn, awat wat kēme angēb gē oñēgw od rek: “Kaxanu inangērēx xwēnēk!” Awa wēno end Kaxanu inangērēx ir kēno šalend ijo eŋ y'ow kēme mun tēfētan. ²⁴ Kaxanu ir rik ngwēn do gē dēk bebēr ex gēr ngwēn bēn hik Axwēn ar orēn gē ebar an. Mēŋ axo dēgēnd na nē baciŵ bacaleya band bay' kēni bela. ²⁵ Mēŋ ala aŋo dēband na, ala aŋo dinēnd na ŷēy. Mēŋ kē yēlēnd aniyān aŋ, gē onjēn oŋ, do gē beŷ bēn dēk. ²⁶ Mēŋ ri kēβi paβ gē ala abat dēk benēng bend bela beŋ. Mēŋ fitēndērēk baŋaxēd baŋ, yēl kēβi bela bēn eni dēgēra ebar el dēk do xer ko ed kē sēl olēg orebēn el. ²⁷ Mondako ri ko Kaxanu eβi kacēraxēnēnd bela bēn ocal odexēm ok, do angēmēne awēnd wēndēk eno nambanēnd, xarak aβo ŋaŵētāx na βiyi bela bēn. ²⁸ Paβ gē Kaxanu kēne liyānde, kēne šangēnarānde, do hi kēne bela. End kēme rend eŋo bēyul bērewēn bēn dēŋ are re kēni: “Biŷi bēte obaš orexēm hi kēne...” ²⁹ Awa gayikako bēr nēng

ir Kaxanu hi këne, ax ñap ex na enëjo mëndinalinde gë kañe, gë kodî ba gë ekaÿ. 'Bebijo ðek ala an kë wëdënd gë orenik orexëm ol exo di eðaş, xarak eðaş el ax gi ex na Kaxanu. ³⁰ Gër ÿanar Kaxanu aseban babi sebanënd bejo ðek gayik bela bën abani nang na bend bani rind bej. 'Barikan gërëgako benëng bej ðek këbi wacënd eni nëngwët ola orebën ol. ³¹ Gayikwa asana sana ko akey and yatir këbi xiti ebar el ðek gë or şenene ol pað gë ala ar yata këjo an. 'Bela bën ðek wasin këbi mëne ari ko ri enjo, and xanin këjo ala ajo gër ecës añ.»

³² And wël këno Pol ga ko yeyan end ekani ed gër ecës añ, bërëmar këno lëşënd, bëjo këni rend: «Awa gwëre mi baxët bëte akey acëxe.» ³³ Ata Pol seb këbi na, ye ko kwël. ³⁴ 'Barikan bërëmar sëf këno do wa këni end *Yesu enj. Şëf gër bër wa bax bëjo hi bani: Deni, alëngw abat ar gër Ayeropaş, gë asoxari ar bano wacënd Damaris an do gë bela bësëxe.

End Pol gër angol and Koreñët enj

18 ¹ Ga xucak enjo, Pol ñawëta ko angol and Aten añ do kwël ye ko gër Koreñët. ² Sëkëx këjo ar këno wacënd Akilas, Aşëwif ar rëw bano gër ebar ed Poñ. Ecede ñatëgu bani gë alindañ Përisil ga xaniw këni gër ebar ed Itali. Këlod, emun etëm enj, re bax mëne 'Bësëwif bën ðek eni dëxëta na gër angol and Rom. Ata Pol lëkër këni gë bën. ³ Ga bani rind andiyen amat bën ðek, Pol ye ko lëgëx këni në er ebat: bëban bër baner hi bax.

⁴ Akey and eteyëta kala, Pol do gë bela bën axanar bani xanarënd gër aciñ acaleya, do axor babi xorënd eni ma end baxo femënd enj 'Bësëwif bën do gë bër benëng becëxe bën. ⁵ And ñatëgu këni Timote gë Silas ga xaniw këni gër ebar ed Masedëwan añ, Pol yëlaya ko wayët gër edeyaran ed end Kaxanu. Awasin babi wasinënd kerët 'Bësëwif bën mëne *Yesu ex Afexën an. ⁶ 'Barikan 'Bësëwif bën aşirëra bano şirërand ga babi xeyënd eno baxët. Ata Pol yëngëra ko banjëm bandexëm bañ do fel këbi: «Wën kë wen angëmëne an pex ex na, wëno cëñ Kaxanu axe nëpëd na. Awa gërëgako bër ax gi ex na 'Bësëwif bën fo këmëni ÿana mëni pelërand.» ⁷ Ga xani ko na, ye ko kwël gër iciñ ind ar këno wacënd Titiyos Yusëtos, ar bano şalend Kaxanu do lëg baxo ler gër aciñ acaleya. ⁸ 'Barikan Kërisëpos, alëngw ar aciñ acaleya an, gë ekun edexëm ak ðek, wa bani end Axwën enj. Do 'Bëkoreñët bëranjëm bër baño baxët Pol bën wa këni end Axwën enj. Ata Pol buyi këbi.

⁹ Akey amat gëmëd, Axwën an şanayaxën këjo Pol në lakeli do fel këjo: «Pelërayindëbi bela bën, kërey yëdara na bëte kërey

cësina na! ¹⁰ Mbaŋ yëmb këni gër angol aŋo ro bër xwën këmëni bën. Wëno ki nëkonand, do ala axi tëra na exi dixëra.» ¹¹ Ata Pol yëpa ko iniy gë opacaŋ ocongibat na gër Koreŋët do këbi sëyalirand bela bën eyeyan ed Kaxanu el.

¹² And hi ko Galiyoŋ gofërëner ir gër ebar ed Akayi aŋ, Bëšëwif bën wëlër këni eno mereli Pol. Ga sëra këno, wëla këno gër aciŋ and kiti ¹³ do këno nagašandërand: «Ajo ang këbi sëyalind bela eno calend Kaxanu ak alandar landarëk gë ang rek acariya andebi ak.» ¹⁴ Damana exo yeyanëgu Pol, Galiyoŋ yaka këbi: «Kido etëmbak, ba amena atëm ri baxo ala ajo, abuŋa buŋa dome mun baxët wën Bëšëwif bën ang yapëk ak. ¹⁵ Barikan angëmëne ecampëre ed osëyali, ba ed omac, ba end acariya andewën, eŋo endewën fo ex. Wëno dëŋ xey ke me gi axiti arewën.» ¹⁶ Ata wäy këbi eni can na gër aciŋ and kiti. Bën dek busëtaxën këno Sosëten, alëngw ar aciŋ acaleyä an. ¹⁷ Ga sëra këno xëmëra këno na gër yangana ir aciŋ and kiti, bari Galiyoŋ aŋo bal bana eŋo.

End Pol gër angol and Aŋëcoš eŋ

¹⁸ Ga xucak eŋo, Pol yëpa ko na gër Koreŋët xali nëkak. Akey amat, ga fela këbi bëmaŋe bën sëfër këni kwël gë bër gë ašan mëne ngëŋ Përisil do gë Akilas ond gër ebar ed Siri oŋ; gë kuluŋ yex bani. Egor šëk bano Pol gër angol and Saŋëkëre gayik abaŋaya baŋaya baxo. ¹⁹ And hat këni gër angol and Efes aŋ, Pol seb këbi bër engä endexëm bën. Ga lil ko gër aciŋ acaleyä këbi felërand end Kaxanu eŋ Bëšëwif bën. ²⁰ Ata bën wëka këno eŋo keyëra na gër ndebën. Barikan mëŋ ga hëp ko, ²¹ re ko: [«Afo me gixeli gër ofëna or kë hatëgund gër Yerusalem]. Abaka këme bakawëd angëmëne aŋa wä ko Kaxanu.» Ga xani ko na gër Efes, ²² ye ko gë kuluŋ in xali gër Sesare. Hatëx ko yaŋ gër Yerusalem ebi cëmax bëmaŋe bënd gër Amara bën, do šëlxënëx ko gër Aŋëcoš.

End damana isasën ir Pol eŋ

²³ Pol ga xeyëra këŋo na gër Aŋëcoš, xuca ko kwël do këbi sëfërand bësëfan bën ebi kemën gër ekwëta. Ga yana ko gër ebar ed Galasi hatax ko gër ed Fëriši. ²⁴ Ašëwif ar rëw këno gër angol and Alekësandëri hatëgu bax gër Efes, do bano wacënd Apolos. Mbaŋ xam baxo eyeyan el do sëya baxo bëte mbaŋ Oŋëgw Omënëk ok. ²⁵ Aye sëya baxo ang këno sëfënd Axwën ak do gë emëkw el dek baxo yeyanënd. Šenene baxo sëfëtënd end *Yesu eŋ, barikan xobuyi or *Šaŋ Batis ol fo nang baxo. ²⁶ Poyoma baxo reyarand end *Yesu eŋ gër aciŋ acaleyä. Ga wël këno Përisil gë

Akilas, sēfēr kēni gēr ndebēn do felērax kēno eņo pēni ſenene ang kēno sēfēnd Kaxanu ak. ²⁷ Ata Apolos ga ŷandi kēņo exo kuca ond gēr ebar ed Akayi oņ, bēmaŷe bēņ fel kēno exo kemēna do ŷēgwēn kēnēbi kayēta bēsēfan bēr fēn bēn eno kacax aye. And hat ko aņ, paḅ gē oyekax or Kaxanu ol mbaņ rēcarax baḅi bēr ŷa bax bēn. ²⁸ Poyoma baḅi xorēnd ʼBēšēwif bēn and kēni ſampēre aņ. Gēr Oņēgw Omēnēk baḅi ŷasinēnd mēne *Yesu ex Afexēn an.

End Pol gēr angol and Efes eņ

19 ¹ And hi baxo Apolos gēr Koreņēt aņ, Pol ŷe ko, osēnd osēnd fo, cangēt ebar ed Asi el, hataxēn ko gēr Efes. Fēn ga fedēx kēni gē bēsēfan, ² ŷēka kēbi: «Wēn aſot nde ſot kēno Angoc Amēnēk aņ and ŷa kēno *Yesu aņ?» Yaka kēno: «End Angoc Amēnēk exēna eņ, biyi elod ami wēl ex na dēņ.» ³ ŷēka kēbi bēte: «Xobuyi or fe wa buyi kēnun?» Yaka kēni: «Xobuyi or *ſaņ Batis ol.» ⁴ Ata re ko Pol: «Bela bēn anēngwēt bani nēngwētēnd ola orebēn ol, ebi buyixēn *ſaņ Batis. Afel baḅi felēnd eno kwēta ar kēņo sēfēgund an, mēne ngēņ *Yesu.» ⁵ Ga wēl kēni eņo, buyi kēnēbi gēr oŷac or Axwēn *Yesu. ⁶ Pol ga ſalen kēbi mokwētan otaxan ok, ŷēmēra kēni gē Angoc Amēnēk aņ, ata ŷana kēni kēni yeyanēnd ang bēlaŷēnel fo. ⁷ Er hi bani imēxwēr ind bela epēxw gē bēxi.

⁸ Ata Pol aŷe baxo ŷend gēr aciŷ acaleya and ʼBēšēwif, gēr ed baḅi felērand kerēt xali opacaŷ otas. Do axor baḅi xorēnd eni ma end owun or Kaxanu eņ. ⁹ ʼBarikan ʼBēšēwif bērēmar oŷēkw orebēn oņ xemēn bani do kēni hēpēnd. Ado aŷepēn bani ŷepēnēnd Cale ind Axwēn iņ, gēr ed kēni barērēgu amēxwēr. Ata ga hawēta kēbi Pol, nēcēt kēbi bēsēfan bēn, do kēbi felēraxēnd key yo key end Kaxanu eņ gēr lekol ir ar bano ŷacēnd Tiranos. ¹⁰ Mondako baxo rind Pol xali nēkak bēniy bēki. Ebar ed Asi el dek wēl kēni eyeyan ed Axwēn el: hik ʼBēšēwif, hik bēr ani gi ex na ʼBēšēwif. ¹¹ Ata Kaxanu ko rind paḅ gē otaxan od Pol ok becarax bend elod ala ax wēl bana ¹² xali kēni ŷedēnd banjēm band xwixwētak eman endexēm baņ enēbi kwētanaxēn bēšēxwēra bēn. Ocēxwēra ok ex can, bēte bangoc bañēņax baņ eni can gēr bela bēr lil banēbi.

End bosēniŷ bor Sefa eņ

¹³ ʼBēšēwif ex baxēna bēr bax sēfērand bangol baņ do banēbi nēcētēnd bangoc bañēņax baņ gēr bela. Ata axacēra baḅi xacērand edi ed mondako el gē oŷac or Axwēn *Yesu ol do bani rend: «Canin gēr ala aņo, gē oŷac or *Yesu ir kēņo femēnd Pol

ol!»¹⁴ Bër bax rind mondako bën, ocambenjar ocongoki ebani bën dek bosëniw bor Sefa, ašadaxan alëngw abat.¹⁵ Akey amat, angoc añëjënax aŋ yaka këbi paß gë oniw or gër ar lil baxo ol: «Wëno anang nang këmo *Yesu, bëte anang nang këmo Pol. Do wën wa nobën hi kën?»¹⁶ Ga wëlën këbi ar gë angoc añëjënax an, nëy ko nëmëc bën dek. Ga xurik xëme in, sembaÿën këbi ata šan këni iciw ind gër ed hi bani iŋ do hër këni abat abat teb gë eman eŋ.¹⁷ Bëšëwif bën do gë bër ani gi ex na benëng becëxe bër lëg bax gër Efes na bën, nangëra këni dek endey eŋo. Ata yëdara këni bën dek do fëb këni mbaŋ oŵac or Axwën *Yesu ol.¹⁸ Bërëwak end *Yesu bëranjëm bax ŷowënd gër ed exo Pol eni put bend bani rind beŋ.¹⁹ Bëšaki bëranjëm wëlaraw bax bakayëta band bani rixënënd ošaki baŋ, do šor këni ogës od bela dek. Bër fënëta bax akanji and bakayëta baŋo bën sëk këni mëne ahat hat dox batama band kodí owëli ofëxw oco.²⁰ Ata eyeyan ed Kaxanu el kë ŷañënd gë panga ind Axwën iŋ do kwël këni ŷëmbërënd bërëwak end *Yesu bën.

End emer ed gër angol and Efes eŋ

²¹ Ga xucak beŋo, Pol faÿ ko gër emëkw edexëm exo ŷe gër Yerusalem do exo kuca ir owar or Masedëwan do gë Akayi in. Are baxo rend: «And këme hix fën aŋ, aŷandi ŷandi ke me ŋatëx gër angol and Rom.»²² Lëngwali këbi bër baŋo rëcarand bëxi, Timote do gë Erasët, gër ebar ed Masedëwan do mëŋ bayi ko pere na gër ed Asi.²³ Amëd aŋo ŷanak bongeyër në end Cale ind Axwën eŋ xali wonjok angol aŋ.²⁴ Ata asap ar bano wacënd Demetëriyos bax sapënd na gë kodí bëciw bëcaleya, do bëfan bër bëciw bëŋo bën mbaŋ bani šotëraxënënd.²⁵ Ga barëgu këbi bëjo do gë bësap bëšandaŵ, re ko: «Bësošan, aye nang kën wën dek mëne obetak orebi ol gër andiyen aŋo ex.²⁶ Awat kën watënd bëte awël kën wëlënd, mëne ax gi ex na ro gër Efes fo, barikan dek ebar ed Asi el, Pol ijo këbi xorënd bela bën eni ma end ko femërand eŋ. Ata mondako wërëšët këbi amëxwër and bela eni ma mëne olaš or ri këni bela gë otaxan odebën oŋ, ax gi ex na mokwëta, ang Kaxanu ak.²⁷ Ax gi ex na andiyen andëbi aŋ fo kë nëxe na. Aciw acaleya and Arëtemis, kaxanu isoxari aŋ kë ŷep. Owëlik orexëm ol kë ŷep bëte xarak bela bën, ebar ed Asi el dek, gë ngwën iŋ dek, mëŋ këno šalend.»

²⁸ Ga wël këni eyeyan elo, logën këbi do këni xeyënd: «Bon wëli ko Arëtemis ir gër angol and Efes in! Bon wëli ko Arëtemis ir gër angol and Efes in!»²⁹ Ata wonjok dek angol aŋ. Ga wara këni dek enga eŋ ond gër aciw and bapeda aŋ, wëllali kënebi

Gayiyos do gë Arisëtarëk, bër xaniw bax gër ebar ed Masedëwan do hi bani enga gë Pol bën. ³⁰ Pol aḡandi ḡandi baḡo exo ḡe eno watëx bela bëjo, bari ano teb bana bësëfan bën. ³¹ Bëte odawo odëmar odexëm od hi bax bër gër owun na gër ebar ed Asi ok, laḡwënëgu kënëbi eno kara Pol mëne kërexo ḡe na gër aciḡ and bapeda. ³² Amëd aḡo wonjok Amara aḡ: bërëmar eni keḡ endey', bëjo eni yakaw ecëxe. Ado bërënjëm ani nang bana në end ine barëraxënëgu bani na. ³³ Ata ga fit këno na Alekësandër, Bëšëwif bën šonjorëra këno xali gër lëngw ir Amara. Ata lambaca këbi Alekësandër ga ḡandi këḡo exo nëgwëšët bend këno ḡëlanënd beḡ. ³⁴ Bari and nang këni bela bën mëne Ašëwif ex aḡ, këni xeḡënd šor xali nëkak bapëxëd baki. Er bani rend: «Bon wëli ko Arëtemis ir gër angol and Efes in! Bon wëli ko Arëtemis ir gër angol and Efes in!»

³⁵ Ata emun end angol eḡ ga fel këbi bela bën eni cësinara, re ko: «Noḡo wa nemëk mëne wën Bëhefes bën hik bënëkona bër aciḡ acaleya and Arëtemis do gë atox andexëm and latiwëk elod gër orën bën? ³⁶ Cësinara in gayikako ala ax de ex na mëne enëgwëš ex do këreḡun nëkandëra na mama. ³⁷ Enimin, bela bër ḡëlaw kënëbi bëjo, gebatak ani ḡepën ex na, bëte ano cir ex na Kaxanu isoxari irebi in. ³⁸ Awa angëmëne Demetëriyos gë bër bar këni andiyen bën ala xoḡën këno na, mëlalexëni endey' eḡo gër ogofërener gë bakey band kiti baḡ. ³⁹ Angëmëne bend kën xwëne exëna, gwëre ene nëpaxëne gër Amara and kiti. ⁴⁰ Enimin, gë endey' end xucak doro eḡo, ata këni ḡëla bëlëngw bën enëbe mereliye xëñëna këne gayikako er ḡapëk ene barëraxëne ax gi ex na.» Ata ga ḡata ko eyeyan elo, fel kënëbi amara and bela aḡ eni capër.

End Pol gër owar or Masedëwan do gë Gëres eḡ

20 ¹ Ga xwëtëk emer el gër Efes, Pol ḡac këbi bësëfan bën do ga këni felar xemën gër ekwëta do kwël ḡe ko gër ebar ed Masedëwan. ² Er ḡe baxo cangët ebar elo do këbi xemënënd gër ekwëta bësëfan bën xali ḡat ko gër *Gëres. ³ Fën xeyërax baḡo opacaḡ otas. Do ga ko ḡe exo medëx kuluḡ in ond gër ebar ed Siri oḡ, wël ko mëne Bëšëwif wëlërëk eno denan eñḡënaḡ, ata saxan këḡo exo baka ir Masedëwan in. ⁴ Bër baḡo laḡëtand bën er ebani: Sopater, asëñiḡ ar Piros ar gër Bere an, gë Arisëtarëk do gë Sekundos Atesalonik an, gë Gayus Aderëb an, gë Timote, gë Tišik do gë Tërofim, bër lëḡ bax gër ebar ed Asi bën. ⁵ Bëjo lëngwa bax do šënix kënëbo gër Tërowas. ⁶ Ga xucak ofëna or mburu ind gë lewir këm ol, ḡedëx këmi kuluḡ in gër angol and

Filip. Yatir akey anjoxën, ã hat këmi gër Tërowas do seyëtax këmi loxo.

End ofelar or Pol gër Tërowas ol

⁷ Yatir oganjar, ßarër këmi genëka mi ýamb ecemar ed aminëmëra el. And kë weca aŋ hi bax exo ýe Pol, ata këbi felërand end Kaxanu eŋ ßër ßarëreġu bax na ßën xali wëdëk mbaŋ. ⁸ Gër aciw and ýaŋ and gër ed ßarër bami oðambo odanjëm xawëra bani na jey. ⁹ Pol, ga nëka ko gër eyey'an, ßambenjar ir këno wãcënd Otikos in, ýëpa ko gër opaýa od fonetër, do këŋo rašënd. And ßëro këŋo akwëd aŋ, yolëta ko elod gër aciw atëndëndër atasën, lati ko parëxad, xanin këno ašësëk. ¹⁰ Pol feda ko erŋo nëkon, ga fela këŋo lapara këŋo do re ko: «Gë enjëw ak ßayi ko, këren yëdara na.» ¹¹ And ßaka ko Pol ýaŋ gër aciw aŋ, ŝet ko mburu in do ýamb këni. Ga fakët ko eyey'an el, felëra këbi xali wecak. Ga kë fënëġu eñan eŋ ýe ko kwël. ¹² Do ßambenjar ir lati bax in wãýeli këno abëngw. Eŋo mbaŋ xemën baði ßën ðek gër ekwëta.

End Pol gër angol and Mile eŋ

¹³ Biyi lëngwa këmi mi meðëx kuluŋ ir këbo wëla gër angol and Asos in, gër ed hi bax mi pedëx gë Pol. Mondako bax mi di gayik mëŋ gë osapar ýandi baŋo exo ýeli. ¹⁴ And sëk këbo gër Asos aŋ wëdëx këmo polo gër kuluŋ do xucax këmi ond angol and Mitilen oŋ. ¹⁵ Fën xucax këmi gë kuluŋ in, ã hat këmi në ecan ijo gër angol and Kiyos. Gër akey akinëm, hi këmi gër angol and Samos, do gër atasën fo ã hat bami gër Mile. ¹⁶ Enimin er ýandi baŋo Pol exo kuca caparëxe gër Efes këdi ko ŝacaya gër ebar ed Asi. Exo ŋat gër Yerusalem ðamana ex gi Ofëna or *Peŋëtekot ol baŋo nëkanaxënënd mondako.

End bëlëngw ßër gër Amara and Efes eŋ

¹⁷ Gër angol and Mile na, Pol lawën ko eni ýow bëlëngw ßër Amara and gër Efes ßën. ¹⁸ And ãatëġu këni aŋ, re ko: «Aye nang kën mondake bame liyand key yo key gë wën elod yatir ãatëġu këme gër ebar ed Asi. ¹⁹ Axwën an bamo riyeninënd ang xadëp fo, gë otes ok do gë ocëmuk od bane rinënd Bëšëwif ßër bax ŝaland ene dixëra ok.» ²⁰ Asëfëtan bamun sëfëtanënd bëte, asëýali bamun sëýalind ðek ßend ýap bax en nang ßeŋ gër ed kën ßarër, do gër bëciw, ýoweý amun con ex na. ²¹ Gër Bëšëwif do gër ßër ani gi ex na Bëšëwif bame rey'arand eni nëngwët ola orebën ol gër ogës od Kaxanu do eno kwëta Axwën *Yesu.

²² Gërëgako Angoc Amënëk aŋ ke nëŷalind me ŷe gër Yerusalem do ame nang ex na ine ke hix. ²³ Gër angol and këme ĥat yo, Angoc Amënëk aŋ afel ke felënd mëne asëra këne sërax do me toro mbaŋ. ²⁴ Barikan wëno cëŋ end aniyan andam eŋ axe ŷëkaxën ex na nangëde axëbëanaxik hi këme. Obal oram ol ex, me baŷi ga këme rind andiyen and fana ke Axwën *Yesu aŋ xali me ŋata: me deŷarand Atëfëtan and oyekax or Kaxanu aŋ.

²⁵ «Wëno er ŷow bame gër ed hi kën wën đek me pemëra end Owun or Kaxanu eŋ. Barikan gërëgako anang nang këme mëne apelatar këne watërënde. ²⁶ Mëŋ këme reŷaxënënd doro: Wën đek ang ŷow kën ro ako angëmëne abāt exo nemi, ax gi ex na wëno ke wëkaxëđ Kaxanu. ²⁷ Bend ŷandi këŋo Kaxanu exo di beŋ đek nangën këmum, ŷoweŷ amun con ex na. ²⁸ Nëkonayindën đe ogaf odewën ok, điyayindën ŷenene. Gayikako Angoc Amënëk aŋ fana këŋun en gi bëxadac, nëkonayindën Amara and Kaxanu and ŷëc ko gë oŷat or Asëñiŷ oŋ. ²⁹ Anang nang këme mëne and këme fuŷëtax aŋ, bela bër xeŷëk ang oŷëlemu këŋun lil na, abī kaŷënan na amara andewën. ³⁰ Ado gër Amara andewën dëŋ bela kë ŷana na ex deŷarand benëgwëŷ xali enëbi nambeli bësëfan bërëmar. ³¹ Awa wën titinayin do en kwitand mëne elod bëniŷ bëtās, hik goyat, hik gëmëđ, ongwën baxe ŷarënd and bamun xexërand aŋ.

³² «Do gërëgako anëka këmum sebënd gër otaxan od Kaxanu. Gë eyeyan ed oyekax orexëm el, gë panga indexëm in këŋun rëca en baŷi ga xwëta këno eŋun ŷëlxën er fenan këbi đek bër wënën këbi in. ³³ Abame ŷala na kodī, ba kaŷe ba banjëm band ala.

³⁴ Wën anang nang kën gë otaxan odam oko dëŋ bame riyenind me cot er bami liyaxënënd wëno gë bër enga endam in. ³⁵ Gër ga hik yo aŷasin wasin këmum mëne mondiyeni ex en cotëraxën mëŋ kën ŷana enëbi dëcaxënënd bër gë ojaŷ këm bën. Kwitayindën eyeyan ed Axwën *Yesu el ga re ko: “Onënga ir ala ar kë ŷëlënd in kë nëmëcand gë ir ar këno ŷëlënd in.” ³⁶ Ga ĥata ko Pol eyeyan el, foxi këni bën đek do ŷale këni. ³⁷ Bën đek bax renitand do bano wëgarand Pol gër egëla. ³⁸ Mbaŋ ŷamina bani ga re ko mëne yatijo bano feland ewat el. Ata kwël laŋëta këno xali gër kuluŋ.

End đamana ir Pol gër Yerusalem eŋ

21 ¹ And ŷapër këmi gë bër laŋëta bašo aŋ, ŷe këmi gë kuluŋ in ŷëw, ond gër angol and Kos oŋ. Ga xeyëk, xucax këmi gër Rod, do ĥatëx këmi bëte gër Patara. ² Ga sëkëx këmi kuluŋ ir xëñëna bax ond gër ebar ed Fenisi oŋ, fëra këmi do kwël wëlx këšo. ³ And hi këmi wat-wat gë ebar ed ŷipër aŋ, kuluŋ ir bašo wëland in sebak gë ocame ok, do fabëk gand ebar ed Siri mi

ɲataxën gër Tir. Fën hi bax eni pedalira olëb or w̃elaw bax kuluj oɲ. ⁴ Ata sək këmëni na bësëfan do xeyëra këbo loxo gë bën. Anjo nangën këbi Angoc Amënëk aɲ eno pel Pol mëne kërexo y'e na y'aɲ gër Yerusalem. ⁵ Barikan and xucak loxo ijo aɲ, fakët këmi oñe oɲ. Laɲëta kënëbo bën dek gë bësoxari ak do gë obaš ak xali nəcët kënëbo angol aɲ. Gër bënja ir angwëngw, foxix bami mi cale. ⁶ Pol ga felarëra këmi na, fëra këmi gër kuluj do bën kwël w̃ayira këni.

⁷ Ga këmi ĥata oñe ond gë kuluj oɲ, y'e këmi ambađ and bangol band Tir gë Pëtolemayis aɲ. Fën šëpëtax bami mi cëmar gë bëmaÿe bën do w̃edëx këbo gër ndebën. ⁸ Në ecan ijo, ĥat këmi gër Sesare, xeyërax këbo bakey gër iciw̃ ind Filip. Filip ijo, gër imëxwër ind *ojakër ocongoki od gër Amara and Yerusalem hi baxo. Bëte afemëra ar Atëfëtan and *Yesu hi baxo. ⁹ Odënaw̃ obeja onax šot babi do bën bax yey'andërand ang bëlaw̃ënel bësoxari fo. ¹⁰ Ga xeyëra këbo bakey bandanjëm, ĥatëgu ko na alaw̃ënel ar Kaxanu, ar bano w̃acënd Agabus ga xaniw ko gër ebar ed *Yude. ¹¹ W̃ed ko ĥat enar end Pol eɲ, xapaya ko mađ osapar oɲ gë otaxan ok do re ko: «Baxëtin end rek Angoc Amënëk eɲ, ar xwënëk enar eɲo ro an mondako këno xapëx Bëšëwif bën gër Yerusalem do eno dëxw gër otaxan od bër ax gi ex na Bëšëwif.» ¹² Ga wël këmi eɲo, biyi gë bër barërëgu bax na bën, xara këmo Pol kërexo y'e na y'aɲ gër Yerusalem. ¹³ Pol yaka këbo: «Ineŵa kën sesaxënënd do kën yëbunënd mondako yomb iram in? Wëno cëɲ aŵelëk hi këme ene pokëra, do ado gido ene đaw̃ gër Yerusalem në end oŵac or Axwën *Yesu eɲ.» ¹⁴ Ga wata këmi mëne ax bo ex na mo kor gër eɲo, seb këmi eyey'an el do mi cësinaxën in re këmi: «Awa dilexo Axwën an er y'andi këno in.»

¹⁵ Ga xeyëra këbo bëte na, xëñënara këmi do kwël y'e këmi y'aɲ gër Yerusalem. ¹⁶ Ata bësëfan bërëmar bër sëfërëgu bami elod gër Sesare bën bëteli kënëbo gër ed hi bax mi ɲat, gër iciw̃ ind Mënason, ar hi bax anëka fo asëfan do xaniw baxo gër ebar ed šipër an.

End Pol gër Yerusalem eɲ

¹⁷ And ĥat këmi gër Yerusalem aɲ, bëmaÿe bën xaca kënëbo gë onënga fo. ¹⁸ Në ecan ijo, sëfër këmi gë Pol gër iciw̃ ind Šak. Ata sëkëx kënëbo fën bëte dek bëlëngw bër Amara and Yerusalem bën. ¹⁹ And šëmarëra këmi aɲ, Pol y'ana ko këbi sëfëtanënd gë betil ak bebër ko rind Kaxanu pađ gë andiyen andexëm bën gër owar or bër ax gi ex na Bëšëwif. ²⁰ Bën ga këno baxët, këno šëkwand Kaxanu. Ata re këni: «Awël nde abaÿe, Bëšëwif bën

owëli owëli exëni bërëwāk end *Yesu bën do bën dek momal këbi balënd end *acariya and Moyis eṅ. ²¹ Xarak, awëlati wëlati këmi mëne wëj këbi sëyalind dek Bëšëwif bër lëgërak gër owar or bër ax gi ex na Bëšëwif bën, eni teb etëf ed *acariya and Moyis el, gë ekac ed obaš orebën el do gë etëf ed bend rëpëk el. ²² Mondake ex mo ndi gayikako aye këni nangëra mëne wëj yowëk? ²³ Mëṅ ex, afo ey' ma ey' di er këmi fel in. Nëkodëbi bësošan bënax bër enga endeḃi, abaṅaya baṅaṅa këni. ²⁴ Macëlëbi en ye en wunëtarax do cosënëlëbi enëḃi cëk lir-lir ogaf ok. Ata aṅo fo këni nangëra mëne wëj bëte asëf këy sëfënd er rek acariya in. Mondako fo këni nangëra bëte mëne er fel kënëḃi këy rind in ax gi ex na ḃal. ²⁵ End bër ax gi ex na Bëšëwif bërëwāk end *Yesu eṅ cëṅ, ga re këmi eni teb ey'amb ed ṽas er oṽacar or ḥaš kënëḃi gër olaš eṅ, gë ṽas er oṽacar or šësëk ṅašërëxe eṅ, gë ey'amb ed ošat el, do gë asëk alakirand fo in.» ²⁶ Ga xeyëk, Pol wëla këbi bësošan bëjo, wunëtarax këni, do lilëx këni gër Aciw and Kaxanu. Ata felëra këbi nand fe kë xwëtëk bakey band owunëtan baṅ mëṅ këni rixën ala kala šadaxa irexëm in.

End etëra ed Pol eṅ

²⁷ Ga kë xwët bakey banjongëbaki band owunëtan baṅ, Bëšëwif bër xaniw bax gër ebar ed Asi bën wat këno Pol gër Aciw and Kaxanu. Ata ga šoṅ kënëḃi dek amëxwër aṅ, sëra këno ²⁸ do këni xeṽënd: «Bëyisërayel, marawën! Nëkoyino wa ro ala ar këbi sëyalirand bela dek, gër ed ko ye yo, mëne enëḃo cus biyi Bëšëwif bën. Mëṅ fo këbi sëyalirand bëte eni yeḃën *acariya and Moyis aṅ do gë Aciw and Kaxanu aṅ. Ado lëf gër Aciw and Kaxanu lën këbi bër ani gi ex na Bëšëwif do buyarën këni aciw amënëk aṅo.» ²⁹ Yeyanaxën bani mondako in, Pol gë Tërofim Ibefes watëgu banëḃi ga sëfër këni gër angol. Mëṅ yëlaḃën bani mëne Pol alën lën këṅo aṅo lëf gër Aciw and Kaxanu. ³⁰ Ata wonjok dek angol aṅ do hërëraw këni bulunda in bebët ir ex yo. Ga sëra këno Pol na gër Aciw and Kaxanu, šonjorëra këno xali nëcët këno, do fëra këni ataṅ owët oṅ. ³¹ Amëd and bani šaland ang këni ri eno ḃaṽaxën ak, emun end enga end ocoroḃa Obërom eṅ wëläx ko mëne dek angol and Yerusalem aṅ wonjok. ³² Ataṅ bar këbi ocoroḃa ok gë bëlängw bërebën bën do w̄araw këni gër ed barërëgu bani Bëšëwif. And watëgu kënëḃi emun eṅ gë ocoroḃa odexëm ok aṅ, seḃ këni ekëm ed Pol el. ³³ Ga sëka këbi emun end ocoroḃa eṅ, xana këṅo Pol. Fel këbi ocoroḃa ok eno pokëra gë ogweyele-gweyele oki. Wëka këṅo ba noṽo hi ko do ine ri ko. ³⁴ Barikan ga bani xeyërand bër gër amëxwër bën, bërëmar

enjo, bëjo ecëxe, emun end ocorođa enj sêkwan ko enjo pëni yey mërëxand na. Ata re ko eno mëla endëmane fo Pol gër akëbe ang gë oxaỹ^u. ³⁵ And hateli këno Pol gër lilaya ir akëbe anjo an, afo ga fela këno ocorođa ok gayik awëlën bano wëlënënd bër gër amëxwër bën. ³⁶ Ga sëfëgu këno na bën dek këni xeyënd: «Ajo ar eđaŵ ex! Ajo ar eđaŵ ex!»

End eyey'an ed Pol gër Yerusalem enj

³⁷ And hi bax eno mëlax lëf gër akëbe an, Pol wëka këno emun end ocorođa an: «Axor nde këme xor me yey'an yey?» Yaka këno: «Awël nde wël këy eyey'an ed Gërek el? ³⁸ Awa Amisëra ar bar babi bela bëxeŵax owëli onax an, ax gi ex na wëj. Ax nëka ex na ga wëla babi gër ladawe, šoñ këbi enëbo mereli.» ³⁹ Ata re ko Pol: «Wëno Ašëwif hi këme đe, gër Tarës rëw këne, angol angwëlik and gër ebar ed Silisi an. Axara xara këmi, tebële mëni pelëra bulunda in.» ⁴⁰ Emun end ocorođa enj wa ko. Ga xwëša ko Pol y'an ako gër lilaya ir akëbe and gë oxaỹ, lambaca këbi bulunda in. And šësinara këni an, yirëk mbanj. Ata yey'an ko eyey'an ed arameyenj el:

22 ¹ «Bëmaŵe do gë faba bën, gërëgako baxëtine mun yaka ga nagašan këne ako.» ² And wël këno ga ko yey'an arameyenj an, yirëk kaš-kaš. Ata re ko Pol: ³ Wëno Ašëwif hi këme, gër Tarës ir Silisi rëw këne, fëco gër ebar ed Sisili. Barikan ro gër Yerusalem raf këme do Gamaliyel sëy'ali ke me tëfënd šenene acariya and bëxarëk bërebi an. Mbanj baxe balënd end Kaxanu enj ang kënjun balënd wën dek doru ak. ⁴ Arixëra rixëra këmëni xali eni cës bër sëfëk Cale ind Axwën bën. Axap bamëni xapënd mëni mëlaxën gër epëra bësošan bën do gë bësoxari bën. ⁵ Ašadaxan alëngw an do gë dek bër ex gër Amara and bëxarëk bën, otede odam exëni. Bën dënj yëgwën baxe okayëta od bame wëland gër bëmaŵe bënd lëgëk gër Damas. Do wëno mënj bame y'exënënd mëni kapëgu bërëw'ak bën do mëni mëlaw ro gër Yerusalem mëni kadacati gë toro ij.

⁶ «Ga hi këme gër fëña do ga këme ri me njat gër Damas, eñan enj keñ gër gaf, watëgu këme bërëxadët angoben ga hōbaw ke elod gër orën do xul ke. ⁷ Wëc këme bëdfëcët gër ebar do këme wëlënd oniŵ ga ke wëka: “Sol, Sol ineŵa këy'e rixëraxënënd?” ⁸ Yaka këme: “Wëj noŷo wa hi këy' Axwën?” Yaka ke: “Wëno ex *Yesu Ibënasaret, ar këy'o rixërand an.” ⁹ Bër enga endam bën

^u21.34 Akëbe and gë oxaỹ anjo «Antoniya» bani wacënd. Gër akëbe anjo babi xeyërand ocorođa ob Rom ok and këni yow gër Yerusalem anj.

awat wat bani angoben aŋ bari ani wël bana oniw̄ or ar baxe yeyanelind ol. ¹⁰ Ata w̄eka kēme: “Ineŵa kēme ri Axwën?” Yaka ke Axwën an: “Kanil eȳ ŋat gēr Damas, fën kēni felëx ðek er ŷapëk eȳ di in.” ¹¹ Ga nemëra kēme bēd-bēd në end enjaran end angoben and wat bame eŋ, bër sēfër bami bën las kēne monas fo xali ħateli kēne gēr Damas.

¹² «Xarak na gēr angol and Damas, asoŝan ar ŝenene paḅ gē acariya hi bax na do bano w̄acēnd Ananiyas. Bēsēwif bër gēr Damas bën ðek enjekax fo bani reȳand endexēm eŋ. ¹³ Mēŋ xacaw baxe, re ko: “Abaŷe Sol, watēral gaŝëxe.” Sam ga yeyan ko mondako, wēno ŝiŵëta kēme do wat kēmo. ¹⁴ Baŝ ko: “Kaxanu, mēŋ ar yata kēbi bēxarëk bērebi an, yata ki wēj bēte eȳ nangaxën oñandi odexēm ok, eyo wat Ar ŝenene an, do eȳ wël eyeyan el gēr etēȳ edexēm dēŋ. ¹⁵ Wēj sede irexēm kēȳ hi, gēr lēngw ir bela ðek kēȳ ŷana eȳ kwēŝand eȳ deȳaraxën er wat kēȳ do wël kēȳ in. ¹⁶ Do gērëgako ine kēȳ ŝēnind? Kanil eni buyi! Dëxëtalex beñëŋenax bendeȳ beŋ and kēȳ ŝale gēr oŵac orexēm aŋ.”

¹⁷ «Ga bakaw kēme gēr Yerusalem ro, kēme ŝalerand gēr Aciw̄ and Kaxanu, ata lakeli kēme. ¹⁸ Wat kēmo Axwën an ga ke fel: “Maral eȳ can aŷand angol and Yerusalem aŋ gayik bër lëgëk ro bën ani baxët na osede oreȳ ol.” ¹⁹ Yaka kēmo: “Axwën bën dēŋ aye ga nang kēni wa mēne wēno amat amat bame sēfënd baciw̄ bacaleya baŋ gēr ocal od bërëw̄ak endeȳ bën. And kēmēni sēra aŋ, mēni kēmëra do mēni përa. ²⁰ Do and law̄ kēno Ecen, sede ireȳ aŋ, wēno dēŋ na bame. Aŝëkwa ŝëkwa bamēni bër law̄ kēŋo bën do lëkayan bamēni banjēm bandebën baŋ.” ²¹ Ata Axwën an fel ke: “Yel gayik caw kēmi law̄ën, gēr bër ax gi ex na Bēsēwif.”»

End Pol do gē emun end ocoroḏa eŋ

²² Mondako baxët bano xali ħat ko gēr eyeyan elo. Barikan xeȳ kēni ŝor: «Ala arako rako an, ar eḏaw̄ ex! Ax ñap ex na exo bayi ga ko liya gēr ebar!» ²³ Ata ga logën kēbi kēni xeȳ, kēni ŝudētand banjēm baŋ do kēni xaninënd ŷaŋ ebëkwërëbëkw̄ el. ²⁴ Emun end ocoroḏa eŋ fel kēbi odexēm eno dēnëx Pol gēr akēbe and gē oxaŷ do eno cew̄ërax. Mondako bax eno nēyali exo deȳa në end ine kēno yobalixënënd bela bën. ²⁵ Barikan and xap kēno eno cew̄axën aŋ, Pol w̄eka kēŋo alēngw ar ocoroḏa an: «Aŷap nde ŷapëk paḅ gē acariya andewën aŋ eno cew̄ gē ogux ar xwën kēŋo owun or Rom an, xarak ano kiti ex na pere?» ²⁶ Sam ga wël ko eyeyan elo, alēngw ar ocoroḏa an ŷe ko gēr emun endeḅën do w̄eka kēŋo: «Mondake kēȳ ri? Ala ajo ar xwën kēŋo owun or Rom exo ðe!» ²⁷ Emun end ocoroḏa eŋ ŷow ko do re ko: «Wēj pelële

fa, ar xwën këjo owun or Rom nde hi këy?» Yaka këjo Pol: «Iyo, ar xwën këjo owun or Rom hi këme.»²⁸ Re ko bëte emun end ocorođa eņ: «Wëno kodı ir bon nëcët këme me gixën ar xwën këjo owun or Rom?» Re ko Pol: «Do wëno mondëwëli rëwëli këne.»²⁹ Ataņ nacëta këni bër hi bax eņo mëkara bën. Emun end ocorođa eņ yëdara ko ga nang ko mëne Pol ar xwën këjo owun or Rom hi ko xarak mëņ re bax eno kap.

End Pol do gë bëxarëk bër Bëšëwif eņ

³⁰Në ecan ijo, ga yandi këjo exo nang aye në end ine këno lëxwaxënënd Bëšëwif bën, re ko eno pëtëgu Pol. Fel këbi bëšadaxan bëlëngw bën do gë Amara and bëxarëk bër Bëšëwif aņ đek eni barër. Ga wëlaw këjo Pol xwëšan këjo mërëxand irebën.

23¹ Pol ga fađ këbi Amara and bëxarëk aņ, re ko: «Bëmaņe wëno gë onden onjekax fo liya këme gër ogës od Kaxanu xali gë akey and doru aņo.»² Ata Ananiyas ašadaxan alëngw an, fel këbi bër hi bax ler gër Pol bën eno këm gër etëy.³ Aņo re ko Pol: «Wëj wa ki xëm Kaxanu, ey di këre ameņ and fešën këni ex! Yëpa këy ey'e kiti gë acariya aņ do këy lifënd bëte acariya aņ ga këy rend ako ene këm.»⁴ Bër hi bax ler gër Pol re këni: «Yama ašadaxan alëngw ar Kaxanu an nde këyo širënd?»⁵ Yaka ko Pol: «Awa ašadaxan alëngw an nde ex. E bëmaņe ame nang bana. Akayëta and Kaxanu aņ ga rek: “Këreyëņo yeyanan na eņëņëanax alëngw ar bulunda irey an.”»⁶ Ga nang ko mëne na gër Amara, *Osaduseņ gë *Ofariseņ barërëgu bax, Pol xeỹ ko: «Bëmaņe wëno Fariseņ hi këme, orëw or Ofariseņ. Në end eyar ed këme yarënd ekani ed bëšësëk el këne xitixënënd doru.»⁷ And yeyan ko mondako aņ, Ofariseņ ok gë Osaduseņ ok këni xeỹërend, na šetërëk Amara aņ.⁸ Osaduseņ ok kë rend enimin ekani ed gër ecës ax gi ex na, meleka ax gi ex na, angoc ax gi ex na, xarak Ofariseņ ok bën beņo đek awa wa këni.⁹ Ata fëtëk ongeyër, *bëšalen bër enga end Ofariseņ bën xani këni xemëna këni këni rend: «Biyi cëņ amena amo wateli exëna ala ajo. Bamat angoc ba meleka yeyaneli këjo.»¹⁰ Ga xumak ekeyër el, emun end ocorođa eņ yëdara ko ga baxo yëland ašosëtëra këno šosëtëra Pol. Ata lawën këbi ocorođa ok eno kanaw, do eno mëla gër akëbe and gë oxay.¹¹ Yatijo gëmëđ, Axwën an šanaņaxën këjo Pol do fel këjo: «Kapinal! Ang rey'a këy endam gër Yerusalem ro ak këy rey'ax gër Rom.»

End eɗaŋ ed Pol eŋ

¹² And xeyək aŋ, ʔBëšëwif bën xetan këbi eno ɗaŋ Pol. Yašar këni mëne afo eno ɗaŋ pere eni ʔambëraxën, do eni cebëraxën. Angëmëne ax gi ex na mondako ebi wëcanëɗ kata. ¹³ ʔBër xetan babi eŋo bën në bela ofëxw onax hi bani. ¹⁴ Ye këni gër bëšadaxan bëlëngw do gër bëxarëk bër ʔBëšëwif do re këni: «ʔBiyi ayašar yašar këmi mëne afo mo ɗaŋ pere Pol mi ʔambëraxën. Angëmëne ami de ex na mondako ebo wëcanëɗ kata. ¹⁵ Awa wën Amara and bëxarëk aŋ wëlërin eno kara emun end ocoroɗa eŋ eŋun mëlanëgu Pol nangëde en kaman enim endexëm eŋ ʔandi këjun fo. ʔBiyi bëwëlëk hi këmi mo ɗaŋ ɗamana exo ŋatëgu ro.» ¹⁶ Aŋiŋ ar Pol an wëleli këbi eŋo. Ata ʔe ko gër akëbe and gë oxaŋ, lilëx ko eŋo nangënëx Pol. ¹⁷ Ata Pol wac këŋo alëngw ar ocoroɗa abat do re ko: «ʔBëteli tan šambenjar ijo gër emun endewën. Gë endeyʔ exo end këŋo šëfëtan.» ¹⁸ Alëngw an wëɗ këŋo do bëteli këŋo gër emun. Ga hat këni, re ko: «Pol andepëra an wac ke do xara ke mo bëteliw šambenjar ijo ro. Gë endeyʔ exo end ki šëfëtan.» ¹⁹ Ata emun eŋ las këŋo nacët ako do wëka këŋo: «Ineŋa ʔandi eʔe tëfëtan?» ²⁰ Yaka ko: «Yama ʔBëšëwif bën ga xetan këbi nde eni mëka eʔëbi mëlanëgu ecan Pol gër Amara, nangëde eni kaman endexëm eŋ ʔandi këbi fo. ²¹ Këreyëbi yakad na. Bela ofëxw onax exëni bër xëñënak eno ɗaŋ bën. Ayašar yašar këni mëne afo eno ɗaŋ pere eni ʔambëraxën do eni cebëraxën. Angëmëne ax gi ex na mondako ebi wëcanëɗ kata. Anëka wël këni, gërëgako wëj fo šëni këni.» ²² Ata emun end ocoroɗa eŋ xëŋa këŋo šambenjar in mëne ala këreŋo pel na end nangën këŋo eŋo. Seb këŋo baka ko kwël.

End Pol gër lëngw ir Felikës eŋ

²³ Ata emun end ocoroɗa eŋ wac këbi bëlëngw bëxi do re ko: «ʔBarinëbi ocoroɗa okeme oki, od gë opanac ok, ofëxw ocongoxi do od gë bendoka ok, okeme oki. Këñënayin en ʔe gër Sesare and kë wëɗ aŋ. ²⁴ Tanayinëbi bëte opanac eno mëlaxën Pol xali eno ŋatelixën abëngw gër Felikës, gofërëner in.» ²⁵ Ata emun eŋ ʔëgw ko kayëta mondako: ²⁶ «Wëno Këlod Lisiyas ki ʔëgwënëlin, wëj Felikës, gofërëner in! Ašëma šëma këmi! ²⁷ Ala ar këmi laŋwënelilind ajo, ʔBëšëwif bën sëra baŋo do alaŋ laŋwë dono kido ami ŋatëgu bana aŋand wëno gë ocoroɗa odam ok, do racët këmo ga nang këme ar xwën këŋo owun or Rom hi ko. ²⁸ Ga ʔandi ke me nang në end ine këno nagašandërand, wëla këmo gër Amara and bëxarëk bër ʔBëšëwif. ²⁹ Sëk këme mëne në end bend gër

acariya andebën këno nagaşandërand. Amena amo wateli ex na and ŷapëk exo gixën monaŷ ba mopokëra gë gweyële–gweyële. ³⁰ Ga nangën këne osit or këni ŷenarand eno đawaxën ol këmo laŷënelilind ataŋ. Afel fel këmëni bër këno nagaşandërand bën eni ŷeli do eno đëxwëx gër ndeyʹ.» ³¹ Ata ocorođa ok ri këni end fel këbi emun endebën eŋ. Wëđ këno Pol do wëla këno gëmëđ fo xali gër angol and Aŋëtıpatëris. ³² Në ecan ijo, baka këni gër akëbe ang gë oxaŷ do seb kënebı bër gë opanac bën eno mëlax Pol. ³³ And ħat këni gër Sesare aŋ, fëxwën këno kayëta in gofërener in do re këni: «Awa nekodı Pol.» ³⁴ Ga fën ko kayëta in, gofërener in wëka këno gër ebar ed fe xaniw ko. Ga nang ko ab Silisi ex, gofërener in re ko: ³⁵ «And këni ħatëgu bëte bër lëxw ki aŋ fo këmi wëkara.» Ata fel këbi ocorođa ok eno kwëtëx gër eyang ed Erod.

End edëxw ed Pol eŋ

24 ¹ Ga xucak bakey banjo, Ananiyas, aşadaxan alëngw an, ŷëla ko gër Sesare. Sëfër këni gë bëxarëk bër Bëşëwif bërëmar do gë ar bano wacënd Terëtilos. Andiyen and ala ajo aŋ hi bax, bandëmar enagaşan, baŋo eyakan ed bela gër kiti. Ga ħat këni, wac këno Pol ebi yaka gër gofërener. ² And wëlaw këno aŋ, Terëtilos ŷana ko këno lëxwënd mondako: «Felikës, wëj gofërener in, enëng endebi eŋ pađ gë owun oreŷ ol ŷot këmi obetak or đal ol, do gë bebër nëngwëtak bebët ir ex yo gër ebar elo ro bën. ³ Felikës, wëj ar gapak an, biyi đek nëngan këbo end andiyen andeyʹ aŋ do këmi ŷëkwand mbaŋ. ⁴ Barikan këdi ki lëbëlëba kaş–kaş, axara xara këmi wëj ar gë onden onëngax an, eyëbo baxët. ⁵ Biyi er wat këmi in mëne ala ajo aŷëŋëxax ex. Gër ed ko ŷe yo kë fëtënd bongeŷër gër đek Bëşëwif gër ed exëni yo gër ebar ro. Ata mëj ex alëngw ar Bënasareŋ an, Bëşëwif bër ŷapayak cale bën. ⁶ Axacëra xacëra këno exo ŷepën Aciw and Kaxanu aŋ, biyi sëra këno. [Er ŷandi babo mo kiti gë acariya andebi aŋ. ⁷ Barikan ŷow ko Lisiyas, emun end ocorođa eŋ, xana këno foroşe gër otaxan odebi ⁸ do re ko mëne bër këno nagaşanënd bën eni ŷow gër ndeyʹ ro]. Wëj dëj axor këŷ xor eyo mëkara eyʹ nangaxën đek er këmo nagaşanënd biyi in.» ⁹ Do ga këni xëmëŷëtara Bëşëwif bën këni rend mëne go dëj ex endeyʹ eŋo.

End Pol gër lëngw ir Felikës eŋ

¹⁰ Ata gofërener in lambaca këno Pol exo yeyʹan. Re ko Pol: «Anang nang këme mëne wëj elod bëniy bëndanjëm hi këŷ axiti

ar bela bër enëng endebe an. Awa wëno gë ekwëta këmëni yaka bër ke lëxwënd gër lëngw irey' bën. ¹¹ Ang këy' xor ey' mëkara wëj dëj ak, eced fo sëkëk bakey epëxw gë baki, ga këme y'e y'aŋ gër Yerusalem mo calex Kaxanu. ¹² Ala axe tək ex na lëf gër Aciw̄ and Kaxanu; ala axe tək ex na gër baciw̄ bacaleya. Bëte ala axe tək ex na gër angol ga këmi šampëre gë ašëxen, ba ga këmëni šoñ bela na amëxwër eni meraxën. ¹³ Bër ke nagašanëndërand bëjo ani kor na eni masin mëne er këni rey'and gërëgako in dal ex. ¹⁴ Arey'a këme rey'a ro gër lëngw irey': ašale këmo šalend Kaxanu ang bëxarëk bëram ak, gë cale ind këni rend bën enëgwëš ex iŋ. Barikan aŋa w̄a këme dë dëk er yëgw këni gër *acariya and Moyis do gër bakayëta band bëlaŋwënel bër Kaxanu in. ¹⁵ Wëno bëte ayar këme yarënd ang këni yarënd bën ak mëne Kaxanu axanin këbi xani gër ecës bër šenene bën do gë bësëmbak bën. ¹⁶ Mëj ex, wëno bëte axemëna xemëna këme me bayi laŋ gë onden onjekax ex gi din end šenene eŋ gër ogës od Kaxanu do gër od bela. ¹⁷ Ga ri këme bëniy bëndanjëm y'erëxe gër Yerusalem, wëlan bamëni edëca bër enëng endam bën do kwël me kwëtëx oyël oram ol gër Aciw̄ and Kaxanu. ¹⁸ Ata bën sëk këne aŋunëtarak lëf gër Aciw̄ and Kaxanu, bela axe keta bana, end šode-šode ax gi bana. ¹⁹ Barikan Bëšëwif bër xaniw bax gër ebar ed Asi hi bax na na. Bën yap bax eni kwëša gër lëngw irey' ro ene dëxw angëmëne endey' xoÿën këne na. ²⁰ Ado bëjo ro dëj dey'alëxëni ngwa ba etëmbak end fe xitixën këne bëxarëk bën gër Amara andebën. ²¹ Angëmëne cëj ga xeÿ bame mërëxand irebën: "Në end ga w̄a këme ekani ed gër ecës exëna eŋ këne xitixëniënd doro gër lëngw irewën!"»

²² Felikës ga nang baxo aye end cale ind Axwën *Yesu eŋ, fela këbi eni bakaw akey acëxe gër kiti. Er re baxo: «And ko yow Lisiyas, emun end ocorođa eŋ, axaman këme axaman endey' endewën eŋo.» ²³ Ata fel këjo alëngw ar ocorođa an eŋo mëla Pol gër epëra bari këreŋo pokërad na bëte, ebi tebënd bërexëm bën eno dëcara.

²⁴ Ga xeyërak, Felikës sëfërëgu këni gë Dërusil, asoxari Ašëwif ar yër baŋo an. Laŋwën ko eno mëlaw Pol. Na baxët këjo ga ko rey'a end ekwëta ed *Yesu *Kërisët eŋ. ²⁵ Barikan ga ko yey'an end ediya ed gë or šenene eŋ, gë end ekwëyëta ed betëmbak eŋ, do mëne Kaxanu axiti këbi xiti bela bën akey amat, ata yëdara ko Felikës do re ko: «Gwac ex and doro aŋ, bakal, and ke h̄atan aŋ aŋac këmi w̄ac.» ²⁶ Ayëla baxo, yëland bëte mëne kodı këjo yël na Pol, mëj baxo laŋwënaxëniënd laŋ eno mëlaw eni kanar gë mëj. ²⁷ Mondako xucak bëniy bëki, Felikës ga rëfali këno owun

ol bêtëgu ko Porësos Fesëtis. Do ebi din oyekax 'Bëšëwif bën, Felikës sëb këno Pol gër epëra.

End Pol do gë Fesëtis eņ

25 ¹ Bakey batas ga xucak elod ga ĥatëgu ko Fesëtis na gër Sesare, ye ko yaņ gër Yerusalem. ² Ata bëšadaxan bëlëngw bën gë bëxarëk bër 'Bëšëwif bën xacali këno endey' end Pol eņ. Axara xara bano ³ exo ma ebi din oyekax ga wëlaw wëlaw këno Pol gër Yerusalem. Xarak bën anëka bani xëññand enëbi kaš bëwëla bën gër fëña eno daŵaxën. ⁴ Fesëtis yaka këbi mène Pol gër Sesare xwëtaya këno do mène mëņ gogo ko baka fën. ⁵ Re ko bête: «Awa bër gapak bër gër Amara andewën bën, tëfërëlemi do angëmëne eññëñax exëna gër ala ajo eno dëxwëx.»

⁶ Fesëtis baka ko gër Sesare, aņo keyëra bana na gër Yerusalem nëmëc bakey banjongëbatas ba epëxw. Në ecan ijo, ga yëpa ko gër aciŵ and kiti, laŵën ko eno mëlaw Pol. ⁷ And ĥateliw këno Pol aņ, 'Bëšëwif bër xaniw bax gër Yerusalem bën xeta këno do këno nagašanërand betëm bëndanjëm bend ani kor bana eno masin axiti an mène dal dëņ këni rey'and. ⁸ Barikan ga këbi yaka, Pol re ko: «Wëno yoweÿ ame men ex na. Ame dîf ex na acariya and 'Bëšëwif aņ, ame men ex na paŵ gë Aciŵ and Kaxanu aņ, do amo menan ex na Sesar.» ⁹ Fesëtis ga yandi këno ebi din oyekax 'Bëšëwif bën, wëka këno Pol: «Yandi ki nde ey' ye yaņ gër Yerusalem eni kitix xarak wëno me gixeli?» ¹⁰ Pol yaka këno: «Ga xwëša këme ako gër aciŵ and kiti and Sesar, awa ro fo yapëk ene kiti. Wëj dëņ aye nang këy' mène gematak amëni menan ex na 'Bëšëwif bën. ¹¹ Angëmëne aŵen wën këme, bête angëmëne ari ri këme amena and yapëk ene daŵaxën, ame mëka ex na ene kwëyëtali ecës el. 'Bari angëmëne end dal ax gi ex na gër bend këne nagašandërand, gabatak ax kor na exe dëxw gër otaxan odebën. Wëno Sesar wëka këme exe kiti gër Rom!» ¹² Fesëtis ga wëlërëgu këni gë bela bër baņo rëcarand gër kiti bën, fel këno Pol: «Awa gayikako Sesar re këy' exi kiti, aye këy' ye gër lëngw irexëm.»

End Pol, gë Agëripa do gë Berenis eņ

¹³ Ga xeyërak, emun end bano wacënd Agëripa eņ sëfërëgu këni gë Berenis na gër Sesare eno cëma Fesëtis. ¹⁴ Ga baŵi xeyërand na bandanjëm, Fesëtis ga këno felëra Agëripa, emun eņ, endey' end Pol eņ, re ko: «Felikës ala sëb këno na ro gër epëra kiti rëxe. ¹⁵ And ye bame gër Yerusalem aņ, bëšadaxan bëlëngw bën gë bëxarëk bër 'Bëšëwif bën lëxw këno gër ndam do re këni mo nëp.

¹⁶ Ayaka yaka këmëni mëne Æërom bën ani wata ex na enëp ed ala, xarak ala ajo abi yaka ex na pere bër këno lëxwënd bën gër bend këno nagašanënd. ¹⁷ Ayow yow bani ro gër Sesare, bête wëno amëni cac ex na, atarj në ecan ijo yëpa këme gër aciw and kiti do re këme eno mëlau ala ajo. ¹⁸ Bër këno lëxwënd bën ga xani këni yeyandëra këni. Bari amena gamatak gër band bame yëland wëno ari ri ko ani dey'a ex na. ¹⁹ Er bani šampërend wayët bend cale indebën do gë end ala ar këno wacënd *Yesu. Bën këni rend ašës šës ko, barikan Pol mëj ko rend mëne abëngw exo. ²⁰ Wëno cëj, ga wëlandëra ke gë endey' end mondako ejo, wëka këmo Pol ba ayardi yandi këno exo ye gër Yerusalem eno kitix. ²¹ Barikan Pol re ko mëne endey' endexëm ejo, emun etëm end gër Rom eñ kē xiti. Ata fel këmëni ocoroda ok eno kwëtaya gër epëra xali mëni dawën eno mēla gër Sesar.» ²² Ata re ko Agëripa: «Wëno ayardi yandi ke bête mo baxët ala ajo.» Yaka këno Fesëtis: «Awa ecan, awël këyo wël.»

²³ Ga xeyëk, Agëripa gë Berenis sëfërëgu këni sir-sir gë enga end bër lajëtëgu babi eñ: gë bemun bend ocoroda beñ, do gë bela bër gapak bër angol and Sesare bën, lil këni gër aciw and kiti. Ga lawën ko Fesëtis, wëlaw këno Pol. ²⁴ Ata re ko Fesëtis: «Agëripa wëj emun eñ, do wën dek ang barërëgu këne ro ak, awat këno watënd ala ajo. Bulunda ir Bëšëwif in dek lëxw këno gër ndam hik gër Yerusalem, hik ro gër Sesare. Caw ako bani xeyënd mëne ajo ñap ex na exo bayi ga ko liya. ²⁵ Wëno cëj afëni fëni ke mëne amena and këno lawaxën ax gi ex na. Barikan ga re ko mëj dëj mëne Sesar, emun etëm end gër Rom eñ, këno xiti, yapanaxën ke mo dawëneli. ²⁶ Barikan er këmo yëgwën gë endey' ejo in, ame cot ex na. Mëj wëlawaxënëgu këmo gër ed barërëgu këne ro, adofa eyo wël Agëripa, wëj emun eñ. And këyo wëkara añ, wëno ašot këme šot er këme yëgw in. ²⁷ Wëno mo dawëneli andepëra ñëgwërëxe bend lëxwaxën këno gër kiti beñ, axe yexënan ex na.»

End Pol do gë Agëripa eñ

26 ¹ Agëripa fel këno Pol: «Anëka sebën këmi eyey'an el, eyëbi yaka bër ki lëxwënd bën.» Ata Pol ga yën ko ataxan añ, yana ko ko rend: ² «Agëripa, wëj emun eñ, awa doro wëno mban nëngan ke ga këmëni yakand ako gër lëngw irey' Bëšëwif bën gër dek bend këne nagašandërand beñ. ³ Gayikako aye nang këy' bend rëpëk gër Bëšëwif do gë bend këni šampërend beñ, awa axara xara këmi ey' buña ey'e baxëtaxën.

⁴ «Bëšëwif bën dek anang nang këni aniyandam añ elod and hi bame šambenjar añ. Anang nang këni mëne šëf gër bër enëng

endam hi bame gër Yerusalem. ⁵ Bën elod anëka fo nang këne, do axor këni xor eni deya, ga yandi yandi këbi, mëne wëno aniyand ofarisey bame liyand, bën bër ex amara and Bëšëwif and kë balëkënalind enim cale indebi aŋ. ⁶ Barikan doro wëlaw këne gër kiti në end ga wã këme mëne anëka hatëguk er bani yarënd bëxarëk bërebi in, er beya babi Kaxanu in. ⁷ Do bandëwëra epëxw gë baki band bulunda irebi baŋ, band këŋo šalend Kaxanu gëmëd gë goyat baŋ, ayar këni yarënd er beya baxo Kaxanu in ex ŋata amëd and liya këni bën aŋ. Mëŋ ex wëj emun eŋ, nangël mëne në end ga wã këme anëka hatëguk er këni yarënd ijo in këne nagašandëraxënënd Bëšëwif bën! ⁸ Ineŋa hi kën gë oŋëpëgënan od mëne ax mënd ex na ex gi dal mëne Kaxanu axanin këbi xaninënd bëšëk bën eni bakaw gër aniyand?

⁹ «Wëno er bame yëland aŋap yap ke me kemëna mbaŋ me wëlëbël oŋac or *Yesu Ibënasaret ol. ¹⁰ Eŋo bame rind gër Yerusalem: wëno dëŋ babi sëränd bëwënëk bëranjëm do mëni mëla gër epëra, gë or gapak or bane yëlënd bëšadaxan bëlëngw ol. Do and këni xetan enëbi daŋ aŋ, wëno šëf gër bër bax rend daŋwëlenëbi bame hind. ¹¹ Ata gër dek baciŋ bacaleya band Bëšëwif asoron bamëni soronënd mëni nëylixën eno cir Kaxanu. Ga ke xureli ekoŋën ed xoŋën bamëni el, xali gër bangol baniyer bamëni yenënd.»

End osede or Pol eŋ

¹² «Mondako xani bame ond gër Damas oŋ ga laŋwën këne bëšadaxan bëlëngw bën gë okayëta ir baxe yëlënd or gapak ok. ¹³ Agëripa, wëj emun eŋ, and hik eŋan keŋ gër gaf aŋ, gër fëŋa watëgu këmi, elod gër orën angoben and kë yegënd nëmëc eŋan eŋ ga hōbaw këbo wëno gër bër enga endam bën. ¹⁴ Wëcëra këmi dek rebe-rebe gër ebar do wël këme oniŋ ga ke yeyaneli gë eyeyan ed arameyey el: “Sol, Sol, ineŋa këy’e rixëraxënënd? Mama fo këy’ legënanang ang ejel ed këŋo xacërand exo mëši xarak gë bebër kesëkes këno facënd el.” ¹⁵ Ata wëka këme: “Axwën, wëj noŋo wa hi këy?” Yaka ko Axwën an: “Wëno ex *Yesu, ar këy’o rixërand an. ¹⁶ Barikan kanil, ey’ kwëša gër osapar oreŋ gayik në eŋo šanaŋaxën këmi: asana sana këmi ey’ gi ariyenin aram do sede iram ey’ tëfëtaxënënd bebër wateli këy’e bën do gë bebër këmi wäsinëd bën. ¹⁷ Wëno ki racët mërëxand ir Bëšëwif do gë bër ax gi ex na Bëšëwif do këmi laŋwënënd gër ndebën ¹⁸ ey’ëbi pëdëtaxën bangës baŋ, eni can gër ecamëdan, eni dilaxën gër angoben; eni can gër mbëŋa ind Sindan, eni dilaxën gër owun or Kaxanu. Do angëmëne aŋa wã këni, eni cotaxën eteban ed

beñjēnax bendebēn el do gē er fenan kēmēni bēr wēnēk paḅ gē ekwēta ed xwēta kēne el.”

¹⁹ «Awa nangēl Agēripa wēj emun eḅ mēne wēno ame ḅjēp ex na me tēf er wāsin ke orēn in. ²⁰ Barikan ga yāna kēme gēr Damas, yē kēme gēr Yerusalem, sēf kēme đek ebar ed *Yude el, do yāw kēme gēr owar or bēr ax gi ex na Bēšēwif. Afel fel kēmēni bela bēn eni nēngwēt ola orebēn ol, eno kwēta Kaxanu do eni di bebēr yāpēk eni dind bēr nēngwētēk ola orebēn bēn. ²¹ Nē end eḅo sēraxēn kēne Bēšēwif bēn gēr Aciw and Kaxanu, do xacēra kēbi ene đaw. ²² Barikan Kaxanu nēkona ke gē oyekax orexēm ol. Mēḅ bayixēn kēme abēngw xali doro do kēme reyārand gēr ed kēni barēr bela, ḅi kēni bērētoc, ḅi kēni bēr gapak, wayēt er re bani aḅatēgu kē ḅatēgu Moyis gē bēlawēnel bēr Kaxanu in. ²³ Er reyā bani ijo ex mēne Afexēn an asoro bax exo toro xali eno đaw do mēne mēḅ kē hiđ ayanar ar kē xani gēr ecēs an. Mēḅ kēbi sēfētētandēra angoben and apexa aḅ Bēšēwif bēn do gē bēr ax gi ex na Bēšēwif bēn.» ²⁴ Ata Pol ga ko yeḅan mondako Fesētis fērēfata ko do xēy ko: «Pol, wēj anēka šen ki! Onangēran osēm orey ol šenēn ki!»

²⁵ Yaka kēḅo Pol: «Ali, alēngw Fesētis, axe cen ex na đe. Barikan eyēḅan ed đal ed gē onden el kēme reyānd. ²⁶ Emun eḅ anang nang ko beḅo đek, do wēno mēḅ kēme yēxwaxēnēnd me yeḅan kerēt. Gayikwa afēni fēni ke mēne yōwey axo nem ex na, enimin, beḅo đek ax gi ex na beconēšon. ²⁷ Agēripa, wēj emun eḅ, aḅa nde wā kēy er re kēni bēlawēnel bēr Kaxanu in? Anang nang kēme mēne aḅa wā kēy.» ²⁸ Ata Agēripa fel kēḅo Pol: «Tēkēr fo bayik eyē kor me gi kēreceḅ!» ²⁹ Yaka kēḅo Pol: «Bayik tēkēr fo bayik mbaḅ, kido Kaxanu aḅa wā ko en gido ang wēno ak wēj gē đek bēr ke baxētēnd bēn xarak, anun pokērax na gē gweḅele-gweḅele!»

³⁰ Ata emun eḅ Agēripa, gē gofērēner in Fesētis, gē Berenis do gē đek bēr yēpara bax na bēn xani kēni. ³¹ Ga kēni wāyira kēni rend: «Gēr ala ajo, amena and kēno laḅaxēn ba eno pokēraxēn gē gweḅele-gweḅele, ax gi ex na.» ³² Agēripa fel kēḅo Fesētis: «Ala ajo ar etebēt hi doxo kido axo de bana eḅo kiti Sesar.»

End emēla ed Pol gēr Rom eḅ

27 ¹ And faḅ kēni gēr oḅēkw mēne mi yē gē kuluḅ in ond gēr ebar ed Itali oḅ, gē alēngw ar ocorođa od emun etēm end gēr Rom eḅ hi bami, do Yuliyus bano wācēnd. Mēḅ laḅēn bano ebi mēla Pol do gē bandepēra bacandaḅ. ² Kuluḅ ir angol and Adēramit babo wēland. Ata xasēk gēr angwēngw bēḅa fo bēḅa

fo, ebar ed Asi el. Ga xucak ebar elo, wëla këbo gand etiwax. Arisëtarëk, ar gër ebar ed Masedëwan do hi baxo Atesalonik an, na baxo polo gër kuluḡ gë biyi.

³Në ecan ijo, hat këmi gër bëḡa ir angwëngw and gër Sidonḡ. Ata Yuliyus ga likina baxo paḡ gë Pol, seb këḡo exo y'e gër odawo odexëm do eno yëlaraw šëlafana. ⁴Ga fakët këmi na oñe oḡ, kuluḡ irebi in sëfak bëḡa ir gand ošir or Šipër in gayik aped fed bax xocëgund bongoc boḡ. ⁵Ata ga xas këmi cangët angwëngw and jey' gër owar or Silisi do gë Paḡëfili aḡ, hat këmi gër Mira, gër ebar ed Lisi. ⁶Fën šotënëx babo alëngw ar enga end ocoroda an kuluḡ ir këbo wëla ir Alekësandëri in ond gër Itali oḡ. Ata nëmbëta këbo gër kuluḡ ijo. ⁷Bakey bandanjëm xas bami endëmane fo. Hat këmi gë ojaḡ fo gër angol and Kënidos. Do ga bax xocënd mbaḡ ekoc el sëkwan këmi mi kwëša gër bëḡa. Ata xuca këmi gër angol and Këret gand bebët ir Salëmone. ⁸Kwël gë enëyër el fo sëfa këmi bëḡa in, hataxën këmi gër ed këni wacënd «Bakegëtaya Banjekax», ler gër angol and Lase.

⁹Bandanjëm xeyëra babo yerëxe mbaḡ do kwël bax hīgënënd ekas ed gë kuluḡ el gayik anëka xuca bax etiwi ed gë amëd and gë ayem el. Mëḡ felaxën babi Pol bër bax yerëtënd end oñe bën: ¹⁰«Lawo bën, wëno er këme watënd mëne angëmëne kwël fakët këne oñe ond gë kuluḡ oḡ, oñe oḡo ax gi na ond gë enemi këm, do ond gë er kë nëxena këm gër oÿënga or këne wëlande, do bëte ax gi na ond gë enemi ed aniyän andëbi këm.» ¹¹Barikan Yuliyus, alëngw ar ocoroda an, xwëta ko nëmëc er re bani abërëš an do gë axwën ar kuluḡ in, yepan këḡo er yey'an baxo Pol in. ¹²Nëmëc eḡo, eni bayi gër bëḡa ir angwëngw aḡo na gë amëd and gë ayem aḡ, abi mëndan bana. Ata yëmbëta këni bela bër rek eni dëkwët anjëm and këni xaḡënd yaḡ gër kuluḡ aḡ ex kasaxën. Axacëra babi xacërand, angëmëne awënd wëndëk eni ḡat gër Fenikës, gër bëḡa ir angwëngw and gër Këret. Ga hi bax xegëtaya in ambëtëb ir acëla-eñan do gë ambataš ir acëla-eñan, fën yandi babi ebi kucax amëd and gë ayem aḡ.

¹³Ingoc ind xaniw bax ambëtëb bax xocënd ata yëla këni axor këni xor eni di er fëna bani in. Neÿ këni eni cëpët dun isibax ir kë xwëšaxënënd kuluḡ in, do këni xasënd bëḡa fo bëḡa fo ler gër Këret. ¹⁴Barikan gogo nde ga rëmëguk ekoc etëm ed tëb ed këni wacënd «Ekoc ed ambataš ir apën-eñan» ga xaniwëk gand ošir. ¹⁵Ata ekoc etëm ed tëb elo lëfërirak kuluḡ in xali sëkwanëk ex kas aped-fed do kwël sebaya këmi këbo wëland sam-sam. ¹⁶Ata ga këbo ri ebo kucali gand ambëtëb and ošir osil or këni wacënd Kahuda aḡ, bëriyeni bër gër kuluḡ bën gë ojaḡ xor këni ikuluḡ

ind ecëpëtaxën inj. ¹⁷ Ga nëy këni y'añ, wëd këni ogux ok šerixën këni jey' kuluŋ isëm in. Do ga bani yëdand ebi capali gër Sirët, do kuluŋ in ex dëgwayax gër eđini, fedali këni anjëm and bax xasaxënënd aŋ. Mondako bami xasënd sam-sam. ¹⁸ Ga xurik ang babo lëfëririra ekoc etëm ed tëb ak, në ecan ijo, bëriyeni bër gër kuluŋ bën lap këni olëb orëmar polo gër angwëngw. ¹⁹ Do yatir akey atasën, bëriyeni bëjo dëŋ lap këni oÿënga or kë xasaxënënd kuluŋ oŋ. ²⁰ Ata mondako ri këmi bakey bandanjëm watërëxe and goyat aŋ eñan eŋ do and gëmëd aŋ, ował oŋ. Ata ga këŋo bëndër ekoc etëm ed tëb el, seb këmi eyëlara ed afex këmi fex el.

²¹ Abami y'ambëra na elod anëka fo. Ata ga xani ko xwiriš Pol, re ko: «Kido abaxët baxët bane and re bame ene bayiye gër Këret aŋ, oÿënga or nëxenarak oŋ ax nëxena dona do or lap kën oŋ an đap dona. ²² Barikan gërëgako er këmun felënd in ene kapinaye, ala gabatak ax nemi na. Kuluŋ in fo këŋo noÿeli. ²³ Yama meleka ir Kaxanu ir xwën ke do këmo šalend in ga šanayaxën ke gëmëd felëra ke. ²⁴ Re ko: “Pol aňat këy' ĥat gër kiti ind Sesar, kërey' yëdara na. Do Kaxanu wa seban këŋun wëj do gë đek bër bar kën kuluŋ bën.” ²⁵ Mëŋ ex, bësošan kapinayin! Wëno axwëta xwëta këmo Kaxanu mëne ang fel ke ak kë hi. ²⁶ Biyi në bëŋa ir ošir këbo šilenix.»

²⁷ Yatir sëkëk bakey epëxw gë banax gëmëd, ekoc etëm ed tëb el në emëla babo gër angwëngw and këni wacënd Mediterane. Emëd ekarëk el, bëriyeni bër gër kuluŋ bën hik këbi nangëde ebar këmi sëkand na fo. ²⁸ Lap këni atëy'ixën and etiwax aŋ sëk këni ometër ofëxw osas gë ocongoki. Ga wëla këbo imbađ, lap këni gašëxe atëy'exën aŋ, sëk këni etiwi el ometër alapem gë ocongotas. ²⁹ Ata ga bani yëdand ba ekoc el aňëy'ën kë ĥëy'ën kuluŋ in gër bëŋa ir gë bongaÿ, lap këni odun onax okwëšaxën ok gand epoy' ed kuluŋ do këni yarënd ex weca. ³⁰ Barikan bëriyeni bër gër kuluŋ bën ašala bani šalend eni naŵa na gër kuluŋ. Ata këni fedalind ikuluŋ itil inj polo gër angwëngw ga këni ri nangëde eni kas elod na gër ecën ed kuluŋ fo yandi këbi eni đapaxën nacët odun okwëšaxën ok. ³¹ Ata Pol fel këbi ocorođa ok do gë alëngw arebën an: «Angëmëne bela bëjo ani bayi ex na yo polo gër kuluŋ, wën an pex na đe.» ³² Ata ocorođa ok saŵ këni bađ ogux od ikuluŋ ind ecëpëtaxën ok do seb këni latik polo gër angwëngw. ³³ Đamana ex wecaxën, Pol ga wac këbi bela bën đek, fel këbi eni kapina do eni y'ambëra. Ata re ko: «Doro sëkëk bakey epëxw gë banax elod ga kën šënind gë enjo eŋ. ³⁴ Mëŋ këmun felaxënënd en kapina do en y'ambëra. Mondako fo kën fexaxën. Ala ax cës na, ado gë emban ematak an đapëta na.» ³⁵ Ga ĥata ko eyey'an elo,

Ƶed ko amburu, ŝekwa këjo Kaxanu ogës od bela dek, ŝobëta ko do ko Ƶambënd. ³⁶Ata bën dek ga xapina këni, Ƶambëra këni. ³⁷Ƴiyi dek er hi bami polo gër kuluŋ bela okeme oki gë ofëwx ocongoxi gë bëcongabat. ³⁸And Ƶambëra këni bën dek aŋ, Ƶëfënd këni eƵamb el gër men eni baŝëtaxën asibëtifa ir kuluŋ in.

End enoŷeli ed kuluŋ eŋ

³⁹Ata ga wecak, nemëra këni bëriyeni bër gër kuluŋ bën xali ani kwita ex na ebar el. Wat këni moŋang gër ed hëfësëk angwëngw aŋ ebar el. Ata Ƶandi këbi eni mëla fën kuluŋ in angëmëne awënd wëndëk. ⁴⁰Ata ŝëpët këni odun okwëŝaxën ok, eni kasaxën polo gër angwëngw. Fët këni ogux od xapaxën bani amërëŝaya ok do lëkwët këni Ƶaŋ anjëm akasaxën atil and gër lëngw ir kuluŋ aŋ, ebo kocelixën gand bëŋa. ⁴¹Ƴarikan kuluŋ in ŝëŝi këjo në amun and eđini mërëxand ir bengux beki bend men. Aŋo rëgwayak ecën ed kuluŋ el. Do men oŋ ga bax xanind bomeŋ bomeŋ gë ojaŵ od mbaŋ, Ƶoyëk epoy ed kuluŋ el xali hëbirak.

⁴²Ocoroda ok Ƶandi këbi enëbi đaw bandepëra baŋ këdi ko naŵa amat exo kas xali exo kegëta. ⁴³Ƴarikan alëngw ar ocoroda an ga faŷ baxo gër emëkw edexëm eŋo pexën Pol, ŝëban këbi eni di er faŷ bani in. Fel këbi bër xam bax men bën eni dëngwa gër men do eni kas xali eni kegëta gër ebar. ⁴⁴Ƴër kë bayi bën ebi kacëra eni kas bërëmar gë bangomb-gomb baŋ, bëjo gë baton band ŝangëtarak gër kuluŋ baŋ. Do mondako xegëta bani bën dek bëbëngw gër ebar.

End Pol gër oŝir or Malët eŋ

28 ¹Ga xegëta këmi mondako bëbëngw, nang këmi mëne gër oŝir or gër ed xegëta bami na, Malët këni Ƶacënd. ²Ƴër lëg na bën xaca kënëbo aye fo. Ga bax sëbënd do bax Ƶemënd, Ƶëla kënëbo dek ler në xodux or fëtën bani. ³Pol barëgu ko imok ind obeñët exo dëxwaxën gër xodux nangërëxe andën Ƶedeli këjo na. Ata ga Ƶëkak xodux ol, ekifoxifo el ŝanëgu ko gër imok, do lara ko gër ataxan andexëm. ⁴And wat këno ekifoxifo el ga lara ko gër ataxan and Pol aŋ, bër lëg bax na gër ed ebani bën këni felërënd andebën rebën: «Awa ala ajo, alaŵ ar bela dëŋ exo, gayikako ecede fexëgu ko gër angwëngw, kiti iŋ aŋo teb ex na exo điya.» ⁵Ƴarikan Pol wërëngënja këjo andën aŋ bërëfët gër xodux do Ƶoweŷ aŋo gi ex na. ⁶Er bani ŝënind bela bëjo eno wat ga këjo bëlan ataxan aŋ, ba exo wëc kërud. Ƴarikan ga ŝënira këni xali nëkak, wat këni mëne Ƶoweŷ aŋo gi ex na. Nëngwët këni anjëlan aŋ do këni rend mëne Pol angoc exo.

⁷ Ler na, iciw̄ hi bax na ind xwën baxo alëngw ar gër ošir olo do bano w̄acënd Pubëliyos. Mëj xwëtaya babo ang odawo odexëm fo do lakira këmi bakey batas gër ndebën. ⁸ Sëm ir Pubëliyos monaki hi baxo. Ašëxw šëxw baŋo do lëk baŋo angëreli and gë ošat. Ga lil ko Pol gër ed laki baxo, šalen këŋo mokwëtan otaxan ok, ata fak ko. ⁹ Ga xucak erjo, yowëraw këni bësëxwëra bësëxe bër lëg bax na gër ošir, bën bëte fakëra këni. ¹⁰ Ata mbaŋ fëb banëbo bela bën do and fakët këmi đamana aŋ, fenitaran kënëbo ocëlafana od yap bax mi mëlali ok.

End Pol gër Rom eŋ

¹¹ Ga xucak opacaw̄ otas, w̄ëla këbo kuluj ir gër Alekësandëri in, ir bani w̄acënd «Josëkir»^v in. Kuluj ijo na gër ošir olo xuca baŋo amëd and gë ayem aŋ. ¹² Ga hat këmi gër bëŋa ir angwëngw, ler gër angol and Sirakis, xeyëx këbo bakey batas. ¹³ Ga xanik na kuluj ir babo w̄eland in, xasëk bëŋa fo bëŋa fo xali gër angol and Regiyo. Në ecan ijo, ekoc el ambëtëb bax xocënd, ata bakey baki fo ri bami hataxën këmi gër angol and Pusol. ¹⁴ Fën sëkëx bamëni bëmäyë bënd xara babo mi teyëta loxo na gër ndebën. Ata mondako xuca këmi ond gër angol and Rom oŋ. ¹⁵ Ga wëlëx këni endebi eŋ, bëmäyë bënd gër angol aŋo bëŋ xacaw kënëbo xali gër lumo ir gër Apiyus, do xali gër ed bani w̄acënd «Baciw̄ band bëliyer batas». Pol, sam ga wat këbi šëkwa këŋo Kaxanu do xapina ko.

End epëmëra ed Pol gër Rom eŋ

¹⁶ And hat këmi gër Rom aŋ, w̄ëla kënëbi bandepëra baŋ gër epëra. Barikan fel këno Pol exo dëg në ešëxen, gë šoroda ir baŋo nëkonand in. ¹⁷ Ga xucak bakey batas, Pol w̄ac këbi bëlëngw bër Bësëwif bën. Do and barërëgu këni aŋ, ga këbi felëra ko rend: «Bëmäyë, wëno afëra fëra bane gër Yerusalem do lëxw këne gër otaxan od Bërom, xarak yoweÿ ame men ex na. Amëni menan ex na Bësëwif bën, bëte ame yepën ex na bebër rëpën këni bëxarëk bërebi bën. ¹⁸ And wëkara këne Bërom aŋ aÿandi yandi babi ene tebët gayik amena and këne laŵaxën ane wateli ex na. ¹⁹ Barikan Bësëwif bën ga hëp këni ene tebët in, nëyali këne me mëka exe kiti Sesar. Xarak, mëni bar kiti bër enëng endam gë Bërom bën, gë təkër ak axe ñandi ex na. ²⁰ Në end endey' erjo xara këmun en yow ene watëre do mun pelëra. Ga w̄a këme mëne er këni

^v28.11 Oŵac olo gër bendacan bënd Bëgërek wëdëgu bani. Bëtow bëca bënd wëli bax mbaŋ hi baxëna bënd banëbi w̄acënd Casëtor gë Polikës do banëbi w̄acënd bëte «Ojosëkir ok».

yarënd bulunda ir Isërayel in anëka ĥatëguk fokëraxën këne gë gwey'ele-gwey'ele ijo.»

²¹ Bëšëwif bër yow bax na bën yaka këno: «Biyi kayëta ir xaniwëk gër ebar ed *Yude ir gë endey' eno ami kana ex na. Bëte imaÿe gimatak ax yow ex na gë endey' end këbo felati, ba gë eñëñenax end ri këy'. ²² Barikan aÿandi ÿandi këbo mi wël er këy' yëland wëj in gayik cale ind sëf këy' ino gër ed ex yo kë fëtënd akucara.»

²³ Ata fënëta këni akey and këni bakaw aÿ na gër iciw ind Pol. Ga ĥatëguk akey aÿo, nëmëc ÿëmb bani bër yow bax bën. Gër eyeÿan edexëm, Pol areÿa rey'a baxo end owun or Kaxanu eÿ. Gë *acariya and Moyis aÿ do gë er ÿëgw këni bëlawënel bër Kaxanu in baxo šaland ebi kor eno kwëta *Yesu, elod gëbër xali genëka.

²⁴ Bërëmar xor këbi xali w'a këni end babi felënd eÿ, bëjo ĥëp këni eni ma in. ²⁵ Ga këni šapër ketërëxe në end emat, fëco bërëw'ak bën, fëco bër ĥëpëk bën. Pol baš ko wayët eÿo: «Dal rey'a baxo Angoc Amënëk aÿ and babi felërand bëxarëk bërewën aÿ gë etëÿ ed alawënel Esayi el: ²⁶ “Yel gër bulunda ijo ey'ëbi pel:

Aye kën ÿana en wëlënd bari aÿun pëni na;

aye kën ÿana en nëkonënd bari yoweÿ an wat na.

²⁷ Gayik owëkw or bulunda ijo oÿ afarëd'ad'i farëd'ad'ik;

Banëf baÿ šoya këni do bangës baÿ xëw këni;

këdi këni wat gë bangës bandebën baÿ,

këdi këni wël gë banëf bandebën baÿ;

këdi këbi fëni gë owëkw orebën oÿ,

do eni nëngwëta mëni pakënoxën.”

²⁸ «Awa nangin mëne apexa and yëlëgu këbo Kaxanu aÿo, alawëneli lawëneliw këbi bër ax gi ex na Bëšëwif bën: bën abaxët këni baxët.» ²⁹ And ĥata ko Pol eyeÿan elo aÿ, Bëšëwif bën waÿira këni do këni šampërexënd. ³⁰ Mondako ÿëpa baxo Pol bëniy bëki na gër iciw ind wëd baxo luwas. Na babi xacand dëk bër bax yowënd eno wat bën. ³¹ Afem baxo femënd end owun or Kaxanu eÿ do babi sëÿalind end Axwën *Yesu *Kërisët eÿ gë anjiÿ këm do ala abanjo šëban na.